

J A M A R S K A Z V E Z A S L O V E N I J E

N O V I C E

Januar 1977

Vsebina :

Predlog vsebinske spremembe Novic Zapisnik seje loč z
12.11.1976.

Poročilo referata za stike s tujino.

Izvleček iz Uradnega lista SFRJ. 41/1976.

Zapisnik seje Upravnega odbora, 18.12.1976.

Delovna shema pridobivanja jamarskega znanja.

Poročilo o letnem zboru instruktorjev GRS

Poročilo o preizkusu Butkovičeve varnostne zavore.

Poročila

Speleoprinter

Humor

PREDLOG ZA VSEBINSKE SPREMEMBE IN NOV NAČIN IZDAJANJA NOVIC JZS

Število članov Jamarske zveze je vsako leto večje, obenem pa je vedno manjša povezanost med nami. Ta izoliranost vodi h gojenju nezdravih, preživetih odnosov, upravljanju stare tehnikе, nerazgledanosti o dogodkih doma in po svetu. To je vzrok samozadovoljnosti in stagnaciji jamarstva pri nas.

Obenem opažamo, da jamarji nimamo glasila, ki bi odražalo življenje, delo in probleme enot JZS, nas seznanjalo s tehniko in dogodki.

Od leta 1959 izhaja glasilo JZS "Naše jame", ki pa se vedno bolj oddaljuje od jamarskega življenja in društev, zaradi načina izhajanja pa nas ne more dovolj hitro seznanjati z jamarškimi dogodki in novostmi. Poleg tega pa obstajajo še glasila enot, ki pa že zaradi svoje zasnove ostajajo le v okvirih društev.

Zaradi tega menim, da je nujno potrebno glasilo JZS, ki ne bi preveč bremenilo dotacij JZS in ki bi poizkušalo rešiti vse te probleme.

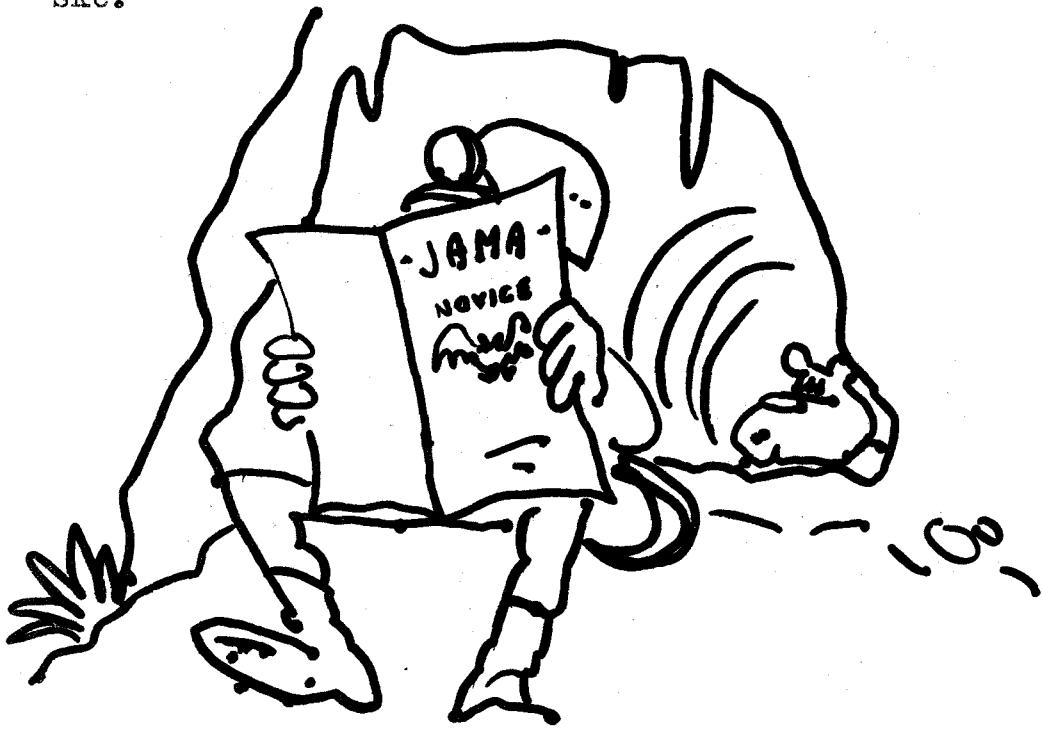
Predlagam, da se poveča naklada Novic JZS, da bi se mogel vsak jamar naročiti nanje. Novice bi izhajale 4 krat letno, naročnina pa bi bila zanje 30 din letno. Možne so tudi izredne številke. S to naročnino bi skušali krit stroške tipkanja, papirja, poštnine in drugo. Izhajale bi v taki obliki kot do sedaj, le likovno bolje opremljene. Če bi uspeli dobiti finančno podporo, bi izboljšali način tiska. Prešli bomo na dvostranski tisk. Vsaka številka naj bi imela vsaj 20 strani. Tematsko pa bi bila vsebina razporejena takole :

Jamarska tribuna - tu naj bi prišli do izraza vsi tisti problemi, ki se pojavljajo v JZS.

- Obvestila UO in IO JZS - zapisniki s sej, programi občnih zborov in kongresov, poročila z njih, priporočila, napotki, poročila, obvestila, članki članov komisij JZS.
- Članki, poročila o delu, občnih zborih, o problemih, opisi zanimivejših jam in drugo, kar bodo napisali člani društev.
- Dogodki doma in v svetu - lestvice, opisi zanimivih jam, poročila o delu,
- Oprema - v vsaki številki bi poročali o novostih v jamarski tehniki, novih napravah, testih, priporočila enotam, kje naj kupijo ali dajo delati, kako se kaj lahko izdela doma ...
- Speleoprinter - zanimivi članki iz domače in tujje literature.
- Literarna stran - vtisi z obiskov v jamah, odlomki iz knjig, pesmi.
- Humor, nagradna križanka in rebusi - s tem bi skušali najti stik, vsaj prvi, z jamarji.

Povdari bil bi, da je to le okviren program, ki bi ga željo jamarjev spreminjači.

Novice naj bi urejal ozek uredniški odbor. Tako ozek uredniški odbor bi bil zato, da bi dosegli večjo ažurnost in pocenili stroške.

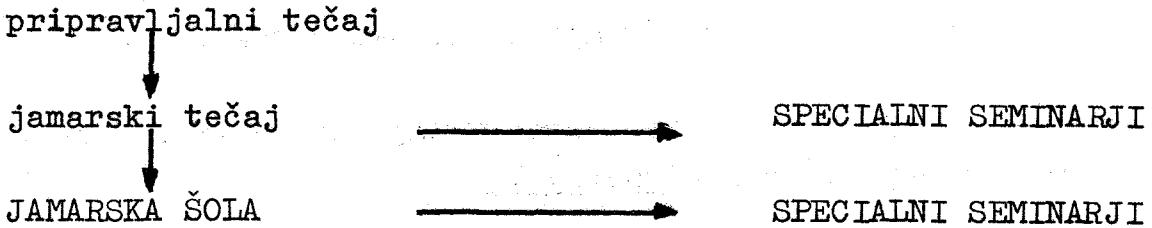
DELOVNA SHEMA PRIDOBIVANJA JAMARSKEGA ZNANJA

O. Dosedanje jamarsko izobraževanje na nivoju jamarskih organizacij ali zveze je stihjsko in bolj ali manj prepuščeno intuiciji ter iznajdljivosti posameznikov. Globalno nni opaziti skoraj nobene kontinuitete pri osvajanju jamarskega znanja, še manj pa upoštevanja razvoja jamarstva v svetu. V tem moramo iskati vzroke za capljajanje slovenske jamarije bolj ali manj na svetovnem repu.

Novince moramo vzgajati sistematično in kontinuirano, osvajajo naj samo tiste tehnike in veščine, ki jih bodo dejansko rabili pri prodiranju v podzemlje in drugih klubskih aktivnostih. Opustiti moramo balast zastarelih tehnik in večino teoretične speleologije. Tako bomo dobili sposobne jamarje-raziskovalce in ne polkvalificiranih šerp za pomoč profesionalnim speleologom. Le ustrezeno usposobljeni jamarji bodo kos problemom, ki jih zastavljajo domače jame, pa tudi položaj slovenskega jamarstva v svetu.

1. Na osnovi strukture jamarskih šol v deželah, kjer je jamarstvo danes najbolj razvito (Francija, SSSR, Italija), smo mnenja, da bi bila v naših razmerah najprimernejša sledeča shema pridobivanja jamarskega znanja.

(male črke - nivo jamarske organizacije, velike črke - nivo JZS in SSJ).

Namen posameznih stopenj so :

1. Pripravljalni tečaj : Seznanja popolne nepoznavalce z organiziranim jamarstvom na terenu in doma.
2. Jamarski tečaj : Usposablja jamarje za aktivno raziskovanje jam in delo v domači organizaciji.
3. Jamarska šola : Usposablja jamarje za raziskovanje težjih objektov, za vodenje raziskovalnega dela v okviru domače organizacije, usposablja jamarje za inštruktorje splošnega tipa itd.
4. Specialni seminarji : Usposablja jamarje za delo na posameznih, ozkih področjih jamarstva.

Jamarsko šolo in specialne seminarje organizira JZS, pripravljalne tečaje in jamarske tečaje pa načelno jamarske organizacije. Inštruktorje za posamezne kurse izbira organizator. V primeru, da jih v domači organizaciji ne more dobiti, jih je ob pravočasni prijavi dolžna priskrbeti SK JZS.

Strokovna komisija priporoča minimalen program posameznih tečajev, ki ga po želji in potrebah organizator lahko nekoliko razširi, vendar ne na škodo standardne vsebine. Ob eventuelnih razširitvah, se nivo podajanja ne sme spremeniti.

Ob koncu tečaja organizator oceni znanje tečajnikov. Oceni sta samo : opravil ali ni opravil.

Organizator je dolžan voditi seznam oseb, ki so opravile posamezne tečaje, ter sproti pošiljati po eno kopijo tajniku JZS in Referatu za izobraževanje SK JZS.

Če bi se pokazala prevelika razhajanja v kriterijih, si SK JZS pridržuje pravico kontrole znanja tečajnikov.

2. Začasna shema znanja, ki naj ga obvladajo novinci po končanem Pripravljalnem tečaju:

1. Bivanje v podzemlju.

- 1.1. Samostojno varno kretanje po jamah I T 0 in II T 0 težavnostne stopnje (Glej NOVICE JZS, maj 1976!).
- 1.2. Izbor primernega časa ekskurzije.
- 1.3. Izbor primerne prehrane.
- 1.4. Uspešno sodelovanje, pod vodstvom izkušenih, na manj zahtevnih, enodnevnih akcijah v jame od težavnosti IV T 1 (vključno).
- 1.5. Vzdrževanje čistoče v jamah.

2. Osnove jamarske tehnike.

- 2.1. Izbor mesta za pritrjevanje vrvi in lestvic. Zabijanje klinov.
- 2.2. Sklapljanje C vponk in karabinov. Vezanje mrtvega vozla, bičevnika in osmice.
- 2.3. Vpenjanje in izpenjanje zavor in prižem.
- 2.4. Spuščanje s francoskim sklepom in zavoro.
- 2.5. Plezanje po lestvicah in vrveh.
- 2.6. Varovanje preko pleč, z zavoro in prižemo.

3. Oprema.

- 3.1. Uspešna uporaba OSNOVNE OSEBNE OPREME in njeno vzdrževanje.

- 3.2. Poznavanje važnejše skupne opreme in njenega osnovnega vzdrževanja.
- 3.3. Osnovno poznavanje meritnih pripomočkov in sodelovanje pri jamskih meritvah.

4. Varnost.

- 4.1. Prva pomoč (Jamska tehnika, str. 13 - 14).
- 4.2. Varnostne norme.
- 4.3. Postopek pri nesreči.
- 4.4. Pomen testiranje opreme.
- 4.5. Pomen težavnostne lestvice.
- 4.6. Kondicijske vaje in primerni stranski športi.

5. Teoretično znanje.

- 5.1. Osnovni tipi kraških votlin.
- 5.2. Osnovni tipi jamske vsebine in njena vloga.
- 5.3. Pomembnejše jame v okolini domačega kraja in glavne turistične jame v Sloveniji.
- 5.4. Pomen dokumentacije in način zbiranja podatkov.

6. Struktura jamske organizacije.

- 6.1. Okvirno poznavanje zakonov, ki se neposredno tičejo jamarstva (Zakon o društvih, Zakon o samozaščiti, Zakon o integriteti, Zakon o zaščiti prrode).
- 6.2. Struktura domače jamske organizacije. (Pravilnik, odbor, odborniki: tajnik, gospodar, upravnik katastra, knjižničar).
- 6.3. Struktura JZS (okvirno).
- 6.4. Jamarstvo doma in v svetu. Naloge domačega jamarstva.

7. Priporočljivo čtivo.

- 7.1 Celotna dela : KUNAVER: Kras in kraški pojavi, PAVLOVEC: Kras, ŠERKO-MICHLER: Postojnska jama in druge zanimivosti krasa, CADOUX: Operacija - looo.
- 7.2. Izbira poglavja: PIRNAT: Jamarska tehnika, GAMS & co: Jamarski priročnik, GAMS: Kras.
- 7.3. Izbrana poglavja v revijah: Naše jame, Proteus, Planinski vestnik, Idrijski razgledi, Škofjeloški razgledi, Varstvo narave, Acta carsologica.
- 7.4. Razno: klubska glasila, tuja literatura itd.

V okviru pripravljalnega tečaja naj novinec obišče predvidoma lo jam s skupno dolžino okrog 1 km in skupno globino okrog 300 m.

SK JZS bo čim prej podrobno obdelala zgornje točke in vsebino objavila v posebnih skriptih.

3. Teze za znanje, ki naj ga jamarji obvladajo po končanem Jamarskem tečaju:

1. Splošno o jamarstvu.
2. Skupna oprema.
3. Večdnevne akcije.
4. Normalna osebna oprema.
5. Jamarska tehnika.
6. Varnost.
7. Dokumentacija.
8. Specialne tehnike.
9. Organizacija kluba in naloge odbornikov.
10. Osnove topografije.
11. Osnove fizične speleologije.
12. Osnove stranskih vej speleologije.
13. Priporočljivo čtivo.

4. Pogoji za obiskovanje posameznih tečajev in jamarske šole:

1. Pripravljalni tečaj. SK JZS ne predpisuje pristopnih pogojev, more pa jih organizator. Ti možni pogoji niso obvezno identični s pogoji za udeležbo na drugih klubskih oz. društvenih manifestacijah. Tečaji so odprtvi tudi nečlanom.

2. Jamarski tečaj:

- 2.1 Da je tečajnik vpisan v jamarsko organizacijo, ki je član JZS.
- 2.2. Da poseduje SVOJO OSNOVNO OSEBNO OPREMO.
- 2.3 Da obvlada znanje, predpisano za Pripravljalni tečaj.
- 2.4. Da odda organizatorju tečaja pisemo izjavo o zdravstveni sposobnosti (za mladoletnike starši).
- 2.5. Da odda organizatorju tečaja pisemo izjavo (za mladoletnike starši oz. skrbniki), da zna plavati.

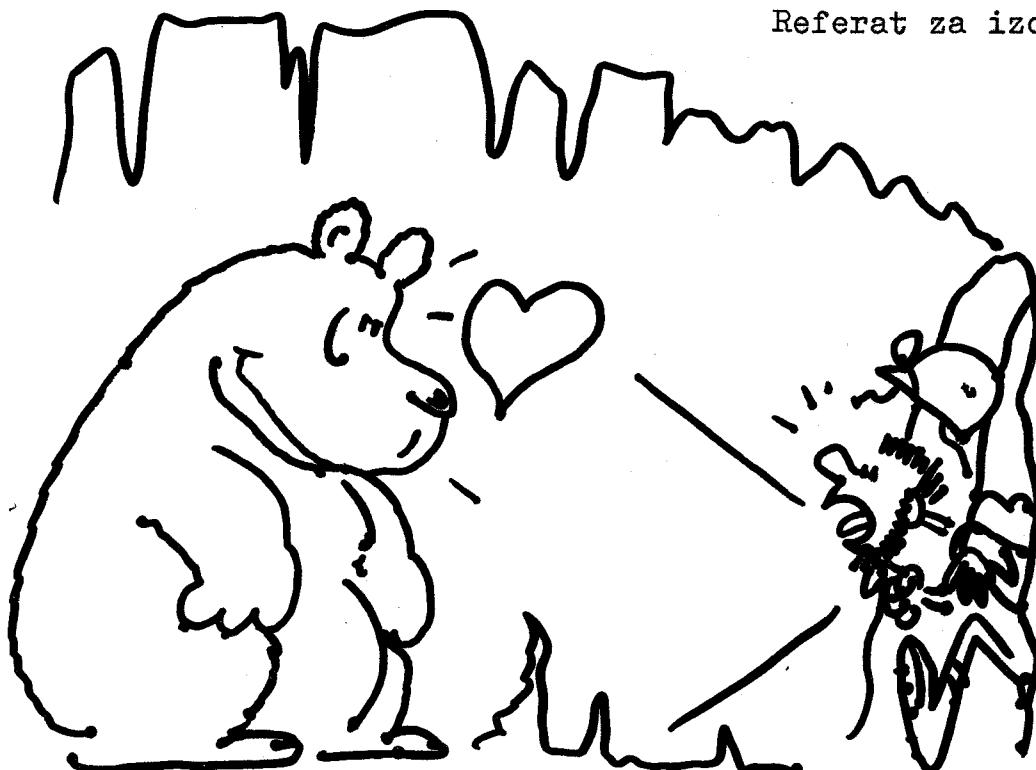
3. Jamarska šola.

- 3.1 Da je tečajnik polnoleten.
- 3.2. Da ima končano osemletko.
- 3.3 Da prinese zdravniško spričevalo.
- 3.4. Da je pravno član jamarske organizacije, članice JZS. (O posebnih primerih posamezno sklepa IO JZS.)
- 3.5. Da obvlada znanje, predpisano za Pripravljalni in Jamarski tečaj.
- 3.6 Da razpolaga s kompletno NORMALNO OSEBNO OPREMO.
- 3.7 Da je vsaj dve leti aktiven jamar in pri tem obiskuje jamo do velikostnega reda 4 in težavnosti IV T l.
- 3.8 Da podpiše pristopno izjavo.

5. Ob pripravi na organizacijo posameznih tečajev, naj odbori jamarskih organizacij proučijo predvsem sledeče:

1. Ocena stanja domače organizacije (zmožnosti, potrebe, možnosti).
2. Razpoložljiva oprema.
3. Pridobivanje novincev (množične akcije, predavanja, ostala propaganda).
4. Minimalno število tečajnikov (4).
5. Izbor vodje tečaja - naloge, opolnomočja.
6. Izbor bližnjih jam za praktični pouk.
7. Razporeditev snovi, izbor inštruktorjev.
8. Ocena uspeha tečaja in uspeha tečajnikov.
9. Analiza pridobljenih izkušenj, sestava poročila.
10. Način kontrole znanja in izdaje potrdil.

Referat za izobraževanje SK JZS

Z A P I S N I K

seje Uredniškega odbora NAŠE JAME dne 19.12.1976 v prostorih Univerze v Ljubljani.

Navzoči : člani uredniškega odbora dr.V. Bohinec, dr.J. Bole, dr. I. Gams, dr.R. Gospodarič (urednik), dr.F. Habe, D. Naraglav, prof. T. Planina in dr.B. Sket (predsednik JZS) kot gost.

Odsoten:: Dr.F. Leben

Vsebina sestanka je zadevala stališča o NASIH JAMAH, ki jih vsebuje zapisnik Izvršnega odbora z dne 12.11.1976. Tov. B. Sket je posamezne točke natančneje pojasnil, navzoči pa so jih komentirali in iskali poti za njihovo uresničevanje.

"Naročevanje" prispevkov je razumeti tako, da gre za usmerjeno zbiranje prispevkov predvsem s področij dejavnosti posameznih klubov. Oblikuje se naj rubrika " Iz naših klubov", kjer naj bodo objavljeni raziskovalni organizacijski in drugi uspehi, ter težave klubov širše veljave.

Urednik je zadolžen za sestavo ustreznega koncepta. Zaradi pomanjkanja šasa bo to rubriko moč uresničiti v letniku 19, 1977. Članke za tisk oziroma njih primernost za tisk bo določil uredniški odbor po pregledu in pismenem poročilu recenzentov, ter sproti izbere urednik takoj po sprejetju posameznega članka.

Z novimi predpisi o objavljanju člankov speleološke vsebine naj urednik obvesti članstvo. Pisci pa bodo morali spoštovati predpise in članke primerno sestavljati, kajti za vsebino bodo odgovarjali sami.

Razprava o možnostih za cenejši tisk je pripeljala do sklepa, da je treba za letnik 19. 1977 ugotoviti kaj je boljše : slabši tisk in povečan obseg ali boljši tisk z zmanjšanim obsegom ?

Pri pregledu gradiva za letnik 18, 1976 je treba članke oddati recenzentom , okoli 15. januarja pa na sestanku uredniškega odbora sprejeti dokončno vsebino. Do tedaj bodo pripravljene tudi recenzije in ostala poročila. Načelo je bilo sprejeto, da se v posamezni številki lahko objavi en prispevek inozemskega avtorja in en prispevek avtorja iz ostalih jug. republik. S tem širimo krog zanimalja za revijo po svetu.

V. Bohinec ima pripravljene članke o delu geografa Rutarja in njegovih raziskavah krasa v Dalmaciji. O njegovi objavi bo odločeno na naslednji seji uredniškega odbora.

Pri upravljanju administrativnih in finančnih zadev okrog revije naj uredništvo poboljša evidenco o plačanih in neplačanih računih za revijo na relaciji Postojne (uredništvo in uprava) - Ljubljana (računovodstvo). Urednik je obvestil člane o visoki poštnini za pošiljanje revije v inozemstvo, o evidenci literature, ki prihaja v zameno in o siceršnjem delu uprave v Postojni, ki jo je možno in najbolj primerno z nekaterimi izboljšavami še nadalje tam obdržati.

Finančno stanje dopušča tisk letnika 18 (1976) v obsegu 10 avtorskih pol, pri čemer so zajeti tiskarski, poštni in prevajalski stroški.

Tov. urednik je obvestil člane o poslani vlogi na RSS za dotacijo v l. 1977 v višini 32.480.- din, ter o programu vsebine za ta letnik, ki ga je izdelal.

Zapisnik sestavil :
R. Gospodarič.

Z A P I S N I K

seje Upravnega odbora Jamarske zveze Slovenije,
dne 18.12.1976

Seja je bila v predavalnici 233 geografskega odelka,
Aškerčeva 12/II.

Udeleženci : JK Dimnice, JD Kočevje, DZRJ Ribnica, JK Rak
kek, JK Ajdovščina, JS PD Železničar, DZRJ
Simon Robič, Domžale DZRJ Ljubljana, JK Kost
anjevica, JK Črni galeb, Prebold, JK Idrija,
DZRJ Kranj, Potapljaška sekcija, Strokovna ko
misija, Referent za varnost, Kataster, Komisi
ja za zaščito jam, zastopnik nadzornega odbora.

1. K predlaganem dnevnom redu ni bilo bistvenih pripomb.
2. Pregledali smo sklepe zadnje seje UO in njihovo reali
zacijo. Med drugimi zadevami je bila prav danes seja ured
niškega odbora NJ.

Programiranje izobraževanja je v teku, ena od nalog je bil
današnji seminar za vodje enot.

Konstituiranje jamarske reševalne službe danes je nadalji
sklep, ki je bil realiziran.

Program jamarskega dne v soboto 18.12.1976 je bil sledeč :

1. Seminar za vodje jamarskih društev in klubov
Razgovor o sledečih temah : Vsebina jamarstva in pra
ktične oblike; Trenutno stanje jamarstva v svetu in
doma; Etika jamarskega dela; Shema izobraževanja jamar
jev;
Planiranje terenskega dela; Vodenje domače dokumentacije;
Kataster JZS;
Razgovor.
2. Organizacija jamarske reševalne službe in njeni cilji.
Potrebna osebna in skupna oprema.

3. Seja uredniškega odbora Naših jam.
4. Seja upravnega odbora Jamarske zveze Slovenije. Seminarja se je udeležilo 32 članov iz 18 društev

Od zadnje seje UO je bilo troje sej izvršnega odbora, tri seje organizacijskega odbora za razstavo in nekaj sej strokovne komisije.

3. Pristopne izjave, da želijo sodelovati v delu JZS je 26 enot doslej delo le 14 !

4. Poročilo o finančnem stanju JZS je v prilogi.

5. Sledila je razprava o smernicah za nadaljnje delo, ki smo jih v konceptu poslali delegatom že pred sejo. Pri razpravi na temo strokovna dejavnost in organizacija, vsklajevanje dejavnosti in stiki med enotami smo razpravljali o novem konceptu Novic, ki ga je podal F. Malečkar. Le-te naj bi izhajale vsaj vsako tromešecje. Imele bi na logo, da člane obveščajo o delu IO in drugih enot, da sledi dogodek doma in na tujem. Potrebna bo naročnina. Vsekakor pa nek sklad za kritje povečanih stroškov.

Razpravljali smo, da bo potrebno objaviti tudi material današnjega seminarja. Vprašali smo se kako gre ta konant v sklad z Zakonom o javnem obveščanju in če ne bodo potrebne za to kakve formalnosti.

Sklenili smo, da naj IO zbere naročnike - individualne in druge, ki bodo morali plačati naročnino, strinjamо se z bogatejšo vsebinо.

Novic, ki naj se razmnožujejo obojestransko. Urejujete naj jih še naprej F. Malečkar in D. Novak.

V nadaljevanju smo govorili o tem, da so se nekatere enote oddaljile od osnovnega cilja jamarske zveze. Društva in klubi naj se ukvarjajo z osnovno dejavnostjo, ki so jo sprejele s priznanjem Pravil JZS. To je obiskovanje in merjenje jam. Če zmorejo poleg tega še kaj drugega je samo pozdraviti. Kot pomoč pri organizaciji in izvajanju osnovne dejavnosti bo IO priskočil na pomoč s svojimi člani in organizacijo strokovnjakov za predavanje in vodstvo. Enote naj sporoče svoje želje.

Spremeniti je treba tradicionalno gledanje na jamstvo in se prilagoditi okoliščinam. S popestritvijo osnovnega dela bi pritegnili več naraščaja, ker bo bolj zanimivo. Finance bo v bodoče dobivati le za konkretnе akcije, ne le "preživnino" za obstoj društva. Tudi tekmovanja niso za zanemarjanje – poneßejo glas v javnost.

Pričakovati je več svojega prispevka članov pri kritju stroškov za vožnje, osebno ali skupno opremo itd.

Pripraviti je skupno akcijo v PIC (prosta industrijska cona) na Sežanskem. Podan je predlog za jamarski tabor. Letošnje zimske počitnice organizira prvi tabor tja že Klub raziskovalcev iz Kopra. O tem so že dogovorjanju z DZRJ Sežana. Treba bo sprejeti organizacijski odbor za zvezino akcijo.

Potrebna je osrednja akcija za nabavo in naročilo skupne opreme. Za to smo zadolžili referat za varnost, da priporoči kje nabavljati oziroma naj sam nabavi ali organizira nabavo.

Na podlagi načrtov v priloženih smernicah bo ena od večjih akcij v letu 1978 razstava o jamarstvu na Slovenskem.

Ozreti se je treba tudi za raziskavami v tujini. Člani JK Rakek so bili letošnji julij nekaj dni v Alžiriji. Za povezavo z DVR bo poskrbel I. Gams, seveda glede na želje, ki jih bodo izrazile enote.

6. Po poročilu o razstavi ZOTK in o deležu JZS na tej razstavi je bilo sklenjeno, da se material, ki ga je F. Habe odstopil za to, vrne čimprej Zavodu Postonjska jama. Ta material bo jama Zvezi vedno dala na voljo.

7. Zapisnik seje uredniškega odbora NJ je v prilogi. Sket je poročal o tem, da so bile sugestije IO sprejete, z izjemo potrebe po spremembi tehnike tiska, katero bomo preučili za naslednji letnik.

Habe je priporočil, da se izdelajo boljši rezimeji v tujem jeziku, kajti s tem smo lahko bolje zastopani v tujini. Ugotavljam pa, da tiskamo NJ za domače jamarje, Acta c. so za reprezentanco. Izberimo srednjo pot: slovenski test za domače jamarje, povzetke v bolj strokovni obliki za tuje bralno območje.

8. Osnovala se je reševalna služba, ki bo v IO zastopana s komisijo : R. Smerdu, Praprotnik, Planina, Pirnat, T Jančigaj žal pri tem ne ustreže sodelovati. Naloga komisije bo koordinacija dela in izobraževanja ter bo kot prvo napravila pregled obstoječe opreme in nabavila novo. Rok: februar 77.

8. DZRJ Ljubljana je v prazničnih dneh 29. nov. imel akcijo v Matarskem podolju. Pregledali so 5 objektov. Prosijo za pomoč pri kritju stroškov. Odobrenih je bilo 1000.-, ki naj se nakažejo na žiro račun DZRJ Ljubljana,

9. Razprava o zaključkih Jugoslovanskega speleološkega kongresa, ki so ponekod nejasno formulirani.

Ozreti se je treba tudi za raziskavami v tujini.

Člani JK Rakek so bili letošnji julij nekaj dni v Alžiriji. Za povezavo z DVR bo poskrbel I. Gams, seveda glede na želje, ki jih bodo izrazile enote.

6. Po poročilu o razstavi ZOTK in o deležu JZS na tej razstavi je bilo sklenjeno, da se material, ki ga je F. Habe odstopil za to, vrne čimprej Zavodu Postonjska jama. Ta material bo jama Zvezi vedno dala na voljo.

7. Zapisnik seje uredniškega odbora NJ je v prilogi. Sket je poročal o tem, da so bile sugestije IO sprejete, z izjemo potrebe po spremembi tehnike tiska, katero bomo preučili za naslednji letnik.

Habe je priporočil, da se izdelajo boljši rezimeji v tujem jeziku, kajti s tem smo lahko bolje zastopani v tujini. Ugotavljam pa, da tiskamo NJ za domače jamarje, Acta c. so za reprezentanco. Izberimo srednjo pot: slovenski test za domače jamarje, povzetke v bolj strokovni obliki za tujebbralno območje.

8. Osnovala se je reševalna služba, ki bo v IO zastopana s komisijo : R. Smerdu, Praprotnik, Planina, Pirnat, T Jančigaj žal pri tem neutegne isodelovati. Naloga komisije bo koordinacija dela in izobraževanja ter bo kot prvo napravila pregled obstoječe opreme in nabavila novo. Rok: februar 77.

8. DZRJ Ljubljana je v prazničnih dneh 29. nov. imel akcijo v Matarskem podolju. Pregledali so 5 objektov. Prosijo za pomoč pri kritju stroškov. Odobrenih je bilo 1000.-, ki naj se nakažejo na žiro račun DZRJ Ljubljana,

9. Razprava o zaključkih Jugoslovanskega speleološkega kongresa, ki so ponekod nejasno formulirani.

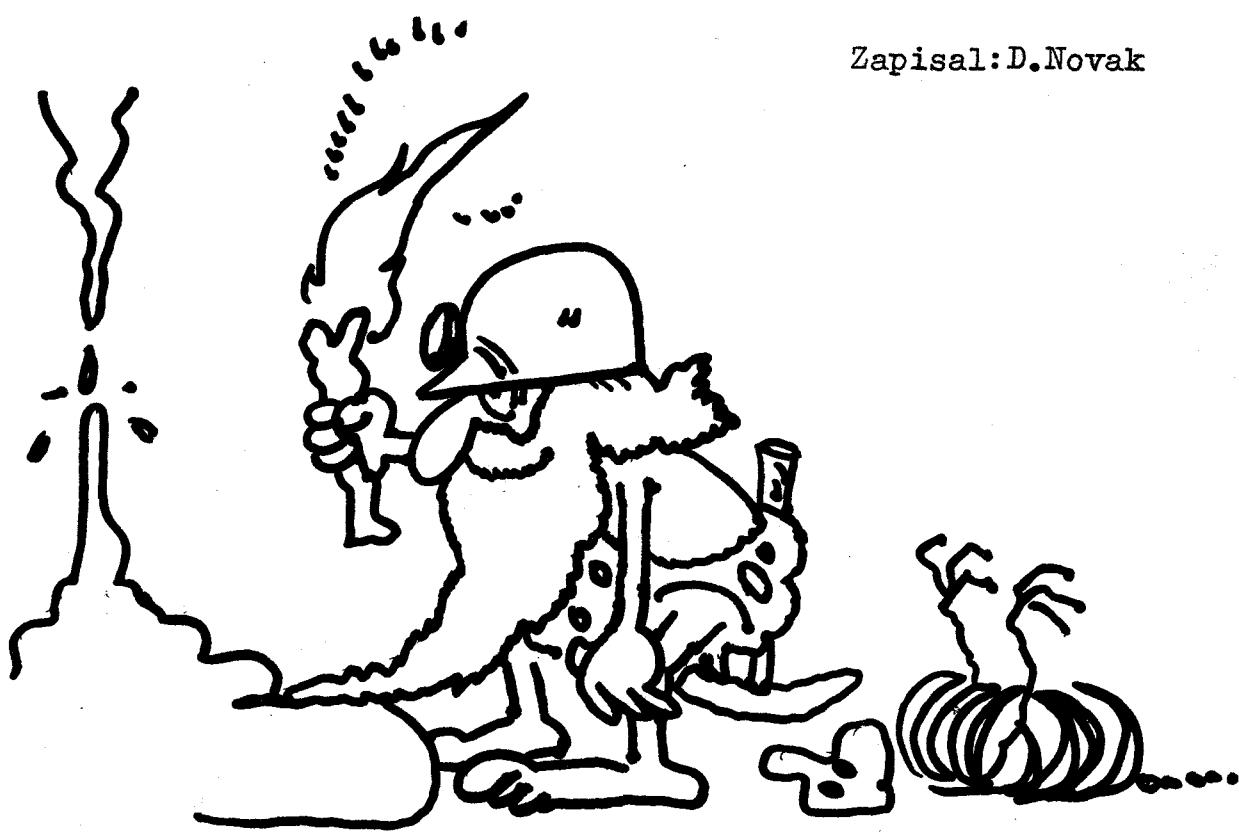
10. Glede na potrebe je bila imenovana komisija za SLO, v kateri bosta poleg Iztoka Trčka sodelovala še zastopnik referata za izobraževanje in zastopnik katastra.

11. Poiskati je stike z vojaško gimnazijo in šolo za kadete miličnike.

12. Vsi člani JZS naj se čimprej izjasnijo o ozemljih, ki jih žele podrobneje raziskovati tako v okolici domačega kraja kot na območju, ki je predlagano, da se mu posveti prventvena skrb.

Konec ob 18,00

Zapisal:D.Novak

F I N A N Č N I O B R A Č U N

R E K A P I T U L A C I J A

	Prejemki	Izdatki
JAMARSKA ZVEZA	127.519,70	27.814,15
KATASTER	13.000.-	86.304,60
NAŠE JAME	72.856,54	20.000.-
	<u>213.376,24</u>	<u>134.118,75</u>

Saldo na dan 24.11.1976 na ŽR = 213.376,24
 - 134.118,75
79.257,49

zadnji izp. 76.352,94
 15.12.

Stanje na ŽR 79.257,49 je stanje zadnjega prejetega izpisa SDK št. 75 z dne 24.11.1976. Ker po tem nismo prejeli nobenega izpisa več, tudi ne moremo prikazati, kakšno je sedanje stanje.

Blagajnik JZS :

Na podlagi tretjega odstavka 198. člena zakona o ljudski obrambi ("Uradni list SFRJ" št. 22/74) izdaja Zvezni izvršni svet

O D L O K

O DOLOČITVI PREPOVEDANIH CON

1. Za prepovedane cone za gibanje, prebivanje ali nastanjevanje tujih državljanov se določajo tile kraji :

V socialistični republiki Sloveniji :

- območje planine Kočevski rog, ki obsega vasi Gradenc in Brezovica, Nemško loko, Kenžjo lipo in Stene Svetle Ane (do kote 968);
- območje planine Krim, ki obsega Ig in vasi Preserje, Župeno in Osolnik;
- območje, ki obsega Zagozd, Ravnik in Boštanj, izvzemši Radeče;
- območje planine Pivke do Mašuna ter vasi Zagorje, Selce, Žeje, Stara vas in do Planinskega doma na Javorniku;

2. Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v "Uradnem listu SFRJ".

E.p. št. 674.

Beograd, 28.julija 1976.

Zvezni izvršni svet

Podpredsednik :

Dobroslav Čulafić s.r.o.

JAMARSKA ZVEZA SLOVENIJE
Referat za stike s tujino

66230 - P O S T O J N A
Titov trg 2

Postojna, lo.11.76

POROČILO O DELU V LETU 1976

V letu 1976 sem v glavnem pripravil osnutke, povzetke in prevode (v angleščino in francoščino) za Pravilnik o obisku tujcev, Stroškovnih o vedenju, Prijavnico in potrdilo JZS.

Navedeno gradivo sem pretipkal na matrice, razmnožil na ciklostil in razposlal pomembnejšim speleološkim organizacijam in uredništvom speleoloških revij v Evropi (vsega skupaj na 23 naslovov v inozemstvu).

Obvestilo o pogojih obiska za tujce v naših jamah je izšlo v reviji Spelunca (Francija) in U.I.S. Bulletinu (mednarodna speleološka zveza).

V tem obdobju sem prejel 15 dopisov, odposlal pa sem jih vsega skupaj 39.

Za obisk naših jam sta se podrobneje zanimali le dve skupini tujih jamarjev. Ena od njih - SSS obl. 3 iz Rožnave, (ČSSR)- je tudi prišla v Jugoslavijo (22.8. - 5.9. 1976) in sem zanjo organiziral obisk petih jam (Lipiško brezno, Brezno pri gamsovi glavici, Zelške jame, Mačkovica).

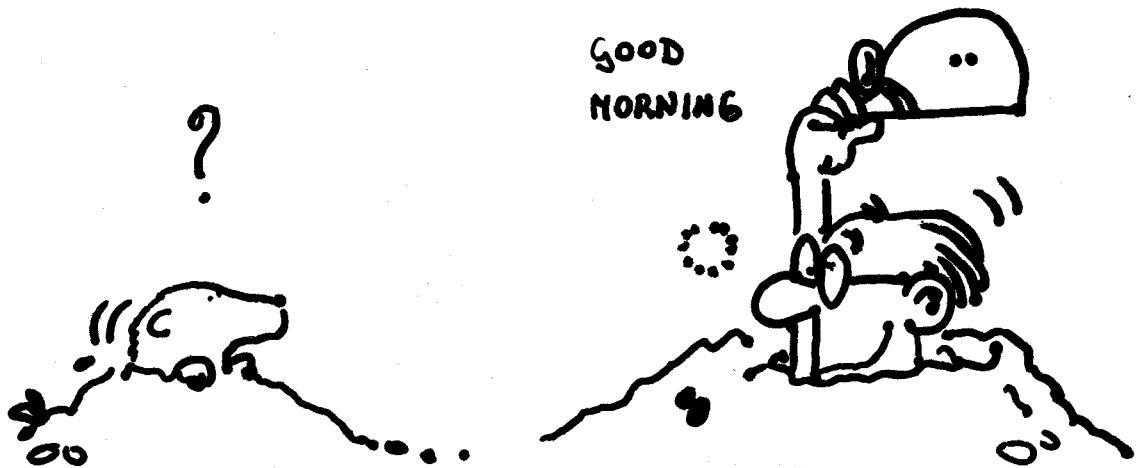
Glede na to, da se stiki med referatom za stike s tujino in tujimi jamarji kot tudi z njihovim vodičem normalno prekinejo najkasneje ob prihodu tujih jamarjev v Jugoslavijo (Postojno) predlagam, da vodiči oziroma klubi, katerih člani so, v svojem poročilu o delu navedejo, koliko tujih skupin in v katere jame so jih vodili.

Jaz namreč lahko poročam le o tem, koliko in kako ter kam sem obisk tujcev organiziral, kako pa je ta obisk potekal, katere jame so v resnici obiskali in če je bilo s plačilom stroškov vse v redu, pa jaz ne vem.

Za zgoraj navedena dela sem porabil vsega skupaj 33 delovnih ur..

V letu 1976 je imel Referat za stike z tujino stroškov za 643, lo din.

Andrej Kranjc
Referent za stike s tujino

Zapisnik seje IO Jamarske zveze Slovenije z dne 12.11.1976
v prostorih katastra, Aškerčeva 12.

Prisotni : Sket, Šušteršič, Leben, Kazazi, Vedenik, Novak,
Puc, Habe, Planina, Gams.

Opravičeni: Osle, Gospodarič, Krivic.

Dnevni red : Problematika Naših jam

Razstava ZOTK

Razno

1. Finančno stanje Naših jam kaže saldo 73.156,54 din.

Od tega dolgujemo IZRK 20.000.- dinarjev.

Saldo JZS znaša 26.100,95 dinarjev od česar ima v
dobrem JK Celje, ki še nima žiro računa 2.000.- dinarjev,
kot dotacijo mestnega muzeja.

Razpravljalci smo, da bo treba dvigniti mesečni honorar
tov. Pirnarjevi, ki vodi naše knjigovodstvo od 600 na
750.- dinarjev.

R. Gospodarič se je opravičil, zato pa je poslal dopis o
katerem smo precej na široko razpravljalci.

- NJ morajo izhajati še naprej
- preučiti je treba kriterije RSS v zvezi z dotacijo. Ni
potreben najvišji nivo. Upoštevati je treba kakšne
Naše jame se članstvo želi. Treba je članke in njih
obliko "naročati" in zahtevati članke, ki so zanimivi
za širši krog članstva in to od strokovno podkovanih
piscev.

Program NJ naj napravi uredniški odbor. Prihodnjii zbori jamarjev, ki so bili doslej vir člankov naj bodo tematski in od tam izbrani članki s primerno obliko.

- Strokovnost je zelo raztegljiv pojem. Primerne za objavo so tudi aktualne in poljudno pisane raziskave.
- Vloga uredništva in uredniškega odbora naj bo v tem, da pomaga mlajšim piscem pri delu in jih vzgaja. Vir člankov so tudi aktualni geološki ali geografski seminarji.

Prednost med članki naj ima podzemlje, strokovni članki in aktualna tematika. Strogo strokovne članke je treba skrčiti. Zanimajo le malo bralcev.

Drugi del revije naj bi obsegal zanimivosti, poročila o večjih akcijah. Poročila o delu enot naj prej odobri IO na podlagi dokumentacije, ki jo ima katalog. Pri jamah, ki se v tekstih omenjajo naj bodo podane katastarske številke.

- Ker uredništvo ne vrača rokopisov in ostalega materiala je treba zahtevati, da gre ta material v arhiv Jamarske zveze!

V problematiki novih predpisov o tisku predlagamo, da naj uredništvo problematične članke v celoti in skupno pošlje v odobritev, pred tem pa je treba opozoriti avtorje na predpisane omejitve.

Finance RSS je odobrila dotacija 28.000. Urednik predvideva ceno okoli 50.000.- za letnik 18.

Razmisiliti bi kazalo, da preidemo na cenejši tisk in papir, vložek za fotografije in skice naj bo na boljšem papirju.

Morebiti bi kazalo zmanjšati obseg na 8 do 10 a.pol.

Poskrbeti je za oglase.

Privlačnejša vsebina bo dvignila krog kupcev. Za morebitne simpozije ipd. naj bo posebna izdaja ali št. 2 NJ.

Glede članarine se je zavzemati tudi za načelo, da je naročnina na NJ obenem tudi članarna. Število članov naj se ugotavlja po številu vplačanih NJ. Iz tega naj se določa število delegatov v upravne organe JZS.

Problematika uprave se je ob razpravi pokazala z vso težo.

Vodenje evidence dolžnikov in naročnikov. Terjatve ipd.

Uprava naj bo tam, kjer je zaloga NJ. Dokler JZS V Ljubljani nima svojih prostorov mora biti v Postojni. Začasno je treba prositi, da vodi to dolžnost Majo Kranjčevu.

IO predлага naj se uredniški odbor sestaja vsaj dvakrat na leto !

Na seji upravnega odbora 28.6.1976 je bil sprejet naslednji sestav uredniškega odbora :

dr. J.Bole, dr. I.Gams, de V.Bohinec, dr. F.Habe, dr.F.Leben, zastopnik strokovne komisije,
zastopnik referata za varnost: S.Stražar in D.Naraglav.
Glavni urednik ostane dr.R.Gospodarič.

2. Razstava ZOTK. Dr. Habe je prevzel nalogo, da pravočasno poišče v Postojni odlikovanje, ki je bilo ob 60 letnici DZRJS podeljeno.

Opremo razstave bo nadzoroval D.Novak.

3. Razno.

Prečitali smo razglas o prepovedanih conah iz UI SFRJ 41/76.

Glede naše ankete smo dobili odgovore iz občin Litija, Sevnica, in Ribnica.

Poročal je referent za stike s tujino in predlagal, da naj bi tudi enote poročale o obisku tujcev in kam so jih vodile.

T. Vedenik in Prebolda je predlagal, da naj bo prihodnje leto razpisano tekmovanje v orientaciji, orientacijski po-hod. S tem bi dvignili nivo topografskega znanja pri čla-nih. To so pripravljeni organizirati v Preboldu. Referent za množične akcije naj se poveže z njimi.

Za akcijo v Brezno presenečenj so prosili denarno pomoč. Odobrenih je 1000 din pod dosedanjimi običajnimi pogoji.

50750 - 679 - 77360, SDK Žalec.

Strokovna komisija bo za poglobitev povezave med jamarji organizirala jamarske debatne večere.

Strokovni komisiji je bilo naloženo, da v najkrajšem času pripravi in sprovede začasni plan izobraževanja na naj-nižji stopnji.

Predlagamo, da se v delovnih načrtih za leto 1977 predvsem upoštevajo primorska področja, predvsem območje proste cone, kjer prevladujejo še nepreverjeni italijanski podatki. JK Sežana ima na svojem območju okoli 500 jam, od tega prosta cona okoli 150, kjer še nimamo novejših ali popolnih podatkov.

Primorske enote naj se izjasnijo ali so v stanju to nalogo opraviti same ali naj jih pridejo na pomoč še drugi člani.

Razpravljali smo o povezavi katastra z IZRK. Ta povezava ne deluje kot bi bilo treba in kakršne so bile želje v začetku. Želimo sodelovanje na enakopravni bazi, smo pa že v stanju, da sami določamo številke jamam, vendar bi s tem

nastala zmešnjava in dupliranje.

Možno je sodelovanje z izmenjavo le najbolj osnovnih podatkov imen in leg.

Ugotoviti je treba kakšna je bila recipročnost izmenjave v nekaj preteklih letih, ter se pozanimati na avtorski agenciji glede zakonodaje.

Kljub raziskovalcem iz Kopra želi pomoč. Ugotovljeno je, da niso naši člani. Lahko pa bi postali. Pošljejo naj tančen načrt dela, lahko jim nudimo pomoč naših ljudi, ki jim bomo krili stroške.

Na občni zbor JD Kočevje bo šel M. Puc, 20.11.1976.

Katedra za fizično geografijo prosi, da posodimo devizni račun za prodajo knjige referatov simpozija o kraški denudaciji. Strinjam se s 5 % provizijo.

Zaključek ob 18.30

Zapisal : D. Novak

JK "ČRNI GALEB" - VSESTRANI

V mesecih pred zborovanjem slovenskih jamarjev smo skoraj ves prosti čas porabili za priprave. Kljub polni angažirnosti pa smo vseeno našli tudi čas za naše raziskovalno delo. Po samem zborovanju smo se nekoliko oddahnili, čeprav je bilo potrebno še krepko poprijeti, da smo ponovno spravili v red vse tiste stvari, ki so bile kakorkoli povezane z organizacijo zborovanja.

Takoj nato, pa čeprav je na vrata trkala dopustniška mrzlica, smo po našem letnem programu, ki smo si ga začrtali na lanskoletni programske konferenci, posvetili vso skrb raziskavam jamskih objektov vobrobnem delu Ponikvarske planote in pa nekaterim že znanim jamam Dobrovelskega kraša. Največ pozornosti pa smo v teh mesecih posvetili nadaljnim meritvam v Tajni jami pri Andražu. Vidnejših uspehov v tem času ni bilo zabeleženih, vsaj ne pri samih raziskavah.

Veliko bolj pa smo v tem poletnem obdobju beležili uspehe pri sami popularizaciji jamarstva v občini. Prav gotovo je da je že samo zborovanje na občane žalske občine in s tem tudi na vse družbenopolitične organizacije v kraju in občini, zelo pozitivno vplivalo, saj so se na ta način približe seznanili z jamarstvo dejavnostjo in jo začeli tudi drugače vrednotiti. K temu pa so pripomogla v veliki meri tudi sredstva javnega obveščanja in to predvsem lokalni mediji kot je časopis in radio. Lahko bi rekli, da smo to prijetno klimo iskoristili in se še bolj aktivno vključili v delo na družbenem in političnem področju.

Povsod kjerkoli se je kaj dogajalo smo se pojavili in s tem dali vedeti, da naša aktivnost po zborovanju ne zamira,

marveč da ubira nove poti jamarski dejavnosti. Med drugim smo se tako udeležili krajevne delovne akcije in s tem praznovanju 30. obletnice mladinskih delovnih brigad dali tudi svoj pečat. Poleg tega smo se udeležili dveh partizanskih pohodov in to : Po poteh osvoboditve Šlandrove brigade in Po partizanskih poteh in domačijah Dobrovelj. Slednji je bil organiziran v počastitev Dneva Borca in praznika občine Žalec.

Na obeh pohodih smo kot organizacija po številu udeležencev krepko prednjačili, imeli pa smo tudi vsi častne jamarske srajce in pa dvoje jamarskih zastav, tako da bi lahko reknel, da je bil to jamarski pohod. Poleg teh pohodov smo se udeležili tudi dveh orientacijskih in zasedli enkrat drugo in enkrat tretje mesto. V skupnem plasmanu iz obeh kol pa krepko prednjačimo pred ostalimi in se nam ponovno obeata, da postanemo prvaki občinske lige v orientaciji za letošnje leto. Tudi naša nogometna sekcija je zabeležila lep uspeh, postala je namreč zmagovalka občinskega turnirja in prejela pokal. Nekoliko slabše pa ji je šlo v občinski ligi, saj ni uspela zadržati lanskoletnega dobrega uspeha.

Naša vsestranska aktivnost iz prejšnjih let, kot tudi letošnja, se nam je bogato obrestovala. Na svečani seji Skupščine občine Žalec v Letušu, kjer je bil letošnji občinski praznik, smo namreč dobili najvišje priznanje za našo aktivnost; to je plaketo občine Žalec in pa denarno nagrado 8.000.- din.

Za svoje člane smo v tem obdobju organizirali še jamarski piknik na Golteh in pa jamarski izlet po sežanskem krasu z ogledom jame Vilenice in bogatim piknikom pred jamo. Septembra pa se je lo članov kluba udeležilo 7. kongresa speleologov Jugoslavije v Herceg- novem v SR Črni gori.

Do konca leta je še ostalo nekaj časa, pred nami je pa dela več kot časa zato se zavedamo, da bomo morali napeti vse sile, da ne bomo nazadovali pri našem raziskovalnem delu. Pred izletom leta nameravamo še organizirati še eno odpravo v Brezno Presenečenj, ter zabeležiti nov globinski rekord, seveda pa bomo v veliki meri odvisni od vremena. Še bi lahko našteval, sa je nalog še veliko, vendar naj zaključim in še drugič morda kaj novega od dejavnosti našega kluba.

DARKO NARAGLAV

Zahodnonemška družba HELEC je začela izdelovati ULTRAZVOČNE SONARJE Z DIGITALNIM ODČITAVANJEM, ki so namenjeni merjenju razdalj na prostem in v zaprtih prostorih do oddaljenosti 8 m. Napravico je treba držati pod kotom 30° proti smeri meritve in paziti, da vmes ni nobenih ovir. V pol sekunde se pokaže na zaslonu razdalja v centimetrih in napaka ne preseže 1 - 2 cm. Vsa elektronika z okrovom in digitalnim kazalnikom tehta pičlih 160 gramov.

Bodo metri kmalu postali zgodovina ?

ŽIVLENJE IN TEHNIKA, št. 7/8, 1976

JD SEŽANA - TURIZEM, KATASTER IN MERJENJE JAM

V poletnih mesecih (junij - september) je bilo naše delo usmerjeno predvsem v delovne akcije za jamarski dom pri jami VILENICI. Te akcije so v glavnem opravljali starejši člani. Tujim jamarjem smo pokazali VILENICO, ŠKAMPROLO JAMO, LIPIŠKO JAMO, LIPIŠKO BREZNO in druge. 19. sept. je LUDVIK HUSU bil z italijanskimi jamarji v KAČNI JAMI. Poleg tega je bilo več turističnih in jamarsko-turističnih obiskov VILENICE.

Z LUDVIKOM sva izmerila naslednje jame:

1. JAMA TEMNICA- DKOVA : TOMAJ
2. ŠONČEVA JAMA -"-
3. JAMA V BIVŠI SEŽ. SMODNIŠNICI (Er Dorado za fotografate)
4. BREZNO V OGRADCAH GRAHOVO BRDO
8. JAMA NA TURKOVI NJIVI - ŠEPULJE
9. PEČINA V KONJEDUCAH - SEŽANA

Skupaj z JD "DIMNICE"

10. MIŠKOTOVA JAMA - TOMAJ
11. ŠČUKOVA JAMA I -"-
12. ŠČUKOVA JAMA II -"-

Skupaj z DZRJL :

13. ŠKAMPRLOVA JAMA - merjenje zahodnega rova
14. JAMA OB BAZOVIŠKI CESTI - na Gropajski gmajni - sodeloval sem pri odkopavanju pasaže

Precej časa sem posvetil urejanju katastra.

JOŽE CORACI

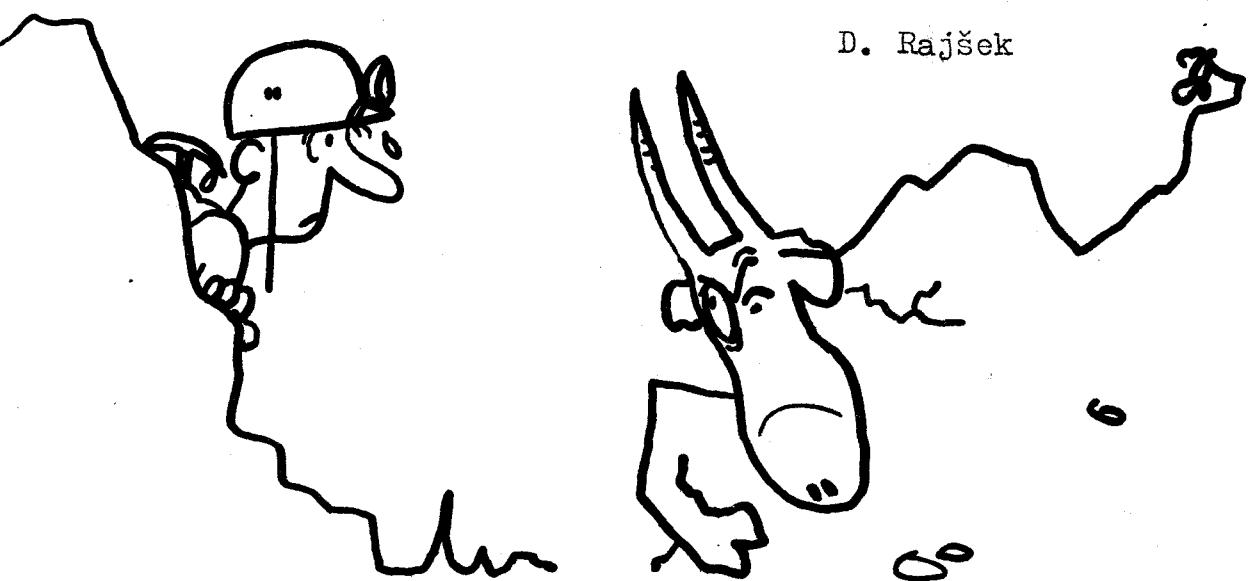
V letošnjem poletju so naši člani raziskovali v glavnem v visokogorskem svetu. Omeniti velja dve večji akciji : na Kanin konec avgusta in dve akciji v Brezno pri Gamsovi glavici.

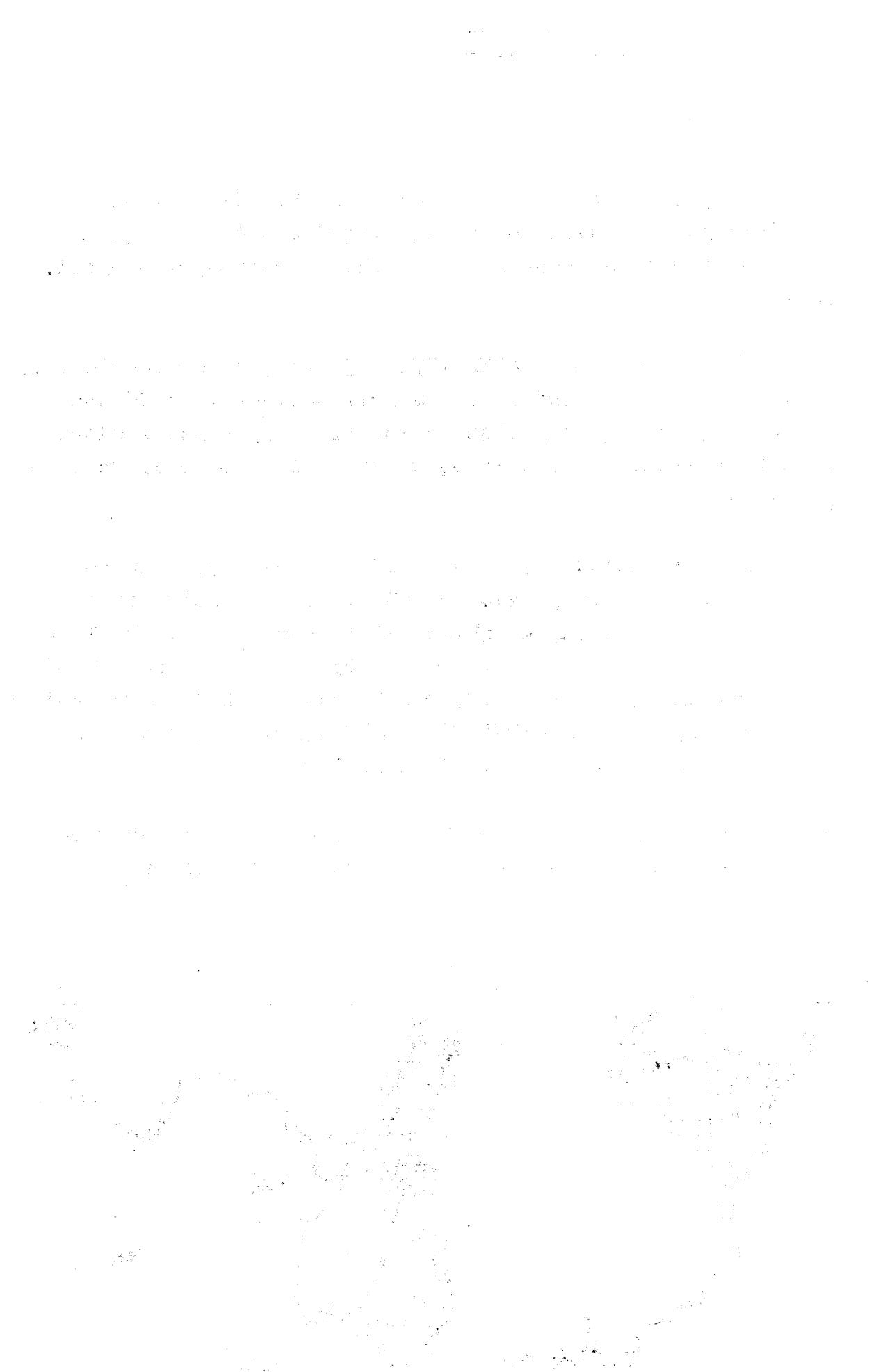
Raziskovalna akcija - KANIN 1976 - je trajala od 18-29.avg. Udeležili so se skoraj sami novinci. Raziskali so 36 jam in brezen, od tega 4 globje od 100 m. Večje sreče z globokimi brezni na Kaninu očitno, kljub lo letnemu raziskovanju nimamo.

Organizirali smotudi dve ekskurziji v Brezno pri Gamsovi glavici. Prva je trajala od 2. do 5.8.1976. Minirali so pasažo na globini 327 m, skozi katero močno piha. Našli so nov rov na globini 120 m in ga raziskali do globine 180 m. Na drugi akciji od 16. - 19.09.1976 so raziskali novooodkriti rov, ki pripelje v STOPNJASTO BREZNO na globini 190 m. S tem se izognemo neprijetni HARMONIKI.

Poleg teh akcij je bilo še 24 eno ali dvo dnevnih ekskurzij na katerih smo raziskali 15 novih jam in brezen.

D. Rajšek

Poročilo o preizkusu Butkovičeve varnostne zavore za vrvne manevre

Dne 4. in 5.12. je bil v Kamniški Bistrici strokovnen prikaz in preizkus nove varnostne priprave za vrvne manevre, ki jo je prikazal konstruktor priprave gosp. Butkovič iz Stare Gorice.

Udeleženci : konstruktor priprave gospod Butkovič, demonstrator priprave gospod Flavio Peruzzo, načelnik KA tov. Sazonov, zastopnik vodniške podkomisije Pollak Bojan, zastopnik Jamarske zveze Slovenije prof. Tomaž Planina, zastopniki KA tov. Bergant Franc, Kregar Marjan, Šikonja Slavko in Korenčan Zvone.

Sestanek je ob 18.³⁰ pričel tov. Sazonov. Po kratkem pozdravu gostov je gospod Butkovič na kratko opisal zgodovino nastanka priprave. Kot jamar se je pred leti seznanil z dvo in štiri -vretenskimi descendeur-ji, ki jih proizvaja znana firma Pezl, in ki so namenjeni samo za spuščanje po vrvi. Motilo ga je predvsem to, da je hitrost spusta treba uravnavati z roko, neposredno na vrvi, če pa se plezalec hoče ustaviti, mora prosto vrv oviti okrog descendeur-ja. Zato je skonstruiral novo napravo za spuščanje z zaporno ročico. Plezalec z pritiskom na ročico uravnava hitrost spuščanja, če pa ročico izpusti, se spust ustavi in plezalec ima proste roke. Tudi varnost plezalca je povečana, kajti v primeru nesreče se Butkovičeva priprava ustavi sama (je samozaporna), Pezlovi descendeur-ji pa brez kontrole zdrávijo po vrvi. Na žalost pa je to Butkovičeva priprava obsežna in težka.

Butkovič je pripravo še naprej izpopolnjeval in prišel do

nove priprave, ki je precej manjša in lažja od prve, varnost je enaka kot pri prvi pripravi, število možnih operacij pa je znatno večje. Kolikor nam je znano, je to trenutno edina priprava, ki služi za spuščanje in dviganje.

Prof. Tomaž Planina, ki je pri Jamarski zvezi Slovenije predsednik tehnične komisije, je podal sporočilo o preizkusu vrvi. Kot predsednik tehnične komisije se že nekaj let ukvarja s preizkušanjem obrabe vrvi pri različnih vrvnih manevrih. Preizkusil je tudi že vrvi, po katerih je bilo izvedeno določeno število spustov z novo Butkovičovo pripravo. Pri spustu vrv najbolj poškodujejo preprosta sredstva za spuščanje kot so fischerji, razne kljuke, zavore na vponko in podobno. Zaradi ostrih kotov, pod katerimi lomijo vrv, poškodujejo nosilno jedro vrvi. Mehanska obraba vrvi (zmanjšanje nosilnosti) je pri spuščanju z novo Butkovičovo pripravo izredno majhna in je približno enaka obrabi pri spuščanju z Pezlovimi descondeurji. Iz mehanskega dela pretvorjena toplota, ki predvsem škoduje plastiču vrvi, je pa pri Butkovičevi pripravi precej manjša kot pri Pezlovih descondeurjih, ker je pri Butkoviču prvo nosilno kolesce, ki prenaša največ teže, vrtljivo. Pri spuščanju s hitrostjo 1-2 m/s pa je gretje praktično zanemarljivo majhno.

Nato je g. Butkovič prikazal film o manevrih z novo pripravo. Na osnovi filma smo potem sestavili program dela za naslednji dan.

V nedeljo zjutraj smo odšli pod Zagano peč. Na previsni, nekaj nad 10 m visoki skali smo obesili več vrvi, od Ø 9 mm do Ø 11 mm in od izredno elastične poljske vrvi do zelo trde, obrabljene vrvi firme Edelid. Nato smo pričeli z preizkušanjem po pripravljenem načrtu.

1. G. Peruzzo je prikazal vzpenjanje vrvi Ø 9 mm, prehod iz vzpenjanja v spuščanje in iz spuščanja v vzpenjanje na sami vrvi. Varnostno pripravo si je vpel v plezalni pas, zgornji del pa v prsno zanko, da je pripravo lahko povlekel navzgor. Za drugo oporno točko je uporabil jumar z ročajem in stopno zanko. Vrv je pripravo vpeljal na način 9 (skica), in pri vzponu v stopni zanki je moral vrv srednje močno potegniti skozi pripravo. Če se želi spuščati, je dovolj do odpne jumar z vrvi, obrne ročico priprave v pravokoten položaj, z regulirnim vijakom nastavi debelino vrvi in pritisne rahlo na ročico. Ustavljanje spusta je pri tem načinu (način 9) precej statično, zato se je treba spuščati počasi. Za prehod iz spuščanja v dviganje je dovolj, da na vrv zopet pripnemo jumar z stopno zanko, ročico priprave obrnemo v zgornji navpični položaj in se pripnemo dvigati. Jumar potisnemo navzgor (po obremenjeni vrvi) do skrajnega dosega roke in se z eno ali obema nogama v stopni zanki jumarja in z eno roko v ročaju jumarja zvpnemo. Nad pripravo zdaj nastane razbremenjena zanka vrvi, ki jo moramo z roko potegniti navzdol skozi pripravo. Nato se vsedemo v pas, priprava pa avtomatično zavre vrv. Za pridobljeno višino porinemo jumar navzgor in ponavljamo maneuver.

Ta način smo preizkusili tudi ostali. Ugotovili smo, da je malo napornejši od jamarskega sistema z jumarji in prezlerjem na prsih, je pa boljši zaradi prehoda v spust, ki je pri jamarskem načinu uredno težaven. Nato smo preizkusili še dviganje brez pomoči nog. Vrv, ki je skozi pripravo na prsih speljana na način 9, se iz priprave vrača navzgor skozi vponko na jumarju in za konec iz vponke vlečemo z obema rokama (skica).

2. Nato smo poskusili spuščanje in dviganje (sistem 9) na enojni zelo trdi vrvi Ø 11 mm. Rezultati so bili isti kot pri vrvi Ø 9 mm, le ustavljanje je še bolj statično.
3. Nato smo na več vrveh preizkusili spuščanje s sistemom 8 (dviganje z 8 ni mogoče), zaustavljanje je bolj elastično (dinamično) kot pri sistemu 9.
4. Preizkusili smo tudi spuščanje po dvojni vrvi s sistemom S (Dviganje po dveh vrveh ni mogoče). Ne glede na debelino in trdoto vrvi je spuščanje in ustavljanje elastično.
5. Nato smo zvezali 2 vrvi (\emptyset 11 mm in \emptyset 9 mm) tako, da so bile položene okrog drevesa, vozel pa v zraku. (debela vrvi bi lahko potegnili za sabo). Po obeh vrveh smo se spuščali po sistemu S, tanjša vrvi ni drsela navzgor. Torej je tudi v tem primeru spuščanje varno.
6. Poskusili smo tudi spuščanje po enojni in dvojni vrvi, pri čemer smo vrvi spodaj obremenili (obešen nahrbtnik). Spuščanje tako ni mogoče.
7. Mogoč pa je vzpon po enojni vrvi (sistem 9), če na vrvi visi nahrbtnik.
8. Poizkusili smo tudi varovanje drugega v navezi skozi pripravo. (Priprava obrnjena, sistem 9). Varovanje je možno, ustavljanje padca je statično, soplezalca pa je težko vleči.
9. Varovanje prvega v navezi smo preizkusili z 2 m globokom padcem plezalca, ki pa je bil dodatno varovan. Ustavljanje padca s pripravo je zelo statično, vendar

pride v poštev pri varovanju vodnika s strani klienta, ki ne obvlada dinamičnega bočnega varovanja. Seveda bi morala biti priprava na pasu klienta, klient pa vpet v dobro stojišče.

- lo. Na koncu smo poizkusili še dviganje ponesrečenca z dvojnim škripcem, kjer smo namesto zadrgevponko uporabili varnostno pripravo. Sila, potrebna za dviganje je enaka ali celo malo večja kot pri zadrgi z vponko.
- ll. Skupno z Butkovičem smo na posled še predebatirali možne izboljšave.
 1. Vlečni vijak se prestavi na zgornjo stran in postane odrivni vijak.
 2. Os polžasto ozobljenega koluta se prestavi ekscentrično proti robu, plošče zato odpade ojačitev zadnje plošče.
 3. Žlebovi polžastega koluta se izvedejo v obliki z radi manjše obrabe vrvi.
 4. V zgornjem delu ostane ena od plošč ravna, z odprtino za vpetje na ramensko zanko.
 5. Spodnja odprtina za vpetje v pas se v eni plošči ovalno podaljša in odpre, da je možno odpiranje priprave brez odpenjanja z pasu.

Sklep:

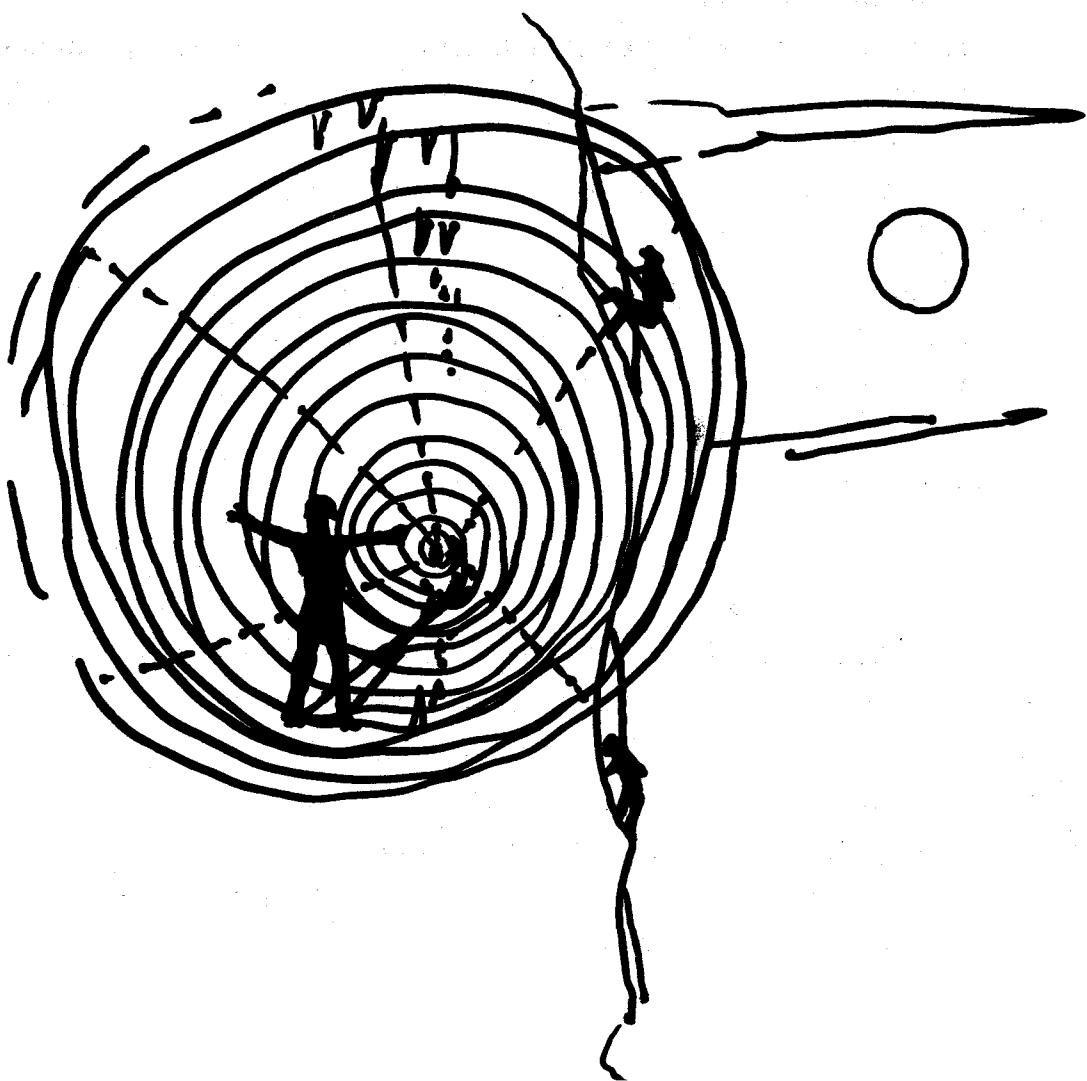
KA z vodniško podkomisijo priporoča uporabo varnostne priprave pri težkih alpinističnih vzponih, posebno zimskih, saj priprava nadomešča l jumar ali drezler in en kolutni desondeur. Dalje priporoča njenog uporabo vodnikom in alpinističnim inštruktorjem. Z delnimi izboljšavami, ki jih ima Butkovič že v načrtu, bo naprava še enostavnejša za izdelavo in lažja ter bolj funkcionalna.

KA tudi podpira idejo, da bi pripravo izdelovalo kakšno domače podjetje ali privatnik. Zaradi delno komplikiranega vpeljevanja vrvi v pripravo bo treba na alpinističnih tečajih to poučevati.

O.S. Skice bodo prikazane ob drugi priložnosti.

Zapisal :

Korenčan Zvone

Poročilo o letnem zboru inštruktorjev gorske reševalne
službe pri Planinski zvezi Slovenije

Zbor se je vršil v dneh 23. in 24. oktobra 1976 na Okrešljju, s pričetkom v soboto, 23. ob 12^h.

Kot zastopniki JZS, bodoče komisije za Jamarsko reševalno službo, smo se zpora udeležili Pirnat, Rojšek in jaz. Pirnat, in Rojšek sta prišla preko Jermanovih vrat, sam pa preko Savinjskega sedla.

Na zboru smo obravnavali reševanje z improviziranimi, poltipiziranimi in tipiziranimi sredstvi. Pod improvizirana sredstva spadajo vponke, klini, pomožne vrvice (\varnothing 6, 7 in 8 mm) in glavne vrvi (\varnothing 11 mm). Morda bi veljalo to poimenovanje vpeljati tudi pri JZS. Pod poltipizirana sredstva spadajo jumarji, descenderji, razne kleme za vzpenjanje po vrvi, spojke za smuči in kolesca za zmanjšanje trenja vrvi v vponkah. Tipizirana sredstva pa so razne vitle, zavorni koluti, jeklenice, olive za spajanje jeklenic, želve za zmanjšanje trenja jeklenice na robovih, žabice za pridrževanje jeklenice, gorske zibke (Marinar), platnena nosila (Grawinger) Akia čolni, kanadke, razne opornice za imobilizacijo in posebna blazina, ki se strdi v poljubni obliki.

V soboto popoldne smo na pripravni skali v bližini koče izvajali sidrišča po klasičnem načinu. Do sedaj sta bila v rabi dva načina, in to z pomožnimi vrvicami in z glavno vrvjo (skica). Salberger Marjan je vpeljal neke novitete, od katerih je zbor prečko v sidrišču s pomožnimi vrvicami dokončno sprejel (skica), nov način sidrišča z glavno vrvjo, pa je zbor priporočil za preizkus na vežbah GRS na raznih terenih (skica).

V debati na račun sidrišč smo sodelovali tudi zastopniki JZS in ugotovili, da so posebno sidrišča z glavno vrvjo, bodisi klasična na treh klinih, bodisi nova na petih klinih, izredno uporabna tudi v jamah, najsibo za dviganje ponesrečenca in reševalca, dviganje težjih bremen ali za obešanje lestvic in vrvi. Sistem sidrišča bo treba vpeljati, ne samo za reševalne namene, temveč v jamarskih vrstah nasploh, saj je vrh notranjih brezen v naših jamah težko najti primerne in dovolj močne kapnike za obešanje vrvi ali lestvic. En dobro zabit klin sicer res drži okrog 700 kg statične obremenitve, toda vprašanje je, kdaj je klin dobro zabit (ocenjevanje po zvoku) in kolikokrat je že bil zabit (utrujenost materiala). Pravilno urejeno sidrišče na treh ali petih klinih pa nam precej poveča varnost.

V primerih, ko moramo med dviganjem ponesrečenca spremnijati smer dviganja (prečenje na polico in podobno), pa je bolj pripravno sidrišče s pomožnimi vrvicami, saj lahko tudi pri obremenitvi spremnjamo položaj, prusigovih vozlov, in tako sproti porazdelimo težo po vseh klinih. Treba pa bo preizkusiti, kako se obnašajo prusigovi vozli na z ilovico zelo zamazanih vrvicah.

Naslednja točka je bila spuščanje reševalca (plezalca, jamarja) po vrvi. Spuščanje z improviziranimi sredstvi poteka z vponko in prekrižanima vrvema.

Reševalec mora seveda imeti plezalni pas, obvezno zvezan z vrvjo ali dvojno pomožno vrvico in mrtvim (najlon) vozlom. Spuščanje po dvojni prekrižani vrvi je sicer dokaj uporabno, vendar pa imamo jamarji skoraj vedno na razpolago razna poltipizirana sredstva za spuščanje kot so kolutni desenderji za spuščanje po enojni in dvojni vrvi in fischerji, ki so precej boljši in verjetno tudi manj uničujejo vrvi. Zanimivo je, da pri GRS teh sredstev ne uporabljajo.

V debati smo seznanili prisotne z omenjenimi poltipiziranimi sredstvi. Mnenje udeležencev je, da jih bo treba uvesti tudi v GRS.

Nadalje smo obdelali varovanje, ustavljanje padca in dviganje soplezalca s pomočjo škripčevja (nekdaj imenovano Bernard) (skica). To je pravzaprav alpinistični postopek, ko mora varujoči plezalec ustaviti padec soplezalca (dinamično ali statično, odvisno od padca), fiksirati vrh v varovalni klin, napraviti sidrišče in z posebnim manevrom dvigniti padlega k sebi. Škripčevje se izvaja le z improviziranimi sredstvi (vponkami in pomožnimi vrvicami), zato je trenje v sistemu precejšnje. Poskusili smo tudi z vponke vstavljenimi kolesci, kar precej zmanjša trenje. Takšno škripčevje izvedeno z poltipiziranimi sredstvi (Hieblerjeve kleme, škripčki), je narisano v Firnatovi Jamarski tehniki za zadnji skici.

V debati smo ugotovili, da je škripčevje z poltipiziranimi sredstvi v jamah uporabno za dviganje omaganega jamarja, ponesrečenca, težjih bremen in v skrajnem slučaju tudi za dviganje ponesrečenca in reševalca. Če imamo na voljo dovolj poltipiziranih sredstev, lahko izvedemo četvorno škripčevje, s katerim postane dviganje dveh oseb izredno lahko (skica). Seveda je obvezno, da takšno škripčevje obesimo na dobro sidrišče. Četvorno škripčevje z improviziranimi sredstvi se ne obnese vsled trenja.

Po večerji smo še enkrat predebatali popoldansko gradivo.

V nedeljo smo obravnavali sistem za dviganje in spuščanje ~~poltipiziranim~~ sredstvi, to je z vitlo "Tyrol", zavornim bobnom in jeklenico. Način dela, ki je vpeljan v naši GRS,

za v jame ni primeren, ker mora biti zavorni boben iz kuhanе bukovine popolnoma suh, sicer se jeklenica zaje vanj. Zvedeli pa smo, da Francozi in Švicarji spuščajo in dvigajo z enako vitlo, vendar brez zavornega bobna pri čemer pa je potrebna največja pazljivost reševalca za vitlo, ki z rokavicami napenja jeklenico. Jeklenica je namreč le 4 x ovita okrog koluta vitle, in če zdrsne, je nesreča tu, vitla pa je uničena.

Na mestih, kjer jeklenica poteka čez skalne robe, se namestojo tako imenovane želve. Jeklenica se z naslednjo jeklenico spaja z olivami, pridržuje - fiksira pa se z žabico.

Sistem brez zavornega bobna je po našem mnenju uporaben pri jamarskem reševanju, želve pa bi veljalo uvesti tudi pri vrvni tehniki, saj je znano, da se vrvi najbolj obrabljava tam, kjer se tarejo ob robe.

V nadaljevanju smo obravnavali gorsko zibko "Marinar", njen navezovanje za vodovarno spuščanje (po zraku) in za navpično spuščanje (po nagnjenem terenu), nameščanje ponesrečenca v zibko in navezovanje reševalca ob zibko (vse skica). Zibka je univerzalno transportno sredstvo za vse vrste poškodb, škoda je le, da je precej velika in v jamah ni preveč uporabna, razen v razsežnih breznih.

Za naše potrebe je precej bolj uporaben platneni sedež "Graminger", v katerem reševalec na hrbtni nosi ponesrečenca. Njegova slaba lastnost je, da ni primeren za poškodbe glave, prsi, trebuha, hrbtenice in kolkov. Te poškodbe pa so razen zlomov okončin najbolj pogoste. En star, že neuporaben platneni sedež obstaja v DZRJ Ljubljana, verjetno bo treba naročiti nekaj novih.

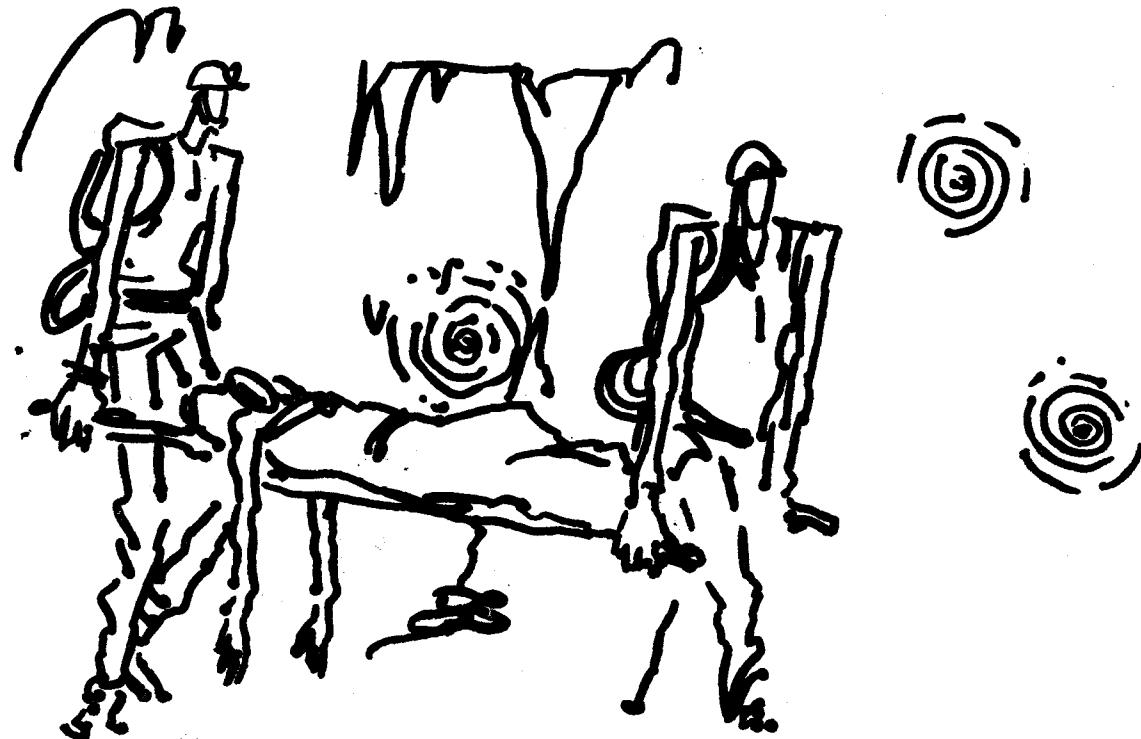
Na koncu smo obravnavali še improvizirana transportna sred-

stva kot so vlake, nosila in nosila z naslonom iz vej in vrvi. Za transport od jame v hribovitih predelih do rešilnega avtomobila so ta nosila, posebno vlake, izredno primerno transportno sredstvo, saj so lahko za vleko in ugodne za ponesrečenca. Važna pa je pravilna izdelava in vezava elementov (skica). Če jim dodamo še primerno desko, so uporabne tudi pri poškodbi hrbtnice.

Po našem mnenju bi veljalo iz prakse GRS prevzeti v jamarško reševalno službo vse tipe sidrišč, enostaven škripčev poteg, četvorni škripčev poteg (oba z improviziranimi in poltipiziranimi sredstvi), vitlo "Tyrol" in jeklenico, želve, olive in žabico, morda zibko "Marinar", platneni sedež "Graminger", in vse vrste improviziranih nosil iz vej.

Mnenja smo, da bi bilo s časom potrebno vse jamarje naučiti uporabo sidrišč, škripčevega potega, želv za pod vrvi pri vrvni tehniki in izdelave improviziranih nosil iz vej.

Žal nobeden od nas treh nima svojega avtomobila, sicer bi bili na zbor pripeljali naša jamarska nosila, za katera so bili udeleženci zbora precej zainteresirani.

NAJGLOBJE IN NAJDALJŠE JAME NA SVETU

V angleški reviji BCRA BULLETIN, št. 12 maj 1976 je bil objavljen seznam 50 jam globjih od 600 m, po podatkih do konca leta 1975 in 26 jam z preko 25 km dolgimi rovi. Iz tega seznama povzemamo nekaj najzanimivejših podatkov.

NAJGLOBLJE JAME NA SVETU :

1.	Complexe de la Pierre St Martin (Zahodni Pireneji, Francija) nov zgornji vhod 1975	1332 m
2.	Gouffre Jean Bernard (Savojske Alpe, Francija) nove raziskave in nov vhod leta 1975	1298 m
3.	Gouffre Berger (Vercors, Francija)	1141 m
4.	Reseau des Aiguilles (Devoluy -ske Alpe, Francija)	980 m
5.	Sumidero de Cellagua - Garma Ciega (Cantabria, Španija)	970 m
8.	Grotta di Monte Cusso (Umbrijski Apenini, Italija) nov zgornji vhod leta 1974	922 m
13.	Gruberhornhohle (Salzburg, Austrija)	854 m
14.	Holloch (Lucerna, Švica) nove raziskave v letih 1973 - 4	827 m
16.	Kilsi (Pamir, Sovjetska Zveza) odkrita iz raziskana 1974 - 5	okoli 800 m
18.	Jaskini Snieznej (Tatre, Poljska) nova odkritja leta 1974	783 m
23.	Ghar Parau (Zagros, Iran)	751 m
30.	Kef Toghobeit (Rif, Maroko) končane raziskave leta 1974	700 m

33.	POLOŠKA JAMA (SLOVENIJA, JUGOSLAVIJA)	685 m
	nov zgornji vhod leta 1974	
44.	Faouar Dara (Djebel ZAAROUR, Libanon)	622 m
46.	Sotano de San Augustin (Oaxaca, Mexico)	612 m

NAJDALJŠE JAME NA SVETU :

1.	Flint Mammoth Cave System (Kentucky, ZDA)	290,00 km
2.	Holloch (Luzerna, Švica)	123,82 km
3.	Optimizičeskaja (Ukrajina, SZ)	109,00 km
4.	Ozernaja (Ukrajina, SZ)	101,00 km
5.	Juwel Cave (Južna Dakota, ZDA)	82,70 km
7.	Ojo Guarena (Cantabrija, Španija)	46,70 km
8.	Eisriesenwelt (Salzburg, Austrija)	42,00 km
10.	Ogof Flynnnon Ddu (Južni Wales, Belika Brit.)	38,50 km
11.	Reseau de la Dent de Crolles (Chartreuse, Francija)	35,60 km
24.	Baradla Barlang (Aggtelek, Madžarska-Češkoslovaška)	25,00 km
25.	Systemo del rio Candelaria (Raxruja, Guatemala)	25,00 km
26.	Gran Caverna de Santo Tomas (Sierra de Los Organos, Cuba)	25,00 km

PA ŠE TO : Med 50 jamami globjimi nad 600 m jih je 17 v Franciji (med prvimi desetimi kar 6), 4 v Španiji, 14 v Italiji, 5 v Avstriji. Med 26 jamami daljšimi od 25 km jih je v ZDA 13 (med prvimi desetimi 4), Avstriji 3, Franciji 3, V.Britaniji in SZ 2. Med jamami dolgimi med 20 - 25 km je še po ena v V.Britaniji in 8 v ZDA.

GROTTAN - nov. 1975

Med drugimi zanimivimi članki, je tudi poročilo neke švedske ekspedicije na neko področje na Norveški, kjer je mnogo velikih jam. Poleg tega je mnogo novic o Švedskih jama (večina v granitu) in živali, ki so jih tu našli.

BRCA - št. 10

Trikrat je bil v avgustu 1975 spremenjen svetovni globinski rekord v jama. PIERRE ST. MARTIN je najprej "potolkla" neka druga francoska jama, nakar je le ta ponovno prevzela primat in je sedaj globoka 1332 m.

BLOOMINGTON INDIANA GROTTO NEWSLETTER - zv.12, št. 1

Kratek čalnek o metodah iskanja novih pasaž in povezav v notranjosti jam z plini. Primeri kažejo uporabnost te metode.

BOLETIN DE LA SOC. VENEZOLANA DE CIENCIAS NATURALES-št.130-131

poroča o ekspediciji na področje SARISARINAMA, kjer so največja brezna na svetu - 400 m goloboka, 500 m v premeru.

SOUS LE PLANCHER - TOMO XIII, št. 3 - 4

Najvažnejša jama v masivu PORRACOLINA (Španija), kjer so jame čez 14 km dolge in preko 700 m globoke.

BOLOGNA INCONTRI - leto VII, št. 2

se v članku "REŠIMO KREDO" zavzema za rešitev in ohranitev najdaljših jam v kredi na zahodu (v okolini Bologne) pred brezvestnim uničevanjem nekaterih kamnolomov.

SPELEOLOGIA EMILIANA L. VII št. 4-5

FRANCOSKA EKSPEDICIJA V GUATEMALO - Organizirala jo je Francosko speleološka zveza februarja leta 1975. Zaključene so bile raziskave sistema RIO CANDELARIA, ki je dolg več kot 25 km in je torej najdaljša jama v Latinski Ameriki (brez otočja Antili). RIO CANDELARIA teče skozi apneni masiv in izvira 9 km oddaljen od ponarov.

V jami so našli ostanke kulture MAJA.

NOTIZIARIO DEL CIRCOLO SPELOLOGICO ROMANO L.XIX št.1-2

Prinaša novice o speleološko manj znanih področijih: COSTA-RICA in TAJSKA. Objavljenih je tudi veliko načrtov.

ESPELEOLOGIA L.V št. 5-6

Objavljen je prvi del članka o najbolj navadnih boleznih, ki jih lahko jamar dobi - kdor ga prebere, ga lahko mine jamarska strast.

GROTTAN L. 9 št. 4

poroča, daso sovjetski speleologi na področju ARHANGELSK raziskali 2,4 km dolgo jamo, ki je tako najdaljša jama v severni Evropi.

CALIFORNIA CAVER V.25 š6. 3

Zanimiva je razprava o hodrotaciji nylona v alpinističnih

vrveh. Zastrosti nylona (in vrvi) se zelo spreminjajo s spremenjanjem hidratacije.

Pripravil :

F. M A L E Č K A R

- HUMOR - HUMOR - HUMOR - HUMOR - HUMOR - HUMOR -

POHVALA :

JKD podeli jamarju DOLINŠKU IN BUTINARJU naslov častnega vratarja naše kapniške bajte, ker sta s svojim požrtvovalnim delom in z nesebično prizadevnostjo nagrabila že kar čedno vsotico.

----- računi

OPOMBA :

Naslednji blagajnik in vodič (Dolinšek) naj vodi knjigovodstvo manj skrivnostno in brez birokratsko - egoističnih prijemov. ČISTI RAČUNI, brez MUTENJA.

BERNETIČ VLADIMIR

iz dnevnika vodičev v Jami Dimnice-1973

D O P I S U J T E Y N O V I C E

..... Popoldan poteka v živem dolgčasu. Janko (ne tisti, ki je z Metko) se igračka z nožem. DOLINAR premišljuje o katastrofalno nizki idejnosti naše družbe. Pomočniki šibajo karte. Delaven tip je edino tisti, ki trenutno vpisuje svoja opazovanja.

Neki JUGOVIČ je imel bajno mašto o nekem liftu in motelu, vlaku, ladji, bazenu in kaj jaz vem kaj še.

BORIS ZGONC

iz dnevnika vodičev v Jami Dimnice-1973

- ŠE VEDNO SOBOTA - 24.VIII.1974

Noč - zaj

Dan - zaj

Turisti - škrti. Veter piha z močjo dveh giornalinov (romarov) na uro. LOJZE in JANKO nekaj slikata po jami - slike bodo spet zanič - vse je danes ZAJ ..!!!

BORIS ZGONC

iz dnevnika vodičev v Jami Dimnice-

Zaradi varčevanja tudi letos ne bomo pošiljali novoletnih voščilnic. S tega mesta zato vsem društvom, klubom in prijateljem želimo uspešno Novo leto 1977, z mnogo novih do-
gnanj in brez nesreč !

IZVRŠNI ODBOR

Izdaja Jamarska zveza Slovenije

Uredila : Franc MALEČKAR in Dušan NOVAK

Risbe : Franko JURI.

J A M A R S K A Z V E Z A
S L O V E N I J E

N O V I C E

LETNIK: XVII

ŠTEVILKA: 2

MAREC 1977

Izidejo 4 številke na leto. Izdajatelj in založnik: JAMARSKA ZVEZA
SLOVENIJE. Sedež uredništva: Jamarska zveza Slovenije, 61000 LJUBLJANA,
Aškerčeva 12. Uredila: mgr.ing.D.Novak in F.Malečkar. Likovna oprema:
F.Juri. Letna naročnina: 80,00 din, posamezna števila 22,00 din.
Naročila pošiljajte na naslov uredništva.

Za članke odgovarjajo avtorji sami. Ponatis zaželjen.

UREDNIKOVA BESEDA	1
KNJIŽNICA JAMARSKE ZVEZE SLOVENIJE-ZAKAJ, KAKO, KDAJ, KJE	3-4
KRATEK PREGLED DELA JD "DIMNICE" V LETU 1976	5-6
POROČILO POTAPLJAŠKE SEKCIJE JZS O DELU V LETU 1976	7-9
NAJDALJŠE JAME V JUGOSLAVIJI	10-11
NAJGLOBJE JAME V JUGOSLAVIJI	12-13
ZAPISNIK SEJE IO JZS Z DNE 28.2.1977	15-19
PREDRAČUN STROŠKOV ZA LETO 1977	20-21
KRATKO NAVODILO ZA IZVEDBO PRIPRAVLJALNEGA TEČAJA	22-25
PRISPEVKI V KATASTER V LETU 1976	26-34

"UREDNIKOVA BESEDA"

UVODNA BESEDA

Kdor spremišča NOVICE od začetka lanskega leta, je lahko opazil njihovo vsebinsko spremembo. Le to so postajale vedno bolj obvestila I.O. oziroma U.O. J.Z.S. Jamarji rabimo revijo, ki bi nas sproti obveščala o dogodkih v jamarstvu doma in po svetu, novimi raziskovalnimi tehnikami in drugim-skratka, ki bi nam bila bližja od nekoliko bolj strokovnih NAŠIH JAM in v kateri bi lahko objavljal naše prispevke, razmišljanja, itd. Taka revija bi vodila k hitrejšemu razvoju jamarstva, razbitju nekaterih "tabu-jev" in dala misliti našim samozadovoljnim "tipom".

Da nebi ostalo le pri ugotovitvah, smo se lotili dea in pred vami je že nekaj novih številk. Že na začetku smo se srečali z nekaj problemi: finančni - želimo na vse načine poceniti izhajanje, tako da bi bile NOVICE dostopne čim širšemu krogu jamarjev, ne da bi pri tem kakorkoli okrnili namen NOVIC. Kljub temu stane naročnina na letnik NOVIC (4 številke) z sedanjim načinom izhajanja 80,00 din. Dogovarjamо se, da bi pocenili izhajanje z reklamiranjem in dotacijami, vendar je to še v dogоворih. Za vse tiste, ki se bodo sedaj naročili na NOVICE, bomo v primeru pocenitve podaljšali naročino.

Vsebina: zasnova, ki smo si jo zamislili je vidna iz zadnjih številk. Vse prosimo, da bi izpolnili priloženi VPRAŠALNIK in nam sporočili že-lijо glede vsebine in spleh smisla NOVIC. Želeli bi, da bi se čimveč jamarjev naročilo na NOVICE, saj bi tako pocenili naročnino. Prosimo, da bi v enotah razpravljali o NOVICAH in nam poslali čimveč naročil. Naročnino pošiljajte na žiro račun Jamarske zveze Slovenije štev.: 678-00461c3. Da bi dosegli NOVICE svoj namen, bi morali razviti dopisniško mrežo po društvih. Predlagamo, da bi postal vsaj en član vsake enote J.Z.S. STALNI DOPISNIK, to je poslati bi moral vsaj tri prispevke na leto in bi prejemal NOVICE ZASTONJ.

Opozarjamо vas na rubriko PREDSTAVLJAMO VAM, v kateri bi v vsaki številki predstavili eno enoto. S tem želimo razbiti izoliranost med društvi in posredovati izkušnje vsem enotam.

Preberite tudi prispevek o KNJIŽNICI JAMARSKE ZVEZE SLOVENIJE in njenem delovanju.

Tokrat je izpadla rubrika SPELEOPRINTER, ki bo prihodnjič zato bolj obilna.

Poleg mnogih škratov v prejšnji številki, je tudi ta napaka: ocena znanja pridobljenega na pripravnem tečaju se glasi SPOSOBEN - NESPOSOBEN in ne OPRAVIL - NI OPRAVIL.

Veliko uspehov pri pisanju prispevkov in raziskovanju in nasvidenju v
j u n i j u 1977!

Franc MALEČKAR

KNJIŽNICA JAMARSKE ZVEZE SLOVENIJE - ZAKAJ, KAKO, KDAJ, KJE ?

Poleg Katastra Jamarske zveze Slovenije je v okviru JZS tudi knjižnica. Sedaj je na Filozofski fakulteti v Ljubljani, Aškerčeva 12.

Ustanovljena je bila z namenom, da jamarji z njeno pomočjo sledijo do godkom doma in po svetu, se izobražujejo in izposajajo knjige, ki bi jih težko dobili. Njeno delovanje naj bi pripomoglo k kvalitetnejšemu delu in hitrejšemu razvoju jamarstva pri nas. Zaradi prostorskih in drugih težav knjižnica ni mogla opravljati tega svojega dela in se je vedno bolj spreminja v skladišče papirja. Zato smo se odločili, da uvedemo nekaj novosti v poslovanje knjižnice, tako da bi bila na razpolago vsem slovenskim jamarjem.

Knjižnica je "strpana" v tri omare. Razdeljena je na knjige, revije in separate. Knjige in revije so urejene po jezikih in abecednem redu avtorjev, separati pa po abecednem redu avtorjev. Vodi se tudi kartoteka po abecednem redu avtorjev oziroma po abecednem redu naslovov revij. Knjige, revije in separate prejemamo v glavnem kot zamenjavo za NAŠE JAME. Mnogo stvari ne dobimo, ali pa jih dobimo z nekajletno zamudo. Če želimo, da bo knjižnica dosegla svoj namen, moramo to čimprej urediti.

Da bi postala knjižnica čim bolj dostopna vsem članom JZS smo sklenili uvesti sledeče:

V NOVICAH JZS bo izhajal kot priloga katalog knjig, revij in separatov, tako da ga bodo člani lahko posebej shranili in ga dopolnjevali. Uradne ure bodo ob sredah od 13.00 - 14.30 ure. V dogovoru s knjižničarjem so možni tudi drugi termini.

Ves material je možno naročati tudi po pošti ali po telefonu. Naročnik mora plačati le poštne stroške.

Naslova knjižničarjev:

- PRIMOŽ KRIVIC, Večna pot 35, tel. št. doma 20-803 v službi 327-954
- MALEČKAR FRANC, pri Kunaver, Ljubljana, Potrčeva 16/30, tel. štev. doma 323-649.

Delno knjižničarjev: redno sprejemanje materiala, obveščanje o novostih v NOVICAH, opozarjanje na posebej zanimive članke, spremeljanje tiska doma in v tujini in sestavljanje predloga za naročanje novih knjig, sposojanje materiala. V načrtu imamo tudi sestavo kataloga po področjih oziroma temah.

Vse enote, ki kjerkoli objavljajo svoje prispevke oziroma so bili objavljeni članki o jamarstvu v dnevnom in lokalnem tisku naprošamo, da nam pošljejo po eno kopijo, da bi tako imeli čim boljši pregled nad delom in prizadevanji enot Jamarske zveze Slovenije.

MALEČKAR FRANC

KRATEK PREGLED DELA JD "DIMNICE" IZ KOZINE V LETU 1976

Delovanje društva je doseglo vsestranski razmah tako, da smo po oddanih zapisnikih dosegli drugo mesto v zvezi. Imelo smo preko 60 ekskurzij na področju Matarskega podolja, Socerbsko podgorskega kraša in fliša v zaledju obale. Poleg tega smo skupaj z jamarskim društvom iz Sežane izmerili 3 jame v okolici Tomaja in eno pri Sežani. S sežanskimi jamarsji pa smo tudi raziskali Skalonovo jamo. Skupaj s člani JK Logatec smo imeli 4 dnevno akcijo v Kačji jami. Tujim jamarjem smo pokazali 6 jam.

Po podatkih dnevnika ekskurzij smo imeli 20 meritno raziskovalnih ekskurzij, 38 raziskovalnih, 4 fotografiske, 3 ekskurzije na katerih smo urili novince v jamarski tehniki in 13 ekskurzij na katerih smo določali lego vhodov v jame.

Naše najpomembnejše odkritje je vsekakor nadaljevanje v Skalonovi jami, ki smo jo v 4 eno in dvodnevni ekskurzijah dokončno raziskali in izmerili. Jama ima 120 m globoko vhodno stopnjusto brezno. Na dnu je 150 m izredno lepo zakapanega rova. Celotna globina znaša 131 metrov.

V 97 m globoki Zali jami smo odkrili brezno globoko preko 90 m, ki pa ga zaradi pomanjkanja opreme nismo mogli raziskati. To je edina do sedaj znana ledena jama v Matarskem podolju.

Izmerili smo naslednje jame: Dersnica, Medvedjak, Brezno pri Medvedjaku, Mala Dersnica, Skaloneva jama, Brišnica, Buža pod Hrpelci, Jama v Zjatih, Slivarske ponikve, Zala jama, Minirana jama, Sveta jama, Kraljičevka, Kaserjeva jama, Jama

Podprisede, Pečina nad Prešnico, Miškotova jama, Ščukova jama I, II, Pečina v Kanjeduah.

Aktivnost je bila razdeljena preko celega leta. Imeli smo tri tabore:
v zimskih počitnicah v Slivju
poleti pred jamo Dimnice
za Dan mrtvih v Golacu.

Uredili smo društven kataster jam, v katerem imamo podatke za okoli 60
jam na južnem primorskem. Kataster je urejen po principih katastra JZS.
Iamo na razpolago tudi ves kartografski material.

Uredili smo knjižnico in arhiv.

Organizirali smo prvo jamarsko šolo po načelih, ki jih je sprejel UO
JZS. Obiskovalo je je 13 članov. Pripravniški tečaj pa je opravilo 8
članov.

F.M.

POROČILO POTAPLJAŠKE SEKCIJE JZS O DELU V LETU 1976

V letu 1976 je PS JZS opravila 21 akcij.

1. Ogledna akcija v izvirih Vipave 13.1.1976. Do sifonskega jezera smo prišli skozi 300 m dolg umetni rov. Na globini 12 m se odpre velik sifonski rov. Ob desni steni sta potapljača plavala 50 m daleč in dosegla globino 18 m. Sifon se nadaljuje. Proteusi in jamske kozice. Po končanem potopu sta potapljača odšla do konca umetnega rova, ki se končuje s pasažo in z močnim bučanjem slapa in prepihom. Potrebno bo minerska sekcija.
Sifon pri mostu (pod lipo). Vhod je v obliki razpoke. Potapljača sta dosegla dolžino in glovino 6 m. Napredovanje zaradi ožine ni bilo možno.
2. Najdena jama 10.1.1976. Trije potapljači so preplavali 30 m dolg sifon v Desnem rovu. Končni namen akcije preplezati kamin za sifonom so potapljači opustili zaradi težavnosti. Celotna akcija je trajala 13 ur.
3. Izviri Vipave 24.1.1976. Izvir pod kapelo in izvir pod semeničem: vhod v oba izvira je tako ozek, da je nadaljevanje praktično nemogoče. Izvir pod skalo: v glavnem jezeru sta potapljača pogledala odtočni sifon in dosegla 50 m dolžine in 26 m globine. Rov je visok 5 m. Leve stene potapljača nista opazila. V sifonu je veliko proteusov. V drugem potopu pa sta se potopila v pritočni sifon, v katerem sta pustila fiksirano vrvico. Temperatura vode 10 °C.
4. Ponikve pri Dragi 13.3.1976. Jama se spušča v stopnjah do 120 m pod površjem do sifona je več 15 do 20 m visokih stopenj in pasaž. Potapljač je raziskal pretočni in odtočni sifon. Odtočni sifon je 5 m globok vodnjak z zelo kalno vedo. Pritočni sifon je od odtočnega sifona oddaljen 30 m. Sifon ni bil zalog in ga je potapljač preplaval po 33 m je prišel do novega sifona, ki še ni raziskan.
5. Ogledna akcija izvirov Bistre in Pajzarjeve jame 9.4.1976. Zaradi motne vode ni bilo možno potapljanje.
6. Jama Pekel v Savinjski dolini 22.5.1976. Pritočni sifon v desnem rovu. Potapljač je preplaval sifon ritensko, zaradi ožine. Za sifonom je odkril 200 m jame, več brzic, jezer in dva slapa.

7. Križna jama - Prvo Kittlovo brezno. Potapljač dosegel globino 12 m, dno pretoka s skalnimi bloki.
8. Drča jama pri Brestovici na Krasu 4.6.1976. Vhod v sifon je na dnu 40 m globokega brezna. Jezero na dnu ima dolžino 6 m in širino 2 m. Dno se spušča pod kotom 45° . Rov ima enotno smer. Na globini 15 m sem opazil odprtino 0,5 m pod njo se rov še spušča. Po povratku na globini 8 m je potapljač opazil še en rov v smeri Dolence Jame.
9. Žerovnica 7.6.1976. Dva potapljača trenirala jamsko potapljanje v prvem sifonu.
10. Škratovka dne 20.6.1976. V prvem sifonu napredovanje ni možno, ker se po 4 m zoži. V drugem sifonu pa je potapljač dosegel globino 14 m in prišel 25 m daleč.
11. Škratovka 27.6.1976. Potapljač fiksiral še 20 m vrvice in prišel v enoten rov 3x3 m, ki se v globini 18 m in 45 m od vhoda še nadaljuje.
12. Jama Pekel v Savinski dolini 3.7.1976. Potapljač je izmeril 550 m Jame. Možnost obstoja zgornjih etaž. 450 m od sifona je velik kamin.
13. Krška jama 5.7.1976. Potapljača sta najprej odstranila staro vrvice, ki je bila pri vhodu odtrgana. Voda rahlo kalna. Dolžina 80 m, globina 18 m.
14. Škratovka 6.7.1976. Potapljač je dosegel globino 20 m in dolžino 60 m, vendar nadaljevanja ni našel. Stene in dno sifona se izprane. V jami jamske kozice in proteusi..
15. Krška jama 11.7.1976. Potapljača sta od konca fiksirane vrvice prodrla še 12 m daleč ob leve steni, vendar se jama na tem mestu končuje v blatni razpoki. Potrebno po piskati nadaljevanje ob še nepoznani desni strani.
16. Suhadolica 16.7.1976. Raziskali levi sifon, globina 7 m, voda čista. Cerkniško jezero še ni usahnilo.

17. Planinska jama 25.7.1976. Ekipa dveh potapljačev in dveh nosačev je poiskušala najti vhod v pretočni sifon v Pivškem sifonu. Odstranili vodilno vrvico od raziskav v letu 1975. Nato smo v treh potopih fiksirali vrvico na domnevnom vhodu. Orientacija je zelo težavna zaradi zelo razgibane čelne stene. Glebina dna jezera 12 m. Podatki nemških potapljačev ne držijo.
18. Potapljački tabor Kornati 31.7. do 25.8.1976. Udeležilo se je 12 potapljačev. Trening potapljanja dnevno in nočno do 70 m globine.
19. Delovna akcija na Bledu. Jamski potapljač je v štirih potopih po 20 minut dvignil iz vodnjaka zagozdeno deblo.
20. Potapljanje v Žerovnici 20.12.1976. Dva potapljača sta z ekipo RTV Beograd snemala za oddajo "Raziskave krasa" tehniko jamskega potapljanja.

Načrti omenjenih akcij so predani katastru.

Večjih akcij nismo mogli organizirati zaradi izredno deževne jeseni.

Vodja potapljaške sekcije JZS
dr. Anton PRAPROTKNIK

NAJDALJŠE JAME V JUGOSLAVIJI (dolžina v metrih)

J A M A

Slovenija Hrvatska Bosna in H. Srbija Crna g. Makedonija

1. Postojnska jama, Postojna	16.500			
2. Pološka jama, Tolmin	10.500			
3. Križna jama, Lož	8.200			
4. Vjetrenice pećina, Zavala		7.503		
5. Karlovica, Cerknica	7.307			
6. Predjama, Postojna	6.466			
7. Jopiča pećina, Krnjak		6.160		
8. Ušački pećinski sistem, Sjenica			6.085	
9. Kačna jama, Divača	6.000			
10. Planinska jama, Planina	6.000			
11. Pečina Vaternica, Zagreb		5.185		
12. Škocjanske jame, Divača			5.020	
13. Bogovinska pećina, Boljevac	5.088			
14. Cerjanska pećina, Niš			4.043	
15. Najdena jama, Planina	3.924			
16. Cerovačke pećine, Gračac		3.650		
17. Zelške jame, Rakelj	2.967			
18. Vetrena dupka, Vlasi			2.760	
19. Rajkova pećina, Majdanpek			2.304	
20. Logarček, Planina	2.234			
21. Velika pećina, Fatnica			2.200	
22. Velika pećina, Duboka				1.968
23. Spilja Kotluša, Cviljane			1.800	

J A M A

Slovenije - Hrvatska - Bosna i Hercegovina - Crna Gora - Makedonija

24. Ponor Doljašnica, Popovo polje	1.800
25. Zlotska pećina, Zloto	1.540
26. Tkalca jama, Raklek	1.500
27. Radavačka pećina, Peć	1.500
28. Resavska pećina, Despotovac	1.500
29. Hrustovača pećina, San.Most	1.500
30. Velika voda, Crni Lug	1.440
31. Velika pećina, D.Držina	1.440
32. Rudelića pećina, izvor Cetine	1.252
33. Dimnice, Markovčina	1.230

Mgr. Srećko Božičević
Predsednik komisije za najdaljše in
najglobije jame pri **SSJ**

NAJGLOBJE JAME V JUGOSLAVIJI (globina v metrih)

J A M A	Slovenija	Hrvatska	Bosna i H. Srbija	Crna g.	Makedonija
1. Pološka jama, Tolmin	685				
2. Crveno jezero, Imotski		518			
3. Ponor na Bunovcu, Velebit		445			
4. Brezno pri Gams.glahici, Bohinj	444				
5. Jama kod Rašpora, Istra		365			
6. Jama Podgrešče II, O.Brač		363			
7. Jama Duboki do, Njeguši		350			
8. Habedkov brezen, Črni vrh	336				
9. Jazben, Banjščica	333				
10. Jama Balinka, Plaški		328			
11. Klanski ponor, Klana		320			
12. Jama Puhaljka, Velebit		318			
13. Todorova jama, Durmitor				316	
14. Ljubljanka jama, Kamn.pl.			310		
15. Klemenškov pekel, Solčava			310		
16. Kačna jama, Divača			296		
17. Matešič jama, otok Brač			285		
18. Triglavsko brezno, Triglav			280		
19. Vetrena Dupka sa Peštericom, Vlasi				280	
20. Brezno na Vodicah, Banjščica				278	
21. Divja jama, Starod				266	
22. Vel.brez.v Sušnjaku, Loški potok				266	
23. Osletova jama, Domžale				260	

J A M A

Slovenija Hrvatska Bosna i H. Srbija Crna g. Makedonija

24. Brezno na Leupah, Banjšica	250
25. Semička jama, Istra	248
26. Djevojačka kapa, Danilovgrad	240
27. Slišna jama, Istra	237
28. Grustišće jama, otok Brač	236
29. Peć u Pestingradu, Kotor	224
30. Dragov ponor, Valjevo	224
31. Jama Gnojnice, Istra	224
32. Kiclova jama, Gorski Kotar	220
33. Maglena jama, Risan	220

Mgr. Srećko BOŽIČEVIĆ
Predsednik komisije za najdalje
in najglobje jame pri SSJ

K navedenim zgornjim tabelam bo imel kataster JZS zanesljivo nekaj pri-pomb, predvsem glede meritve Brezna presenečajo v Dobavljah - 364 m, Lipiške jame, ki bi sodile na 3o mesto in Višnice z 1700 m dolžnine ter najbrž še kaj. O tem prihodnjih.

OGLAŠUJTE V N O V I C E

OGENJ v dežju.

Vžigalice moramo pred vlogo zaščititi, le tako bomo lahko v vsakem vremenu prižgali ogenj.

Pol ducata vžigalic zvezimo z vrvico in premažimo s parafinom! Lahko pa vžigalice vložimo v valovito cepenko in jih nato namočimo v paravin! Meter in pol dolgo vrvico premažite s parafinom jo jo razrežite na dele, ki so dolgi po 2o cm. Rabijo vam pri postavljanju ognja.

Nekaj listov časopisa zavijte v svitek in jih čvrsto zvezite z vrvico. Svitek nato razrežite med povesi in vsak del namočite v parafin. To je izvrsten material za podkuriti v slabem vremenu.

Sam parafin je vnetljiv, zato bodite zelo previdni. Najmanj nevarno ga raztopite v pločevinasti škatlji, ki jo damo v vedno napolnjeno z vodo in vse to grejemo na blagem ognju.

Menim, da ni treba posebej poudarjati, da tako lahko zaščitimo vžigalice za uporabo v jamah, opozoril pa bi, da obstajajo tudi VŽIGALNIKI.

TABOR, L. XXII, št.1

NAROČITE N O V I C E

ZAPISNIK SEJE 10 JAMARSKE ZVEZE SLOVENIJE Z DNE 28.2.1977

PRISOTNI: Vedenik, Zupanc, Šušteršič, dr.Osole, Puc, dr.Sket, Krivic,
Malečkar, Planina, mgr.Novak

ODSOTNI: dr.Habe, dr.Gospodarič, dr.Leben, Smerdu, Modrijan

DNEVNI RED:

1. Tekoče zadeve
2. Predračun in delovni načrt
3. Koledar akcij
4. Stanje katstra
5. Izid ankete
6. Načrt jamarske šole v letu 1977
7. Razno.

AD 1.

Razprava o fotografijah, katerih lastništvo je sporno.

Fotografije, ki jih zahteva dr.Habe, bo predložiti Pestojnski jami, da se izjasni ali so res njene ali ne.

RSNZ nam je dostavil potrjen Statut.

Predsedstvo Zveze telesnokulturnih organizacij Slovenije je predlagalo sprejem JZS v ZTKOS. V tem okviru bo potrebno pospešiti nekatere tekmovalne oblike dela, kar ne bo težko.

Tastopniki 10 so se udeležili nekaterih občnih zborov posameznih enot. Idrija ima 20 obletnico dela. Ob tej priložnosti želi organizirati zborovanje.

Enaka sugestija je prišla iz Črnomlja, ker žele imeti zborovanje na temo dolenskega kraša.

Predlog je tudi prišel, da bi organizirali zborovanje na območju PIC na Sežanskem.

Doslej še niso poslali pristopnih izjav DZRJ Simon Robič, JK Slovenj Gradec, JK Kostanjevica, JK Logatec, JK Idrija, DZRJ Luka Čeč, JD Dimnice, DZRJ Gregor Žiberna in JK Planina. Sodelujemo s štirimi sekci-jami. Ni pa nam znano kaj mislijo jamarji iz Ilirske Bistrice in Laž. S posebnim vprašalnikom jih je pozvati, da se izjasnijo, sicer jih ne bomo več smatrali za člane. Priključili bi se nam lahko tudi jamarji iz Anhovega.

Prejšnji predsednik dr. Habe še ni vrnil pečatov JZS iz časov, ko je bil sedež v Postojni. Smatramo, da so ti pečati neveljavni in ni razloga, da jih ne bi vrnil oziroma izročil.

AD 2.

Predračun je sestavila ad hoc skupina. Minimalni program znaša okoli 200.000,00 din. V blagajni imamo okoli dva stara miljona, upanja pa zelo malo. Na ZOTK situacija še ni razčiščena, SZDL ne daje upanja na namenska sredstva kot lani.

Kolikor-toliko so zagotovljena sredstva za Naše Jame, za druga dela predvsem pomoč enotam, pa ne.

Delovni seznam jam prodajamo prepoceni. Še je zanimanje zanj, treba ga bo ponuditi /RSC, Invest biro, Koper, itd./

Ni urejene članarina in ni urejeno prodajanja NJ. Klubi Naših jam v večini ne plačujejo – to se smatra kot pomoč enotam, vendar s tem 10 ostane brez sredstev za delo.

SKLEP: - število odkupljenih NAŠIH JAM se smatra za število članov društva in po tem se izbira število delegatov.
- uprava NJ naj bo ločena od uredništva v Postojni
- NAŠE JAME je treba ponuditi šolam, knjižnicam po občinah, kulturnim skupnostim, itd.

AD 3.

KOLEDAR AKCIJ:

Orientacijski pohod ČRNEGA GALEBA bo konec septembra. Kmalu bo v razpravi pravilnik.

MODRIJANOV POHOD, ki ga tradicionalno organizira LUKA ČEC, je lani izpadel.

Vprašati kaj je z njim?

Raziskovalni tabor v PIC naj bi bil v avgustu. Vodja tabora naj bo član JD Sežana, strokovni svet pa vodita M.Puc in R.Smerdu. Posebej bo urediti s financiranjem.

DZRJL bo zopet pripravil veteransko ekskurzijo.

Okoli 15.septembra bo razvitje prapora Črnega galeba.

AD 4.

STANJE V KATASTRU.

Že eno leto so zamrznjeni odnosi z IZRK. To zadevo bo treba čimprej razčistiti, saj ni nikomur v korist. Alternativa je, da se osamosvojimo glede dajanja številk. IZRK ni reagiral na ponudbe o obnovi pogodbe. Predlagano je bilo, naj se izmenjujejo le osnovni podatki. Glede tega naj bi zopet stopili v stik z IZRK.

V razpravi je bilo rečeno, da bo treba storiti potrebne ukrepe, da se zaščiti avtorstvo našega dela, da bo imelo amatersko jamarstvo v stikih z IZRK in javnostjo mesto kot mu gre. Enote, ki si samostojno organizirajo plačanje svojega dela, naj nastopajo kot enote ne pa kot posamezniki, vendar naj ne pozabijo na svoje obveznosti do JZS. Z investitorji naj sklepa jo enakopravne pogodbe.

V bodoče bo treba v NOVICAH objavljati vsakokratno stanje prispevih zapisnikov.

Na Raziskovalno skupnost je bila vložena prijava naloge: Kataster jam, v katerem so predvidena sredstva za usmerjano raziskovanje in računalniško obdelavo podatkov. Predvideno naloge bi kazalo uvrstiti v Prostorski informacijski sistem ne pa med naloge splošnega družbenega pomena ali v kak drug projekt.

AD 5.

V shemi izobraževanja je dovolj jasno razloženo po kakšnem načrtu naj posamezne enote organizirajo izobraževanje po svojih željah. Za pomoč ima Strokovna komisija pripravljene predavanje, treba pa je le izreziti željo.

AD 6.

Na 38 občinskih skupščin smo poslali vprašanja: ali so v mejah občine kakе omejitve za amatersko jamarško delovanje in kakšne so omejitve in zahteve v zvezi s športnorekreativnimi obiski jamarjev in jamarških skupin iz tujine. Na ta vprašanja je prispelo doslej 25 odgovorov. Na nekaj občinskih območjih ni ne domače ne za tuje jamarje nobenih omejitev, na območju občine Tržič pa ni nobenih jam, torej ni pogojev za jamarško delovanje (I). V Idriji in Mozirju se strinjajo z določili našega predlaganega Pravilnika o obiskih tujih jamarjev. Sicer pa pogledamo po vrsti omejitve:

Ribnica - omejitev za nekatere jame in območje, obiski tujcev niso dovoljeni.

Kočevje - treba se ravnati v smislu odloka o prepovedanih conah in se posvetovati z LM. Tuječem je prepovedana Ledena jama na Stojni.

Jesenice - tujci naj ne bi hodili v jame v Vratih, glede Triglavskega brezna ni omejitev.

Grosuplje - za obiske tujcev dovoljena le Taborska jama.

Zagorje - obvezno prijaviti obiske iz tujine na odseku za NZ.

V Radovljici odklanjajo obiske iz tujine.

Tudi v Kopru so proti obiskom tujih jamarjev.

Velenje sprejema jamarje le v dogovoru z domačim društvom, omejujejo obiske iz tujine.

Ajdovščina zahteva, da se vsak obisk jamarjev prijavi na LM.

Sežanska občina je odgovorila naslednje: ... v skladu z dogovorom ... smejo predstavniki drugih jamarških klubov pihajati na naše območje ... le kot gostje domačih klubov. Člani nekaterih klubov hodijo ... nekontrolirano in nenapovedano na območje naše občine. Dali so si celo nabaviti dovolilnice za obmejni pas, kar je v očitnem nasprotju z dogovorom, ki velja za vsa slovenska društva ...

Skupine iz tujine lahko gredo v vse jame, ki so prijavljene pri Sekretariatu za notranje zadeve Ljubljana, oziroma predvidene za obiske tujih jamarjev. Seveda zopet kot gostje občinskih jamarskih klubov ...".

Vse omejitve so torej v skladu z določili Zakona o varstvu narave in Zakona o ljudski obrambi, le v zadnjem primeru so določene nejasnosti, ki jih bo treba raziskati in razjasniti.

V nadaljevanju akcije o kontroliranem obisku tujih jamarjev bo potrebno razjasniti stanje in možnosti našega Pravilnika o obisku tujih jamarjev na našem krasu.

AD 7.

R a z n o.

Članki za NAŠE JAME so po obvestilu urednika v oceni na Komiteju za raziskovalno dejavnost.

Glede na razpravo o ločitvi uprave in uredništva je bilo sklenjeno, da upravo začasno prevzame D.Novak. Članke, ki niso bili uvrščeni v dosedanje NJ niti vrnjeni avtorjem, je treba avtorjem vrniti.

Pozanimati se je za naročnike NOVIC. Predlog nove oblike NOVIC je deloma že realiziran. NOVICE so poslane v oceno na Tiskovni svet SZDL. NOVICE nimajo namena biti konkurenca NJ, le informativni biltén.

Vsi člani JZS naj sporoče podatke o svojih sekcijsah in podružnicah.

Tajništvo JZS potrebuje točne podatke in naslove enot in njihove morebitne žiro račune.

Potrebujemo poročila o lanskem delu in programu za leto 1977.

Ugotovljeno je bilo, da Fotosekcija JZS ni posebno delavna.

Seja je bila zaključena ob 19.45 uri.

ZAPISAL:

Dušan NOVAK

PREDRAČUN STROŠKOV ZA LETO 1977

Od minimalnih potrebnih sredstev smo glede na sedanje stanje zmožni zagotoviti približno 10 %. Nekaj denarja lahko pričakujemo še od ZOTKS, nekaj dolgujejo klubi in društva za prodano revijo NAŠE JAME. Vložili smo predlog za financiranje katastra na RSS.

Vzdrževanje in izpopolnjevanje knjižnice	4.000.-
delo na katastru	30.000.-
NAŠE JAME	xx
izdajanje NOVIC	10.000.-
sestanku U0 (le prevozni stroški!)	2.000.-
obiski pri društvih	7.500.-
predavatelji	7.500.-
režija (računovodstvo, ipd.)	21.000.-
izdaja skript za jamarske šolo	12.500.-
orientacijski pohod (tekmovanje, zvezna akcija, organizira Prebold)	2.000.-
pomoč društvom in klubom (namensko, na osnovi programov in predračunov za posamezne akcije	30.000.-
pomoč potapljaški akciji za izobraževanje (po sklepu občnega zbora v Preboldu)	5.000.-
SKUPAJ: ...	131.500.-

POTAPLJAŠKA SEKCIJA JZS VABI JAMARJE K SODELOVANJU !!!!

Potapljaška sekcija želi pridobiti nove člane. Vendar potapljanje v jamskih sifonih ni ravno brez nevarnosti. Zato:

1. upamo, da ta perspektivna in zanimiva jamarska panoga marsikoga zanima
2. upamo, da ste pred odločitvijo zadevo dobro premislili.

Vsakdo, ki se je s premislekom odločil za sodelovanje v jamarski potapljaški sekciji, pa je resnično dobrodošel! Treba se je seveda prijaviti. Prva stopnička je opravljen začetniški tečaj iz potapljanja, ki ga vsako leto organizira Društvo za raziskovanje morja, Ljubljana, Križevniška 2. Tečaji bodo kmalu začeli, pozanimajte se! Jamarska zveza je pripravljena po opravljenem tečaju povrniti del stroškov.

Za IO JZS in POTAPLJAŠKO SEKCIJO
B. SKET

Obračun sredstev namenjenih za reševalno službo - izobraževanje, ki nam jih je posredovala RK SZDL so bila porabljena takole:

udeležba na instruktorskem tečaju GRS, 3 jamarji	965,20 din
udeležba na seminarju o Butkovičevi vrvni zavori	
1 jamar	127,50 din
jamarski dan, potni stroški	1.049,00 din
NOVICE, september, januar + poština	3.845,55 din
Razmnoževanje skript jamarske šole	2.818,10 din

Skupaj porabljeno doslej	8.805,35 din
Ostane	11.194,65 din

G L A S U J T E V N O V I C E !

N A R O Č I T E N O V I C E !

NEKAJ JAM Z "OKROGLIMI" KATASTRSKIMI ŠTEVILKAMI

Kat. št. stv.	ime jame	Najbližje naselje	Prva ekskurzija
1	Zlatica	Studor	11.7.1926
5	Mi gotovo brezno	Lubnik	30.8.1939 Šerko
10	Košelevec	Košelevec	11.10.1925 Kenk
25	Kompoljska jama	Čretež	1926, DZRJL, Kenk
50	Pečkajevo brezno	Štampetov most	1926, DZRJL, Kenk
100	Jama pod Turkovo ogrado	Laze	1928, DZRJL, Seliškar
500	Kamenita hiša	Kamenita hiša	1937, DZRJL, Pretner
750	Mala ledenica		1954, Pretner
1000	Prépad na M.Snežniku	M.Snežnik	1953, GZL, Novak
1500	Brezno I, pri Korenu		
2000	Dvatisoča jama	Rakov Škocjan	1960, DZRJL, Pirnat
3000	Pološka Jama	Đeožnjica	1972, DZRJL, Krivic
4000	Debeli vrh V	Pl. v Lazu	1973, JSPDŽ, Jenc

Izbor je narejen po Seznamu jam po zaporednih kat. številkah, ki ga vodi katalog JZS. Najvišja vpisana številka je 4464.

F.M.

KRATKO NAVODILO ZA IZVEDBO PRIPRAVLJALNEGA TEČAJA

V letu 1977 začenjamo v okviru JZS s sistematično vzgojo novincev. Zato je Referat za izobraževanje SK JZS pripravil Delovno shemo pridobivanja jamarškega znanja, ki naj bi ob sistematični uporabi privrdla do poenotenja jamarškega znanja, v nekoliko daljši perspektivi pa tudi do bistvenega premika na bolje v kvaliteti tega znanja.

I.O. JZS želi, da bi jamarške organizacije pri organiziraju svojih tečajev sledile tej shemi (objavljena je v NOVICAH JZS, januar 1977). V okviru jamarških organizacij naj bi izvajali Pripravljalni in Jamarski tečaj, ostale, višje stopnje pa bi organizirala JZS. Vsebina Pripravljalnega tečaja je podrobno razčlenjena na straneh 3-5 iste številke NOVIC. Vsebina Jamarskega tečaja, ki bo aktualen šele prihodnje leto, pa je podana na strani 5 le na kratko. Pripravljalni tečaj ima izključni namen, da popolni neznalci lahko varno sledijo rednemu klubskemu delu, najdejo v njem svoj smisel in se s tem pripravljajo za Jamarski tečaj, ki bo iz njih, morda že prihodnje leto, napravil prave jamarje.

Gradivo, objavljeno v NOVICAH, verjetno zadostuje, da bodo izkušeni jamarji v okviru svoje organizacije uspešno izvedli Pripravljalni tečaj. Če pa iz raznih razlogov to ni mogoče, lahko za posamezne teme (teh je sedem) dobe mišljenje od Strokovne komisije. Potrebe javite vsaj 2 meseca vnaprej na naslov: Jamarska zveza Slovenije, 61000 Ljubljana, Aškerčeva 12, Strokovna komisija, Referat za izobraževanje. Instruktorju je organizator dolžan povrniti potne stroške, v premeru pa, da to zaradi katastrofalnih finančnih mogočnosti, bo na podlagi utemeljene prošnje organizatorja, te stroške vračal I.O. JZS.

Ob začetku tečaja izdelamo podroben plan, kdaj in kje bodo predavanja ter kraj in kje bo trening na terenu. Pripravimo potrebno opremo, osebno in skupno, ki jo bodo imeli na razpolago novinci. Sestavimo listo z osebnimi podatki tečajnikov, na katero beležimo udeležbo na tečaju (ta je lahko eden kriterijev, alii mu ob koncu damo potrdilo o obvladanem znanju) in druge zadežitve.

Predvsem je važno, da zadolžimo zanesljivega odbornika za izvedbo tečaja in da damo med tečajem prednost ekskurzijam, ki spadajo vanj, druge pa malo zavremo. Samo osmešili bi se, če bi novinci prišli po material, zunaj bi čakal inštruktor, ki je prišel od daleč, - lestve pa bi odnesli stari člani na foto-ekskurzijo v neko malo pomembno jamo. V zvezi s tem je tudi važno, da dobro premislimo, v kateri jami bodo treningi, da bo ta dovolj blizu sedeža kluba in ne nazadnje, da bo imel inštruktor v njej dober pregled nad plezajočimi in jih bo možno po potrebi sneti z vrvi, ne da bi klicali reševalce. Ob enem smo seveda že povedali, da na treningih ne sme biti preveč novincev na inštruktorja, najbolje je da nekako pet na dva, od katerih je eden zgoraj in eden spodaj. Zato je potrebno v primeru navala novincev in pomanjkanja inštruktorjev imeti ločene treninge. Organizacije, ki imajo pre malo novincev, lahko pripravijo skupne tečaje.

Kaj še potrebujemo v zvezi z izvedbo Pripravljalnega tečaja je razvidno iz Prilog Delovne sheme, ki pa žal niso bile v celoti objavljene. Interesenti jih lahko dobijo od Strokovne komisije JZS. Pač pa je ta material zbran v gradivu, ki smo ga delili na Jamarskem dnevu ob koncu leta 1976 v Ljubljani. Sploh pa je SK JZS zadolžena, da interesentom daje informacije, ki bi jih potreboval.

Ob koncu Pripravljalnega tečaja razsodi 10 organizacije, ki ga je organizirala, kateri tečajniki obvladajo predpisano znanje. Način ugotavljanja znanja je povsem poljuben in zavisi od organizatorja.

Zelo učinkovito bomo ugotovili sposobnosti tečajnikov, če samostojno organizirajo odpravo v srednjoveliko jamo, kjer so izkušeni jamarji samo gostje, ki opazujejo. Tedaj bomo najbolje spoznali, koliko je katerega v hlačah.

Sedaj sestavi UO organizatorja seznam tečajnikov, ki obvladajo predpisano znanje po sledečem primeru:

Jamarsko društvo sporoča, da po Pripravljalnem tečaju, ki je trajal od do v letu ..., obvladajo predpisano znanje sledeči udeleženci:

(ime in priimek)	Rojstni datum	Naslov	Poklic)
------------------	---------------	--------	---------

Tečaj je vodil, inštruktorji pa so bili,,, Skupno število prijavljencev je bilo vendar jih ne dosega minimuma predpisanega znanja.

ŽIG
ORGANIZATORJA

TAJNIK

Gornji seznam pošljemo v dveh izvodih tajniku JZS, ta pa pošlje naprej enega Referatu za izobraževanje SK JZS. Menda je samoumevno, da eno kopijo ali dve zadržimo v domačem arhivu. Udeležencem tečaja, ki so ga opravili, damo potrdila, kot kaže priloženi vzorec:

JAMARSKA ZVEZA SLOVENIJE
speleological Association of Slovenia
61000 Ljubljana, Aškerčeva 12, Jugoslavija

JAMARSKO DRUŠTVO "SOKOL"
69765 ČRNA VAS
Pod hribom 12

P O T R D I L O

Jamarsko društvo "SOKOL" potrjuje, da tov.

JANEZ TEKA VČIČ

rojen 11.5.1959 v Črni vasi, ki je obiskoval Pripravljalni tečaj od 12.4.1976 do 21.9.1976 v okbiru naše jamarske organizacije,

OBVЛАДА ПРЕДПИСАНО ЗНАЊЕ

V Črni vasi, dne 7.10.1976

VODJA TEČAJA

Tone JAMNIK

ŽIG ORGANIZATORJA

PREDSEDNIK

Boris BREZNIK

Če imamo lastno tiskano glavo je seveda še bolje.

Vsekakor uporabimo format A4, ki ga z glavo JZS dobimo pri tajniku. Dobro je, če si na taki osnovi izdelamo formular, ki ga po potrebi fotokopiramo in sproti vnašamo podatke o posameznikih. S tem si prihramo nekaj dela, dosežemo pa tudi večjo enotnost. Potrdila razdelimo tečajnikom ob kakšnem društvenem shodu, npr. občnem zboru.

H koncu še nekaj splošnega:

Pripravljalni tečaj še ne formira jamarjev, temveč novince uvaja v jamarstvo. Ne sme biti preveč razvlečen, preveč zbir pa tudi ne. Glejmo, da bo ekskurzij približno toliko kot predavanj. Če so tečke 5, 6 in 7 samo teoretične je pa zato v prvih štirih glavnji poudarek na praksi.

Pazimo, da bo na razpolago dovolj opreme.

Zavirajmo pojave individualizma in ekshibicionizma in vzgajajmo novince v kolektivnem duhu. Predočimo jim, da morajo postati prej ali slej samostojni jamarji in ne pomočniki drugim.

Dobro pretehtajmo kdo bo vodil tečaj in kdo bodo inštruktorji.

Obračajmo se za informacije na Referat za izobraževanje Strokovne komisije JZS!

Potrdilo, ki ga damo ob koncu je uraden dokument in glejmo, da ustreza resnici.

Referent za izobraževanje
SK JZS

PRI SPEVKI V KATASTER V LETU 1976

OPOMBA: Upoštevane so samo jame, ki jih je mogoče neposredno vložiti v katerster. Večina novih jam ter problematične jame bodo zaradi po-manjkanja prostora objavljene v prihodnji številki NOVIC.

SISTEMATIKA: Kat.št. - Ime - Šifra zapisnika

(A: Zapisnik terenskih ogledov, B: Dopolnilni zapisnik,
E-Načrt, R-razno) organizacija avtor - točke.

21	Jama pri postaji Verd	A E R	DZRJL	5
44	Kavška jama	B.2	IZRK	2
72	Predvratnica	B	IZRK	1
76	Mala Pasica	E	DZRJL	2
100	Stota jama	B	DZRJL	1
127	Brezno v Mrzlih dolinah	A B E	IZRK	6
199	Šolska jama	B	DZRJL	1
200	Firštova jama	B	DZRJL	1
228	Jama II pri Rak.kukavi	E	JD RAK.	2
229	Jama I pri Rak.kukavi	E	JD RAK	2
254	Kurent	A E	JD RAK	5
262	Zamelška jama	B	IZRK	1
267	Jurčkov brezen	A E	DZRJL	5
287	Jama I v Suhem rebru	B	DZRJL	1
301	Mivškovo brezno	B	DRZJL	1
303	Erjavčov brezen	A E	DRZJL	4
316	Škamprlova jama	B	DRZJL	1
325	Benkotov kevdre	A E.2	DZRJL	4
337	Velkovrhova jama	B	DZRJL	1
344	Dvojčka	B	DZRJL	1
354	Jama pri Ukmarjevem dolu	B	DZRJL	1
367	Konglomeratna jama	A E	DZRJ Kr	5
379	Jama v Strašilu	A B E.2	IZRK	6
418	Zakorarjev prepad	A	IZRK	3
424	Mala Prepadna	B	DZRJL	1
433	Jama na Šnajci	A E	DZRJL	5
439	Štavka jama	A E	DZRJL	5

508	Jama v Paradinah	A E	DZRJL	5
513	Farovška jama	B	DZRJL	1
533	Tentera	E	IZRK	2
579	Turščeva Škednenca	A R	DZRJL	4
601	Veliki kevderc	B E	JD Rak.	3
672	Matjaževe kamre	B E	DZRJL	3
711	Divje babe	A E	IZRK	4
736	Dimnice	B.3, E.2	JD DIM.	7
765	Dopulnek	B	IZRK	1
774	Berjevca	A E	JD KR	5
775	Jama v Kobilji dol.	B	IZRK	1
800	Skratovka	B.6, E	IZRK	8
848	Vel.Kozinska jama	E	DZRJL	2
881	Medvedjak	E, R	JD DIM	2
		B	DZRJL	1
934	Drsnica	A E.2	JD DIM	5
963	Martinova jama	A E.2	JD DIM	5
989	Br.I v Praprotni dr.	B	IZRK	1
1005	Socerbska jama	B	JD DIM	1
1055	Slugova jama	A E	DZRJL	5
1068	Ozko brezno	A E	JD Koč.	5
1132	Brimšca	B	JD DIM	1
1157	Sveta jama	A E	JD DIM	5
1160	Sliverske ponikve	B.2	JD DIM	2
1195	Zijalka pod Jam.vrhom	B	IZRK	1
1198	Olivčeva duplina	B	IZRK	1
1199	Turška jama	B	IZRK	1
1226	Spodmol v Gojdašnici	A	IZRK	3
1231	Jama nad Kamno gorico	A	IZRK	3
1241	Konasnica	B	IZRK	1
1255	Snežnica	B	IZRK	1
1297	Jama J od Dvora	A E.2	DZRJL	5
1313	Poglejska cerkev	B.2, E	IZRK	4
1314	Zadnja skala	B.2, E	IZRK	4
1315	Jama pod Stolcem	B	IZRK	1
1329	Brezno VIII na Jelovici	B	IZRK	1
1386	Jama pri postaji	B	JD DIM	1

			JD DIM	
1391	Brezno na Škrklovici	B		1
1405	Partizanska jama	A R	DZRJL	3
1411	Žiberiva jama	A E.2	DZRJL	5
1417	Roupa	A E	DZRJL	5
1422	Brezno na Vodicah	E	IZRK	1
1433	Gornik	A	DZRJL	3
1459	Pri treh jamah	E	IZRK	2
1460	Široko brezno	E	IZRK	2
1461	Brezno III pri Zavruhu	E	IZRK	2
1472	Brezno I pri Bregu	A E	DZRJL	5
1473	Brezno II pri Bregu	A	DZRJL	3
1478	Golobnjak	A	DZRJL	3
1490	Snežna jama v Robotnem	E	IZRK	2
1532	Na Krogu	B	IZRK	1
1599	Kraljica II	B E	DZRJL	3
1704	Špranja pri Kamni gor.	A	IZRK	3
1723	Srepna	B	IZRK	1
1724	Pizdja luknja	B	IZRK	1
1756	Markov brezen	A E	DZRJL	5
1940	J. ob Bez.c. na Gr.gm.	B 2	DZRJL	2
1973	Poštarčkova jama	A E	JK Idr.	4
2066	Udorna j. v Tratah	B	IZRK	1
2075	Jama na Milah	B	DZRJL	1
2100	Brezno v Jelenjah	B	IZRK	1
2133	J. na Kajžarjevem lazu	A B E	IZRK	6
2134	Jančja jama	A B E	IZRK	6
2140	Pri Jamcah I	A E	IZRK	5
2141	Pri Jamcah II	A E	IZRK	5
2142	Pri Jamcah III	B	IZRK	1
2157	Pirotova jama	A E	DZRJL	5
2158	Franckova jama	A E	DZRJL	5
2159	Drenovca	A E	DZRJL	5
2167	Jama v Drenovci	A E	DZRJL	5
2168	Pečina v Globoki dolini	A E	DZRJL	5
2881	Rupa na Brodu	B	DRZJL	1
2185	Luknja nad Rudnim	B	IZRK	1
2215	Šembijjski Zatrep	A E	IZRK	5
2219	Brenčenka	A B E	IZRK	6

2298 Murnovo brezno	A E	JD KR	5
2341 Griška jama	E	IZRK	2
2378 Mala j. v Borštu	B	IZRK	1
2379 Velika j. v Borštu	B	IZRK	1
2392 Br.II v gozdu nad Lučami	B E	DZRJL	3
2401 Jegliška jama	B.2	JD DIM.	3
2404 Ciganska jama	B	IZRK	1
2425 Izolansko brezno	B	JD Dim.	1
2478 Poševno brezno	A E	JK IDR	5
2619 Brezno ob Pravični poti	A E	JD RAK	5
2710 Zala jama	B.2	JD DIM	2
2718 Krempljak	A E	JD Dim.	5
2723 Skalonova jama	A B E R	JD DIM	7
2773 Br. pod Malim Raskovcem	B	JSPDŽ	1
2873 Mullhoferjeva jama	A E	DZRJ Koč	5
2875 Zijalka na Petkovih nj.	B	JSPDŽ	1
2876 Zijalka na Kokrškem sedlu	B	JSPDŽ	1
2877 Spodnol nad Kokrškim sedlom	B	JSPDŽ	1
2833 Martinska jama	B.2	JD DIM	2
2813 Jama v Furlanovem žl.	A E	IZRK	5
3063 Brezno ob Stari Trajb.	B	DZRJL	1
3072 Pužmanov Čevderc	B	IZRK	1
3077 Bršlinka	B	IZRK	1
3096 Taboriče	B	IZRK	1
3097 Mivčja jama	B	IZRK	1
3171 Pavletova jama	B	IZRK	1
3172 Kravje brezno	B	IZRK	1
3234 Tomaževa jama	A E	DZRJL	5
3293 Brezno na Gropajskem	A R	DZRJL	3
3315 Br. v Vrhniških rudah	A E	DZRJL	5
3352 Brezno nad Podblico	A	IZRK	3
3378 Škofov požiralnik	B	IZRK	1
3385 Požiralnik pri Sv.Marj.	A B E	IZRK	6
3401 Brezno blizu Snežnice	B	IZRK	1
3654 Mojčina jama	B	DZRJL	1
3671 Br. v odd. 36/a ₃ GIS	B.2	JD RAK	2
3675 Leskovo br. I	E	JD RAK	2
3676 Leskovo br. II	E	JD RAK	2

3677	Leskovo br.	III	E	JD RAK	2
3678	"	IV	E	"	2
3679	"	V	E	"	2
3680	"	VI	E	"	2
3681	"	VII	E	"	2
3683	Okno		E	"	2
3682	Leskovo brezno	VIII	E	"	2
3685	Jama I nad Farjevko		E	"	2
3686	Jama II nad Farjevko		E	"	2
3731	Križki podi 1		B	IZRK	1
3732	"	2	B	"	1
3733	"	3	B	"	1
3734	"	4	B	"	1
3738	"	6	B	"	1
3739	"	7	B	"	1
3740	"	8	B	"	1
3741	"	9	B	"	1
3743	"	10	B	"	1
3744	"	11	B	"	1
3745	"	12	B	"	1
3746	"	13	B	"	1
3748	"	14	B	"	1
3754	Golobja jama		B	JD DIM	1
3755	Kriški podi 15		B	IZRK	1
3757	"	16	B	"	1
3758	"	17	B	"	1
3760	Mežnarjeva jama		B	JD DIM	1
3761	Kriški podi 18		B	IZRK	1
3762	"	19	B	"	1
3763	"	20	B	"	1
3764	"	21	B	"	1
3765	"	22	B	"	1
3766	"	23	B	"	1
3767	"	24	B	"	1
3768	"	25	B	"	1
3769	"	26	B	"	1
3770	"	27	B	"	1
3771	"	28	B	"	1
3772	"	29	B	"	1

3677	Leskovo br.	III	E	JD RAK	2
3678	"	IV	E	"	2
3679	"	V	E	"	2
3680	"	VI	E	"	2
3681	"	VII	E	"	2
3683	Okno		E	"	2
3682	Leskovo brezno	VIII	E	"	2
3685	Jama I nad Farjevko		E	"	2
3686	Jama II nad Farjevko		E	"	2
3731	Križki podi 1		B	IZRK	1
3732	"	2	B	"	1
3733	"	3	B	"	1
3734	"	4	B	"	1
3738	"	6	B	"	1
3739	"	7	B	"	1
3740	"	8	B	"	1
3741	"	9	B	"	1
3743	"	10	B	"	1
3744	"	11	B	"	1
3745	"	12	B	"	1
3746	"	13	B	"	1
3748	"	14	B	"	1
3754	Golobja jama		B	JD DIM	1
3755	Kriški podi 15		B	IZRK	1
3757	"	16	B	"	1
3758	"	17	B	"	1
3760	Mežnarjeva jama		B	JD DIM	1
3761	Kriški podi 18		B	IZRK	1
3762	"	19	B	"	1
3763	"	20	B	"	1
3764	"	21	B	"	1
3765	"	22	B	"	1
3766	"	23	B	"	1
3767	"	24	B	"	1
3768	"	25	B	"	1
3769	"	26	B	"	1
3770	"	27	B	"	1
3771	"	28	B	"	1
3772	"	29	B	"	1

3901 Banova pečina	B E.3	JD DIM	3
3935 Zobčijama	A E	DZRJL	5
3970 Balantov studenec	B	IZRK	1
3971 Brezno I na meji odd.24/25	E	JD RAK	2
3974 Br.I ob Krožni c.	E R	DZRJL	2
3976 Br. ob Trskovi poti	E	JD RAK	2
3977 Br.I pred Tešmarco	E	"	2
3979 Br. II pred Tešmarco	E	"	2
3984 Br.I v odd. 16/c	E	"	2
3985 Br. v odd. 24/c	E	"	2
3988 Br.V v odd. 28/d	A E	"	5
3991 Br.II za Lužco	E	"	2
4144 Leskovo brezno XVII	E	"	2
4145 Brezno IV v Koritih	E	"	2
4146 Brezno V v koritih	E	"	2
4147 Brezno VI v Koritih	E	"	2
4148 Brezno VII v Koritih	E	"	2
4150 Leskovo brezno XIX	E	"	2
4151 " XX	E	"	2
4170 Petrinova pečina II	A E	DZRJL	5
4180 Partizanska pečina	A E	DZRJL	5
4186 Petrinova pejca	A E	DZRJL	5
4226 Br. pri Smrkovci	E	JD RAK	2
4230 Kamenščica	B	JD DIM	1
4264 Kaserjeva jama	B	JD DIM	1
4246 Prevalčeva jama	B	IZRK	1
4247 Končanova jama	B	IZRK	1
4248 Brezno na Tabru	B	IZRK	1
4288 Turkova jama	A	DZRJL	3
4289 Poletina jama	A E	DZRJL	5
4301 Devjakovo brezno	A	JD RAK	3
4302 Jama v Skadulci	B	"	1
4303 Jama v Suhadolci	B	"	1
4305 Jama na Pretržju	A	"	3
4306 Branislovo brezno	A	"	3
4307 Malrčkov kozuc	A	"	3
4320 Br.II v odd. 16/c	A E	"	5
4321 Šinova jama	A E	"	3
4322 Br. I v odd 35/ 2 a	B	"	1

4323 Br v odd. 39/a ₁	B	JD RAK	1
4324 Br. nad kamnolomom Verd	B ₂	DZRJL	2
4325 Brezno pod Zatrepom	A B E R	"	6
4345 Jama v Žustkovem partu	A E	"	5
4327 Straško brezno	A	"	3
4405 Pož. I pri Sp.Ložinah	A E	IZRK	5
4406 Pož. II pri Sp.Ložinah	A E	IZRK	5
4407 Br. v odd. 30/d	B	IZRK	1
4408 Nemčja jama	A E	JD SEŽ	4
4410 Br. v Ogradcah	A E	"	5
4411 Vrženca	A E	"	4
4412 Slivarska pečina	A	"	3
4413 Lisjakova pečina	A	"	3
4414 Kovačja jama	B	"	1
4415 Šprinčnica	B	DZRJL	1
4416 Spodmol v Osojnici	B	"	1
4418 Spodmol v Mali Smrečnici	A E	"	5
4419 Habjanova jama	A B E ₂	"	6
4420 Kodinkovo brezno	A	"	3
4421 Jama I na Pologu	A E	"	5
4434 Vršič A-1	B E R	DRZJL KR	4
4435 Vršič A-2	B E R	"	4
4436 Vršič A-3	B E R	"	4
	B	DZRJL	1
4437 Vršič A-4	B E R	DZRJL KR	4
4438 Vršič A-5	B E R	"	4
4439 Laškarjevo brezno	E A	DZRJL	4
	B	IZRK	1
4440 Škofova jama	B	"	1
4441 Brezno v Rogu	A E	"	5
4442 Jama v Rakškovcu	B	"	1
4443 Petrova jama	B	"	1
4444 Mangrtska jama	A E	"	5
4445 Spodmol v konti	A	"	3
4446 Brezno v konti	A E	"	5
4447 Jama v Slapcah	A E	"	4

4448 Spodmol I v Slapcah	A E	IZRK	5
4449 Spodmol II v Slapcah	E A	"	5
4450 Spodmol III v Slapcah	A E	"	5
4453 Snežnica pod M.Rašk.	E	"	2
4454 Oltar	B E	"	3
4455 Sp. I pod Vodičnim vrhom	B E	"	3
4456 Sp. II pod Vodičnim vrhom	A E	"	5
4457 Sp. III pod Vodičnim vrhom	A E	"	5
4458 Spodmol Pod Blatarjem	A E	"	5
4459 Pod Blatarjem jama	A E	IZRK	5
4460 Br. v Streseni dolini	A E	"	5
4461 Turške jame	A E	"	5
4462 Sp. v Brezovcu	A	"	3
4463 Jama v Bihki	A R	"	4
4464 Brezno v Požleku	A R	"	4
4465 Kavkna jama	A E	"	5
4466 Brezno pri Polju	A E	"	5
4467 Br. na Malem vrhu	A E	"	5
4468 Mihovec 3	A E	"	5
4469 Mihovec 5	A E	"	5
4470 Snež.j. pod Podrto g.	A E	"	5
4475 Br. pod Črnim vrhom	A	"	4
4476 Šibernica	A	"	5
4483 Br. v Leški planini	B	"	1
4485 Mihovec 4	A	"	3

PRIPOMBE:

V prihodnji številki NOVIC bodo objavljene še lani prispele jame, ki so bodisi nove, bodisi imajo nepopolne zapisnike in so potrebne podrobnejše katastrske obdelave. Prav tako bomo prišteli še ves dopolnilni material k gornjim jamam, saj je marsikje jasno, da smo doslej dobili le načrt, čeprav očitno obstaja tudi načrt in obratno. Tako si lahko še bistveno popravimo bilanco točk, če le podrobnejše obdelamo že zbrane podatke. Točkovanje pa je, zaenkrat provizirčno, takole: zapisnik terenskih ogledov, ki je kolikor toliko popoln, dobi 2 točki. Če je lega podana in dostop opisan tako, da je jano možno res najti, prištejemo še eno točko. Kolikor toliko lični načrti dobe po dve točki. Dopolnilni zapisniki pa večinoma po eno. Velikosti ne upoštevamo. Pošljite pripombe in nove predloge!

POZIV BRALCEM - NE LE ODBORNIKOM!

NOVICE so glasilo JAMARSKE ZVEZE SLOVENIJE, ki naj bi povezovalo jamarske enote med seboj.

NOVICE naj bi vas sproti obveščale o predlogih ali sklepih izvršnega odbora JZS in o predvidenih skupnih akcijah.

Nove NOVICE pa so še nekaj več - postale naj bi zanimivo branje za vsakogar, ki ga jamarstvo zanima. Obrnite list in na hitro preberite "VSEBINO"!

VSAK JAMARSKI KLUB, VSAKO DRUŠTVO, BO ŠE NAPREJ DOBIVALO IZVOD "NOVIC" BREZPLAČNO.

Verjetno pa bi marsikateri jamar želel dobiti lastni izvod, ki bi ga v miru prebiral v svojem kotičku. So vam takšne NOVICE všeč? Naročite se nanje. Le zadostno število naročnikov je zagotovilo, da bodo takšne tudi ostale.

Podrobnejše o tem berite v "UREDNIKOVI BESEDI".

DO DNE 15.aprila 1977 PA ZAGOTOVNO POŠLJITE NAROČILA! IN ČLANKE!

N A R O Č I T E "N O V I C E"

O G L A Š U J T E V "N O V I C E"

JAMARSKA ZVEZA SLOVENIJE

N O V I C E

Junij 1977

Vsebina:

Zapisnik seje IO JZS z dne 18.4.1977

Osnutek predloga Pravilnika o delu disciplinskega sodišča in razsodišča

Osnutek predloga Pravilnika o častnih znakih in drugih priznanjih

Poziv članom

Alžirija 1976

Škocjanske jame (L. Počkaj)

Predstavljam Vam Belokranjski jamarski klub

Največje raziskave na svetu leta 1975

Poročilo o delu Speleološke grupe iz Valjeva

Oprema - Mobilette

The Flint Mammouth Cave System

Jamarska zveza Slovenije, Aškerčeva 12

Uredila: D. Novak in F. Malečkar

Z a p i s n i k

seje Izvršnega odbora Jamarske zveze Slovenije dne 18.4.1977

Udeleženci: Puc , Sket , Krivic , Novak

Odsotni: Gams , Leben , Praprotnik , Vedenik

Opravičili se: Modrijan , Osole , Šušteršič , Kranjc , Smerdu.

1. Predlogi Referata za stike s tujino

Referat za stike s tujino je predlagal izločitev nekaterih jam iz seznama, po katerem je sedaj organizirana vodniška služba za tuje jamarje. Predlog je bil sestavljen na podlagi odgovorov občinskih skupščin na anketo.

Predlagano je bilo tudi, da se klubom v sežanski občini piše in jih vpraša, ali so pripravljeni voditi tuje jamarje v Jame na njihovem območju.

Osvojen je bil predlog, da se iz seznama izloči 16 jam. P. Kolba iz Prostejeva, ČSSR bi rad navezel stike z našimi jamarji. Naročimo ga lahko na Naše Jame in mu pošljemo Kras, drugega ne moremo.

Na predlog jamarjev iz Košic smo izvedeli, da v Triglavsko brezno, pripravlja odpravo DZRJL. Povezali jih bomo z njimi.

2. Pravilniki

Po Pravilih JZS moramo v roku 6 mesecev izdelati vrsto pravilnikov in drugih samoupravnih aktov. Sprejeti naj bi bili na seji UO v jeseni.

Izdelati je treba tudi načela podeljevanja priznanj. O tem smo se nekoliko več razgovarjali. Spremeniti in dodelati je treba tudi Pravilnik o obiskih tujcev.

3. Sodelovanje z IZRK

Pred dnevi so se o tem razgovarjali zastopniki JZS in IZRK ter zastopniki obeh katastrov. Na razgovorih je Habič pokazal vse razumevanje za težnje in težave JZS. Soglasno so se dogovorili za obliko Dogovora o sodelovanju katastrof. Osnutek le-tega bo v kratkem izdelan in pripravljen za podpis.

4. Članarina

Oblikovani so naslednji predlogi:

- kot prispevek glede na število fizičnih članov v vsakem društvu, klubu
- kot pavšalni prispevek
- kot odstotek od odkupljenih Naših jam.

To vprašanje bo treba urediti do naslednjega občnega zbora, ki mora o tem razpravljati in more sklepati.

5. Razno

Delegata za skupščino ZOTK 14. maja bosta D. Novak in T. Planina.

Vabila na pohod Po poteh partizanske Ljubljane je treba razposlati bližnjim enotam in sestaviti tudi zvezino ekipo.

Zaključek seje ob 18.40.

D. Novak

Na podlagi 28. in 29. člena Pravil Jamarske zveze Slovenije je Upravni odbor Jamarske zvez Slovenije dne sprejel naslednji

P r a v i l n i k

o delu disciplinskega sodišča in razsodišča Jamarske zvez Slovenije

I. Splošne določbe

I. člen

Pravilnik določa disciplinske prestopke in ukrepe proti kršitvi discipline, nespoštovanju Pravil in drugih splošnih aktov ali škodovanju ugleda Zveze in posameznih njenih članov in funkcionarjev.

2. člen

Kazni, ki se izrekajo na podlagi tega pravilnika, veljajo samo za tisto vrsto dejanj (storitev ali opustitev), zaradi katerih so posamezni člani kaznovani.

3. člen

Če disciplinski prestopek napravi ekipa ali društvo se kazen izreče celotni ekipi društva kot tudi njenemu (-govemu) vodstvu.

4. člen

Pri sprejemanju odločitve o kaznovanju v zvezi z disciplinskim prestopkom se upošteva, ali je bil prestopek napavljen z naklepom, ali pa je do njega prišlo iz malomarnosti. Enako se upoštevajo tudi vse olajševalne in obtežilne okoliščine storilca.

5. člen

Olajševalne in obtežilne okoliščine so naslednje:

- olajševalne: priznanje prestopka, kesanje, dobro vedenje po storjenem prestopku in zavzetost pri delu ter poprejšnje nekaznovanje;
- obtežilne: poprejšnje kaznovanje, istovrstnost prestopka, brezobzirnost, nizkotne pobude in neprimerno vedenje po storjenem prestopku.

II. Razsodišče

6. člen

Razsodišče izreka razsodbe in obravnava ter poravnava prepire, ki izvirajo iz zvezinega razmerja in na podlagi pravil Jamarske zveze Slovenije.

III. Disciplinski prestopki in kazni

7. člen

Disciplinski prestopek je vsako dejanje (storitev ali opustitev), storjeno z namenom ali z veliko malomiarnostjo, ovirati delovanje Zveze, ki je v skladu s Pravili in drugimi splošnimi akti Zveze, kakor tudi vsako dejanje v škodo Zveze in dejanje, ki ni v skladu z načeli samoupravljanja in socialistične morale.

8. člen

Disciplinski prestopki funkcionarjev in članov Zveze so zlasti naslednji:

- kršitev Pravil, pravilnikov in drugih splošnih aktov Zveze in sklepov njegovih organov,
- nevestno in lahkomiselno izpolnjevanje sprejetih zadolžitev in funkcij;
- neupravičeno izostajanje od sej organov Zveze;
- površno in slabo vodenje zvezinih akcij;
- neupravičen izostanek na povabilo disciplinskega organa;

- nekulturno in nedostojno vedenje (kot. npr., pretepanje, žaljivo in nedostojno obnašanje, vinjenost, predrznost in neizpolnjevanje odredb vodje akcije ipd.)
- obrekovanje ali kriva obdolžitev nekega dejanja.

9. člen

Kazni za disciplinske prestopke članov in funkcionarjev Zveze so naslednje:

- opomin;
- javni opomin s posledico prepovedi opravljanja funkcije ali druge dejavnosti v okviru Zveze;
- izključitev iz članstva, občasna ali stalna.

Če je prestopek storil član organa Zveze ali kolektivni organ Zveze, lahko disciplinski organ predлага organu, ki je storilca izvolil, da ga razreši.

Organ, ki je sprejel predlog iz prejšnjega odstavka tega člena, mora o tem sprejeti ustrezен sklep.

10. člen

Kazen, ki se izreče v obliki javnega opomina s posledico prepovedi opravljanja funkcije ali druge dejavnosti, velja za časovno razdobje najmanj enega meseca ali največ dveh let.

11. člen

Kazni so lahko tudi pogojne.

Pogojne ne morejo biti naslednje kazni: javni opomin s posledico prepovedi opravljanja funkcije ali druge dejavnosti, če se le-ta izreče za razdobje več kot eno leto in izključitev iz članstva.

6.

12. člen

Če se disciplinsko kaznovani storilec med prestajanjem kazni vede vzorno, se mu kazen lahko oprosti ali zmanjša. O tem odloča disciplinski organ na pobudo Izvršnega odbora Zveze.

13. člen

Vsaka pravomočna kazen se mora vpisati v evidenco kazni, ki jo vodi Zveza.

IV. Disciplinski postopek

14. člen

Disciplinski postopek se prične s prijavo. Prijava se vлага pri disciplinskem organu, ki je dolžan v 15. dneh od prejema prijave odločiti o začetku disciplinskega postopka ali zavreči prijavo.

15. člen

Disciplinski postopek se prične s prijavo funkcionarja ali drugega člana organov Zveze ali na prijavo vsakega prizadetega člana.

16. člen

Disciplinski postopek se sproži tudi na predlog Izvršnega odbora Zveze ali na lastno pobudo disciplinskega organa, če ugotovi hujšo kršitev samoupravljanja v organih Zveze.

17. člen

Če od trenutka storitve mine leto dni, se postopek ne more več začeti.

18. člen

Nihče ne more biti prej kaznovan, če ni bil zaslišan in mu ni bila dana možnost obrambe, razen v primeru, ki je naveden kot izjema v 19. členu tega pravilnika.

19. člen

Če se storilec dejanja odteguje zaslišanju in če tudi na drugo povabilo, ki mu je bilo pravilno vročeno, ne pride na zaslišanje ali ne poda pismene izjave, se ravna le na podlagi zbranih dokazov in odloča brez zaslišanja storilca.

20. člen

Disciplinski organ odloča po prosti presoji glede na dokazni material in na vse okoliščine, v katerih je prišlo do prestopka.

21. člen

Disciplinski organ in razsodišče imata tri člane. Predsednike voli občni zbor, preostala dva pa imenuje upravni odbor po potrebi.

22. člen

V posebnih primerih lahko disciplinski organ odloči tako, da začasno suspendira storilca, še preden se pravomočno konča disciplinski postopek.

23. člen

Če organi pravosodja začno kazenski postopek proti funkcionarju Zveze zaradi hujših prekrškov proti javnemu redu in miru ali drugih prestopkov, organi Zveze takega člena takoj suspendirajo.

Suspenz traja do končne odločitve o zadavnem primeru.

24. člen

Disciplinski organ Zveze sprejema svoje odločitve v pismeni obliki in jih z obrazložitvijo vroča prizadetim osebam.

Vsaka odločba mora vsebovati:

- v uvodnem delu sestav disciplinskega organa,
- vrsto prestopka,
- višino kazni,
- obrazložitev kazni z navedbo člena, po katerem je kazen izrečena in datum kdaj pričenja veljati.

Disciplinska odločba se lahko objavi v Zvezinem glasilu.

25. člen

Kaznovani ima pravico, da se proti vsaki odločbi disciplinskega organa pritoži v 15 dneh od dneva prejema pismene odločbe. Pritožba se vloži pri disciplinskem organu, ki je izdal odločbo. Disciplinski organ je dolžan pritožbo s spisi vred dostaviti organu, ki odloča na drugi stopnji. Drugostopenjski organ mora pritožbo obravnavati in rešiti na svoji prvi redni seji.

26. člen

Na drugi stopnji se lahko odloča takole:

- pritožba se zavrne in potrdi odločba prve stopnje;
- odločba se razveljavlja in zadeva vrne organu prve stopnje v ponovno razpravljanje;
- pritožbi se ugodí samo delno in kazen spremeni;
- pritožbi se ugodí in kaznovani oprosti.

27. člen

Določbe tega pravilnika veljajo za vse člane organov Zveze in za vse člane Jamarske zveze Slovenije.

28. člen

Proti drugostopenjski odločbi ni več mogoče vložiti pritožbe.

29. člen

Proti suspenzu ni mogoče vložiti pritožbe.

30. člen

Pritožba proti odločbi prve stopnje ne odloži izvršitve kazni.

31. člen

V dveh letih po izteku kazni je kaznovani avtomatično rehabilitiran.

Če med potekom kazni ali v dveh letih po njenem izteku pride do novih dejstev ali dokazov , ki lahko vplivajo na znižanje kazni , na njeno ukinitve ali polno rehabilitacijo kaznovanega , le-ta lahko vloži predlog za obnovo postopka .

O predlogu za obnovo postopka odloča disciplinski organ društva .

32. člen

Med vodenjem disciplinskega postopka pristojni organi uporabljajo tudi splošno veljavna načela zakonika o kazenskem postopku , ki niso v nasprotju s tem pravilnikom .

x x x x

(Osnutek predloga)

Na podlagi 9.člena Pravil Jamarske zveze Slovenije je Upravni odbor sprejel

P r a v i l n i k

o častnih znakih in drugih priznanjih Jamarske zveze Slovenije

1. člen

Članom jamarskih društev in klubov , jamarskim društvom in klubom , podeljuje

Jamarska zveza Slovenije za njihove zasluge za razvoj jamarstva in speleologije ter za posamezna vidnejša dejanja častne zname in druga priznanja .

Častni znaki so :

Zlati častni znak JZS

Srebrni častni znak JZS

Priznanje JZS

Pohvale .

Druga priznanja so:

Razglasitev za častnega predsednika JZS

Izjemoma se lahko podelijo častni znaki in druga priznanja JZS tudi tele snokulturnim skupnostim, samoupravnim interesnim skupnostim, TOZD -om in drugim nečlanom, kadar ti s svojim delom ali na drug način prispevajo k razvoju in napredku jamarske organizacije.

Srebrni častni znak JZS se praviloma lahko podeli le tistim, ki že imajo priznanje; isto velja za podelitev zlatega častnega znaka. Ta vrstni red se lahko preskoči v utemeljenih primerih.

Jamarska društva in klubi imajo lahko še svoje posebne društvene ali klubske znake in počastitve.

2. člen

Častni znak jamarske zveze Slovenije ima obliko običajnega znaka JZS s to razliko, da je znak pozlačen ali posrebren, ob levi strani pa je zlata ali srebrna vejica.

Priznanje se izdaja v pismeni obliki na formularju običajne diplome.

3. člen

S častnim znakom se izroči tudi diploma. K zlatemu častnemu znaku sodi diploma v formatu A-3, k srebrnemu pa v formatu A-4.

4. člen

Častni znaki Jamarske zveze Slovenije se podeljujejo po naslednjih merilih:

- zlati častni znak za posebno zasluzno, uspešno in trajnejše delo v jamarški organizaciji, za posebno vidne in pomembne zasluge na področju jamarstva in speleologije, ki imajo širši pomen za slovensko in jugoslovansko jamarstvo;

- srebrni častni znak JZS za trajnejše in prizadevnejše delo v jamarstvu, ki bi imelo pomen za razvoj in dejavnost jamarstva na širšem območju ali v delu društva ter za vidnejše strokovne uspehe;
- priznanje daje JZS za prizadevno in uspešno delo v jamarskem društvu, ali klubu
- naziv častnega predsednika JZS se podeljuje na predlog treh članov upravnega odbora za posebne organizacijske zasluge dolgoletnim predsednikom ali članom vodstvenih organov JZS.

5. člen

Pohvale se podeljujejo posameznikom ali organizacijskim enotam za njihovo nesebično in uspešno delo za razvoj jamarstva, za posamezne vidnejše storitve pri jamarskem delu in ob jubilejih.

6. člen

Častne zname in druga priznanja podeljuje občni zbor na podlagi predloga Upravnega odbora.

Predloge za zlate, srebrne častne zname, priznanja in pohvale dajejo praviloma jamarska društva in klubi.

7. člen

Vse predloge za podelitev častnih znakov in drugih priznanj zbira Izvršni odbor JZS in jih obravnava. Prav tako zbira in obravnava tudi predloge za državna odlikovanja, nagrade družbenopolitičnih skupnosti in druga odlikovanja in priznanja. IO ugotavlja upravičenost prejetih predlogov in jih s svojim mnenjem posreduje Upravnemu odboru ali drugim organizacijam, ki dajejo častne zname, odlikovanja in druga priznanja.

IO obravnava le tiste predloge, ki so bili predloženi vsaj mesec dni pred sejo Upravnega odbora JZS.

8. člen

Ob pomembnih jubilejih in drugih nujnih primerih sme na predlog Izvršni odbor podeliti priznanja ali častne znake ob soglasnem sklepu tudi brez seje UO. Upravni odbor se o tem naknadno obvesti.

9. člen

Ta pravilnik začne veljati s 1.1.1978.

+ + + +

Vsem članom

Izvršni odbor Jamarske zveze Slovenije uvaja kartoteko članstva. Prosimo zato vsa društva in klube, člane JZS, da dostavijo tajništvu seznam članov in njihovih osnovnih podatkov: ime in priimek, poklic, speleološka usposobljenost, naslov in od kdaj je član društva.

Seznam članstva bomo sproti dopolnjevali z novimi podatki, ki jih bodo društva občasno dostavljala.

+ + + + +

Ker se jamarska društva in klubi zanimajo za predavatelje v okviru jamarskega izobraževanja, prosimo, da vsi, ki žele izvesti jamarsko šolo I. pismeno izrazijo svoje želje. V pismu naj sporoče čas in predmet predavanja.

Prijave sprejema tajništvo IO JZS.

Najdaljše jame v ZDA (lestvica iz novembra 1975)

1. Flint Mammoth cave System (Kentucky)	290,0 km
2. Jewel Cave (S. Dakota)	87,2
3. Organ Cave System (W. Virginia)	64
4. Wind Cave (S. Dakota)	40
5. Sloan's Valley Cave (Kentucky)	36,3
6. Cumberland Cavern (Thenessee)	35,4
7. Crevice Cave (Missouri)	32,4
8. Blue spring Cave (Indiana)	30,7
9. Binkley's Cave System (Indiana)	30

Primerjajte te podatke z podatki iz NOVIC, julij 1976.

FM, po BCRA bulletin, št. 11, feb. 1976

A L Ž I R I J A 76

5. avgusta se je z dolge in naporne poti vrnila štiričlanska ekipa Jamarskega društva Rakek, ki je imela nalogu, da razišče nekaj jam v Sredozemskem ali po možnosti v Saharskem Atlasu Alžirije. Zakaj ravno Alžirije? V tuji literaturi nemalokrat zasledimo poročila tujih jamarjev, ki so raziskovali neznane jame v deželah, ki same nimajo razvitega jamarstva ali pa je to na tako nizki ravni, da se o njemu n ič ne piše. Tudi v slovenskem jamarstvu smo v zadnjih letih zasledili nekaj manjših poizkusov raziskovanja na tujem, o katerem pa vedo ostali naši jamarji bore malo, da ne govorimo o slovenski javnosti. To je bilo glavno vodilo pri odločitvi JDRK, da pošlje svojo ekipo v Alžirijo, ki je razmeroma blizu, a vseeno na drugem kontinentu. Da pa niso člani odprave učinkovali preveč "ekspedicijsko",

je poskrbelo njihovo vozilo (spaček), ki se je kljub visoki vročini in skoraj 8000 km dolgi poti, še kar dobro obneslo. Pot jih je vodila preko Italije, Tunizije in na alžirski strani skozi mesta Constantine, Sétif, od tu pa še dobrih 100 km v smeri Bouire. Kjer se cesta vije čez gorovje Chaine des Biban, to je praktično že njegov zaključni greben, imenovan po bližnjem naselju Hammam-El-Biban, je hrbet visok približno 1200 m. Že od daleč je bilo videti nekaj vhodov v jame, ki pa so zelo težko dostopne (potrebno je bilo nakajurno plezanje). 23. julija so se v dopoldanskih urah utaborili pod steno in v popoldanskem času poiskali najlažje pristope do jam. Naslednji dan se je tričlanska ekipa odpravila na raziskovanje in kljub neznotrino vročini, ki je nastopila že zarana ($+45^{\circ}\text{C}$), so raziskali osem jam, ki pa so vse horizontalne in razmeroma kratke. Jame so vodnega nastanka, kar dokazujejo ostanki konglomerata na stenah in pa dejstvo, da se vse polagoma dvigujejo. Ugotovili so tudi, da so bili v preteklosti to manjši pritoki potoka, ki se danes vije približno 300 m nižje. Najdaljša od raziskanih jam je dolga 90 m, za vse pa velja, da so zelo težko prehodne, saj je v večini primerov prehodna ena sama pasaža. Sigastih tvorb niso opazili. Stene dveh vhodov v jamo so "obložene" s 10-20 cm debelo plastjo sadre, ki se zaradi visokih dnevnih temperaturnih sprememb kruši in pada v kot pest debelih sprimkih kristalov prosojne, zeleno-modre barve v globino, kjer se pod steno nabirajo na meliščih. Opazili so tudi, da so si nekatere ptice roparice (jastrebi in verjetno tudi orli), izbrale višje ležeče in nedostopne jame za svoja domovanja. Ker pa je jamarje pomanjkanje časa neusmiljeno pestilo, so odrinili proti domu klub nedokončanemu delu, ki so ga začeli. Vračali so se preko marokanske gorate pokrajine Er-Rif, ki je tudi bogata z tovrstnimi objekti, pa preko Španije, Francije in Italije.

POSTAVLJEN NOV GLOBINSKI REKORD ZA GVATEMALO

Pri njihovem rednem potovanju proti jugu za Božič 1975, so kanadski jamarji postavili dva nova globinska rekorda v Guatemalli pri Barillas, severni Huehuetenango - področje, ki ga je prej rekognosciral Mike Schawcross. Spust v prvo raziskano brezno (ojo - oko) je bil opisan kot strah vzbujajoč. Megla je prikrila pogled na bolj oddaljeno steno in dno, in prvi jamar, ki se je spustil po 122 m dolgi vrvi, je mislil, da se spušča po strmem bregu v dolino. Blizu konca vrvi, ko se je megla razpršila, je bil pod vtisom pogleda na vozel nihajoč 9 m pod njim, in dno vsaj 70 m globlje. Prvi vtis o rastlinah na dnu brezna se pa izkaže kot pravilen, ampak rastline so bile drevesa. Dno brezna El Grande (veliki), z okoli 305 m premera sta dosegla dva dni kasneje člana ekipe, na okrog 240 m globine. Niso našli nobene poti naprej.

Druga jama, El Chiquito (mali) je bila tudi premagana - 168 m globoko brezno z nadaljnimi 46 m spusta skozi gosto džunglo in skale do dna.

Ti dve brezni sta zrušili rekord, ki ga je držal prej v Guatimali brezno El Cimarron, 183 m globoko.

FM, po Descendent št. 34

LOJZE POČKAJ: ŠKOCJANSKE JAME

Kratka pot do Matavuna nas je prebudila. Hladen zrak so k dnevnu pripravljali bledi, zimski sončni žarki. Mehčali so premrzlo rušo, pri tem sproščali kopreno megle, ki se je nato prelivala po Globočaku, po Sokolaku, Lisični in po vsem kanjonu Reke.

Napotili smo se do urada od koder spremljajo obiskovalce Škocjana, boljše Škocjanskih jam. Po kratkem razgovoru z vodičem smo se napotili preko naravnega mostu v Malo dolino. Tu smo bili namenili dokončati meritve manj znanega rova pod Betanjo. Kmalu nas je zajela jamska tema in oblila luč karbidovk. Fantje so radovedno brskali po špranjah, vsak posebej je upal, da se mu bo posrečilo najti prehoda v nepoznane dele jame, ki ležijo tam spodaj pa tudi zgoraj pozabljene od matere vode. Nudilo se nam je nekaj izrednih motivov, posneli smo jih. Končno so bile opravljene tudi meritve. Precej blatni pa tudi prijetno utrujeni smo se po treh urah vrnili na svetlo.

Zunaj je sonce ta čas obsijalo že vso steno, prav do podnožja kjer smo vstopili in tudi izstopili. Ponudil se nam je pogled na steno pod Škocjanom, niže v Malo dolino, preko vode v osojine naravnega mostu. Prizor nam je rahlo zastirala splet vitkega vejevja v katerega je tu in tam vpleten venc bršljana z odmrlo brado, vsej tej lepoti se je še pajek drznil dodati svoje umetnije. Ni pogrešil. Pajčevina še poudarja mirno nemoteno začaranost v tem kotičku krasa. Tu smo udobno posedeli, zložili malice v kup in se družno podkrepili. Spomnil sem se otroških let in teknilo mi je bolje sosedovo kot svoje, tudi drugim je teknilo več moje kot svoje. Še predno smo pojedli smo se razšli po obronkih nad reko. Iz raznih kotov posameznosti bolje dojamemo. Čas je tekel. Pospravili smo za seboj vse sledi malice, pobrali opremo ter se povzpeli do steze. Želja vseh je bila ogledati si še tisti del jam, ki je odkar je bila 65. leta tista velika povodenj zaprt, izključen iz programa ogleda. Potka nas je vodila prav k peti loka naravnega mostu. Beseda nam je od mogočnega vtisa zastala. Pogled je taval tja k dnu. Tam se po meandru vije najbolj inpozantni del toka jamske vode, ki je še osvetljena od dnevne svetlobe. Spustili smo se nato bliže, na most, in še bliže pod most. Nismo se premagali, šli smo prav dol v

dno Velike doline. Od tu je pogled na slap najlepši. Vse smo si še enkrat, tokrat še bolj natančno ogledali. Na koncu prestopimo spet v Malo dolino, obidemo je po desni strani, tako smo se znašli pred ogromnim vhodom v Mohorčičeve jame. Preko vode moramo po mostu. Most se nahaja prav pod steno pod Škocjanom. Od stene se steka voda pa tudi marsikateri težak ledek se odtrga in pade na ubogi mostiček. Stopil sem na most. Tako sem si premislil. Stoj! Preko vse konstrukcije je bila dol prst debela ledena glazura. Na koncu pa zeva obilna luknja. Varnost je prvo. Razvezali smo vrv in se varovali.

(dalje prihodnjič)

PREDSTAVLJAMO VAM PREDSTAVLJAMO VAM PREDSTAVLJAMO ...

BELOKRAŃJSKI JAMARSKI KLUB ČRNOMELJ

Klub je bil ustanovljen februarja 1965 na pobudo tov. M. Kramoviča, takratnega upravnika ljudske knjižnice Črnomelj. Seveda smo bili dve ali tri leta močno navezani na jamarski klub Novo mesto, kjer so nam dali osnovno lekcijo o jamarstvu. Takratna jamarska sekcija je z veliko volje in tudi z zadostnim številom članov (bilo nas je 25) začela z raziskovanjem jam. Posamezniki so se tako zavedli, da je naše raziskovalno delo potrebno tudi strokovno pravilno voditi. Začeli smo resno in sistematično in že po treh letih smo raziskali in vnesli v naš arhiv cca 80 objektov z vsemi podatki - opisi, načrti, fotografije.

Opremo, predvsem obleke in vrvi, smo nabavili z denarjem iz občinskega proračuna (cca 1000 - 1500 din na leto).

V letu 1971 je naša raziskovalna vnema malo zamrla - zaradi nerazumevanja občinskih organov nismo imeli nobenih finančnih dotacij, odvzet nam je bil tudi prostor, ki smo ga imeli skupaj z ribiško družino. Opremo smo

shranili na podstrešju, kompletен arhiv pa je bil shranjen pri meni.

Izgledalo je, kakor da bomo morali priznati, da belokranjskih jamarjev ni več.

V letu 1976 so se pokazali lepši časi. V naši občini smo ustanovili ZOTK (Zveza organizacij za tehnično kulturo) in v dogovoru z raznimi dejavniki smo zastavili programe vseh klubov in društev - jamarji, radio klub, foto klub, AMD; modelarski klub. "Družbeni dogovor o programiranju in finansiranju ZOZK" nam zagotavlja, da imamo stalen vir prepotrebnih finančnih sredstev (v letu 1976 smo prejeli 6000 din).

V teku so zadnje priprave za opremo društvenih prostorov za vse dejavnosti "ljudske tehnike", v katerih bomo imeli tudi jamarji svoj prostorček s skladiščem in skupni prostor za predavanja in tečaje.

28.11.1976 smo imeli občni zbor, sprejeli smo svoja pravila in se registrirali. Izdelali smo program do leta 1980, ki zajema:

1. 1977 - obnova opreme (obleke, 200 m vrvi, sponke) in vzgoja novih članov (tečaj tehnike raziskovanja in merjanja jam)
2. 1978 - 1980 raziskovanje v Poljanski gori, v Kočevskem Rogu za Malo goro.
3. 1978 Medklubska akcija in simpozij o krasu na Dolenjskem in Beli Krajini.

In kaj smo do sedaj naredili:

1. Število članov se giblje od 6 do 12
2. Skupno smo popolnoma raziskali 215 objektov od tega 80 % novih;
3. V letih 1965 - 1970 smo imeli povprečno 10 akcij na terenu, od tega 1-2 krat za več dni;

4. Od vseh znanih objektov je le 10 - 15 % takih, ki niso izmerjeni;
5. Zadnja leta smo raziskali le cca 10 objektov zaradi dotrajane opreme;
6. V dvanajstletnem obstoju smo imeli tri (3) medklubske akcije z 15-30 udeležencij.

Pogled v prihodnost je dokaj optimističen. Razvili bomo klubsko življenje z predavanji in tečaji. Kompletен jamarski arhiv bomo ustrezno prilagodili potrebam našega gospodarstva in posebej "Sveta za narodno obrambo in družbeno samozaščito", ki ima po novih programskih načelih moralno in materialno zadolžitev, da delo peščoce entuziastov ne bo obtičalo nekje na podstrešju ali v privatnih rokah.

Še to: predsednik kluba je: Kurman Vinko

tajnik : Kozjan Alojz

vse ostalo pa "fura" Klepec Stanko, Kolodvorska 50, 68340 Črnomelj.

Črnomelj, 3.1.1977

Klepec Stanko

DESCENT No 34 – Skupina etiopskih in britanskih jamarjev je pred kratkim dosegla dno najglobljega etiopskega brezna pri Bedennu, pri Hararju, JV Etiopija. Jama je bila prvič raziskana leta 1973 in v 50 m globoko vhodno brezno in 30 m globoko naslednje brezno so se spustili s pomočjo skromne opreme iz Adis Ababe.

To leto so premagali, opremljeni z novo opremo, štiri nadaljna brezna in kratek zavit prehod do globine 170 m. Nato je prišlo do presenečenja, ko je skupina vstopila v ogromno obokano dvorano, 30 m široko in 40 - 50 m visoko, okrašeno z ogromnimi stalagmiti visokimi do 22 m. Celo tla so bila prekrasna, bil je ogromen svod belih in rumenkastih sigovih ponvic

z jamskimi biseri. Čez nekaj metrov je bilo doseženo dno - 192 m pod vhodom.

Drugega izleta se je udeležilo mnogo domačinov, med katerimi je bil tudi nek "težak karakter" imenovan Seyoum, ki je označil sebe za potepuh in je vztrajal na tem, da bi vso pot opravil bos. Pozneje je bila živa razprava o omenu jame. Prej se je imenovala Enkoftu Amadi, po lastniku zemlje, ampak to se ni skladalo z etiopsko revolucijo - da bi imeli najglobjo jamo poimenovano po veleposestniku. Tako je bila prekrščena v Enkoftu Mohu, mohu je gallinska beseda za zmago.

POTRES V JAMI: Močni potresni sunki, ki so bili 15. sept. 1976 in dosegli 8. do 9. stopnjo po Mercallijski lestvici, so presenetili v notranjosti brezna Abisso Gortani skupino jamarjev iz Comissione Grotte "E. Boegan" iz Trsta, ki je postavljala tabor v notranjosti tega 920 m globokega brezna na Kaninu.

Prvi sunek (ob 5 uri) je presenetil skupino med spanjem v visečih mrežah, in ga je čutil le en jamar, medtem ko se drugi niso niti zbudili.

Drugi sunek (ob približno 11 uri) so jasno čutili vsi člani odprave, ki so opremljali manjše brezno: stene so se dolgo tresle in lahko si predstavljamo duševno stanje jamarjev, nekateri veliki kamniti bloki so se premaknili in en jamar se je lažje poškodoval pri padcu v manjše brezno.

NAJVEČJE RAZISKAVE NA SVETU V LETU 1975

ZDA imajo 9 jam daljših od 30 km. Big Stream Cave, Kalifornija, je bila potisnjena na - 325 m. Dno še ni bilo doseženo, zaradi česar lahko postane najglobja v ZDA.

Gvatemala: Francoska ekspedicija je raziskala 25 km dolg sistem El Sistema del Rio Candelaria. Nekateri stranski rovi niso bili raziskani.

Austria: V Hochlecken - Grosshöhle (Hölengebirge) so tri francoske ekipe raziskale veliko brezno. Z 350 m globine je to največja vertikala na svetu v notranjosti jam. Raziskovalci so dosegli globino 710 m. Celotna višinska razlika znaša 819 m, in raziskave še niso končane.

V Plattneckeishöhle, znana prej do globine 338 m, so poljski jamarji iz jamarškega kluba Univerze v Varšavi našli nadaljevanje in dosegli globino 750 m.

V Mondhöhle, pri Grüberhornu, je druga poljska skupina jamarjev iz Speleokluba PTTK iz Čenstohovc doseгла sifon na globini okrog 500 m.

Grčija: Na Kreti je francoska ekspedicija raziskala Mavro Skiadi Chasm. To je brezno z vertikalo globoko 260 m.

Francija: V avgustu je bil Complexe de le Pierre St. Martin v Pirenejih dvakrat poglobljen - v avgustu sta bila najdena dva nova zgornja vhoda. 10. je francoska ekipa našla prehod na dnu znane Jame M3. Ta prehod vodi direktno v PSM in nadmorska višina vhoda je 1984 m, torej je globina sistema postala 1273 m. Trinajst dni zatem sta dva jamarja iz Bristolja našla drugi vhod na n.v. 2043 m. S pomočjo ameriških jamarjev so raziskali jamo. Po globokih breznih in 40 m dolgem vodnem toku se prišli v veliko galerijo - PSM. N.v. novega vhoda je še višja, globina je postala 1328 m. Vse te raziskave je vodila organizacija ARISP.

Na področju Pierre Saint - Martin je bila pod vodstvom ARSIP raziskana še ena velika jama - Cousy Lotge. Francoski jamarji so dosegli sifon na globini 607 m.

V departmaju Haute Savoie, so francoski jamarji iz Lyona našli zvezo med Gouffre Jean Bernard in višjim Gouffre B19. Celotna globina tega sistema je postala 1208 m - drugi najgloblji na svetu.

V departmaju Haute - Garonne so jamarji iz G.S. Provence (Marseille) našli nadaljevanje slavne Henne Morte, ki jo je med leti 1940 in 1947 raziskoval N. Castaret, do globine 358 m. Nove pasaže so dosegle globino 548 m.

Italija: V primorskih Alpah, v bližini francoske meje, so francoski jamarji iz CMS (Nice) končali raziskovanja v Abisso Staraldi na globini 618 m. Na Kaninu so tržaški jamarji nadaljevali z raziskavami v Abisso A. 12. Na globini 550 m so ga združili z Abisso Michele Gortani, globok 920 m. Celotna globina novega sistema se ni spremenila.

V Toskani so jamarji iz Bologne dosegli dno jame Buca Grande di Monte pelato na globini 638 m. Leta 1972 so isti jamarji dosegli globino 522 m.

Spanija: Francoski jamarji iz G.S. Pyrenees (Toulouse) so dosegli končni sifon Sima Arcaute (- 526), pri francoski meji, področje Marbore.

Leta 1974 so poljski jamarji iz PTE Gdyna našli nadaljevanje Sumidera de Cellagua, ki so jo prej raziskali jamarji iz Dijona. Poljska ekipa je dosegla sifon na globini - 970 m.

Švica: Bernski jamarji so našli novo jamo - Faustloch - in jo raziskali do globine - 550 m, kjer jih je ustavilo brezno s slapom. Raziskave bodo nadaljevali pozimi, da bi se izognili poplavam.

PROGRAM DELA JD "DIMNICE" ZA LETO 1977

Program za letošnje leto smo sestavili na podlagi dosežkov v preteklem letu, vendar je njegova izvedba v mnogočem odvisna od finančne podpore.

Delo smo si zamislili takole:

Raziskovalno delo - kataster:

Letošnje leto bo usmerjeno na področje proste industrijske cone pri Sežani, kjer bomo organizirali 3 večnevne akcije.

Kraški pojavi v flišu - raziskave jam ob apnenčevih turbiditih.

Akcija v Kačjo jamo: skupaj z JD Sežana.

Akcija na Socerbsko podgorski kras - Socerbska jama za vrhom,

Matarsko podolje: merjenje Dimic, Janičje jame, Jančereske jame, Tončetove jame.

Akcija Golac 77 - merjenje jam v okolici vasi.

Skupaj s tem bomo še naprej urejali naš kataster in ga dopolnjevali.

Skrb za množičnost in izobrazbo članov: organizirali bomo jamarsko šolo seminarskega tipa, predavanja, obvestila o našem delu v sredstvih javnega obveščanja.

Fotografska dejavnost: udeležili se bomo vseh natečajev in organizirali razstavo fotografij, ki jo bomo prenesli v vse občinske centre.

Občinsko tekmovanje v jamarskih veščinah: bomo organizirali v jami Dimnice: vrvna in klasična tehnika.

Druge manifestacije in ekskurzije: veteranska ekskurzija, izlet na notranjski kras, ...

V Kamniku se ustanavlja nova jamarjska enota. Novopečenim jamarjem - alpinistom želimo obilo uspeha. Upajmo, da se bo kaj premaknilo na naši globinski lestvici jam!

+ + + +

IZVEŠTAJ O RADU SPELEOLOŠKE GRUPE DRUŠTVA ISTRAŽIVAČA "VLADIMIR MANDIĆ - MANDA" IZ VALJEVA

Za speleološku grupu 1976. godine je najuspešnija od njenog postojanja.

Izvedeno je 5 višednevnih akcija i to:

1. od 25. januara do 12. februara 1976. godine izvedena je akcija u mestu Zlot, nedaleko od Bora. Istražene su i tahimetrijski snimljane 2 već delimično istražene pećine: "Zlotska" i "Verljikica". Ekipa je postigla značajan uspeh u "Zlotskoj" pećini, koju su istraživali naši poznati naučnici, pronašavci, pronašavši još oko 600 metara novih kanala.

2. Druga akcija je izvedena u okolini Majdanpeka i to od 8. aprila i trajala je 20 dana. Ekipa je istraživala suvi kanjon Paskove reke i planinu Staricu. Ukupno je istraženo 60 horizontalnih objekata dužine oko 2500 metara, 5, jama dubine 200 metara. Tahimetrijski je snimljeno 5000 metara poligonskog vlaka van speleoloških objekata. Ekipa je na terenu provodila prosečno po 12 časova.

3. Treća dvadesetodnevna akcija izvedena je na terenima u okolini Bora, a počela je 21. juna 1976. godine. Istražena su 54 horizontalna objekta, dužine 4000 metara, 8 jama, dubine 400 metara i obidjen je teren prečnika 50 km.

- od 62 objekta široj javnosti su bila poznata samo 3,
- u pećini "Verljikici", koja treba da se uređi za posetu, pronađen je i otkopan novi kanal, koji je značajan zbog toga što će se prilikom uvođenja električnog kabla uštedeti oko 140.000 din.

- "Vodena pećina", čiji su kanali dugi oko 600 metara, bogata pećinskim stubovima, ne mnogo visokim, ali sa prečnikom i do 8 metara. Niz zidove pećine spuštaju se ogromne draperije a dno je pokriveno bigrenim i kalcitnim kadama sa vodom.
- prolomna jama "Stojkova lednica", duboka 26 metara, prelazi u horizontalne odaje visoke 40 a široke 50 metara. Dužina odaja je preko 500 metara. Istraživanje ove pećine nastaviće se i u ovoj godini.
- istraženo je 5 vrlo teških pećina sa stalnim vodenim tokom, koja su u mnogome ometala istraživanja. U jednu od ovih pećina, ekipa se spustila preko 2 vodopada, jednog visine 15 a drugog 10 metara.
- "Mandina pećina", koja je dobila ime po tragično poginulom članu speleološke grupe iz Valjeva, do tada nije bila poznata, i ekipa je posle 3 dana kopanja i štemovanja, uz pomoć eksploziva, prva kročila u unutrašnjost. Dužina istraženih kanala je 500 metara. Visina prelazi na nekim mestima 25 metara. Pećina je bogata nakitom naročito stalagmitina i ružičastim salivima. Istraživanja još nisu završena.
- grupa je istražila jedan bezimeni ponor od 100 metara. Potpuna istraživanja nisu obavljena usled nedostatka opreme i vremena te će biti nastavljena ove godine.

4. Četvrta višednevna akcija izvedena je od 16. do 20. septembra 1976. godine, u okolini Bora. U toku ove akcije istražen je jedan bezimen ponor, dubine 40 metara ali su se istraživanja prekinula zbog odrona kamena. Na ovoj akciji je postavljena i spomen ploča na "Mandinoj pećini". Stručni rukovodilac ovih istraživanja je bio Dr. Radeko Lazarević, sa instituta za šumarstvo i drvnu industriju iz Beograda, koji je obezbedio sredstva za ova istraživanja.

Pored istraživanja Istočne Srbije, grupa je radila i na terenima u okolini Valjeva. Sredstva za ova istraživanja obezbedila je Srpska Akademija Nauka i Umetnosti, kojoj je predat uradjen elaborat speleoloških objekata kanjona reke Gradac i Suvaje.

Elaborat sadrži podatke za 60 horizontalnih objekata, ukupne dužine 2400 metara. Najznačajniji objekat je "Degurićka pećina" duga 570 metara, sa stalnim vodenim tokom, mestimično i preko 5 metara dubine. Pećina se završava velikim "sifonom" i zbog nedostatka ronilačke opreme istraživanja su odložena. Za istraživanje objekata iz elaborata, provedena su 24 dana na terenu.

Ostale aktivnosti:

- organizovan je jedan dvodnevni seminar za kandidate (28. i 29. IX. 1976).
- organizovana su dva izleta do planine Jablanik,
- 15 dana grupa je radila na uređenju prostorija Društva,
- za izradu elaborata o speleološkim objektima kanjona Graca i Suvaje, utrošeno je 20 dana,
- održano je 48 sastanaka grupe,
- održano je 16 stručnih predavanja,
- izvedeno je 13 vežbališta.

Speleološka grupa Društva je u 1976. godini, a to možemo slobodno reći, bila ubedljivo najaktivnija speleološka grupa u Srbiji. Ukupno su istražena 182 horizontalna objekta dužine preko 8000 metara, 12 ponora dubine 600 metara i snimljeno je preko 20.000 metara poligonog vlaka van pećine. Da bi ovo postigla grupa je ukupno provela 131 dan na istraživanjima i izradi elaborata (107 dana na terenu, 20 dana za sredjivanje elaborata i 4 dana za sredjivanje opreme). Sva ova istraživanja su ostvarena bez i jedne povrede što je jedan od važnijih pokazatelja kvaliteta i organizovanosti rada grupe.

Grupa ima 18 aktivnih članova koji su razvrstani po ekipama.

Oprema je jedan od razloga kvalitetnog rada. Sastoji se od:

- 1 vitlo
- 100 metara lestvi
- 1160 metara najlonskih užadi
- 10 električnih-rudarskih svetiljki
- 5 ispravljača za svetiljke
- 10 spustaljki
- 12 malpi.

potrebne instrumente za snimanja i merenja objekata

- solidna alpinistička oprema
- 30 šlemova

Da bi uspešnije radila u 1977. godini grupa će nabaviti:

- 1 plivajuću busolu
- 50 metara lestvi
- 1 super kvalitetan čekrk (vitlo)
- 1 gumeni čamac,
- nekoliko pantljika za merenje
- dokompletiranje alpinističke opreme.

+ + + +

OPREMA - OPREMA - OPREMA - OPREMA

MOBILETTE: Gospod Dressler je na letošnjem tehničnom tečaju Francoske speleološke zveze prikazal novo eksperimentalno napravo – MOBILETTE (ime povzemamo po literaturi).

To je dvigalo za spuščanje in vzpenjanje po vrvi (10-11 mm) oz. po jekleni vrvi (jeklenici, debeli 5-6 mm). Naprava je narejena iz močnejše motorne žage (motorke) z dvotaktnim motorjem, težka 7,5 kg.

Zgornji del mehanizma, žaga, je nadomeščen z sistemom škripcev z zavoro. Način delovanja: skozi odprtino vtaknemo vrv, jo ovijemo okoli škripčevja in ko zapremo odprtino, le-ta izhaja zgoraj. V pogon se spravi z potegom - kot original. Naprava je pritrjena na navaden tehnični pas. Z originalno sklopko in pospeševalnikom lahko spremojamo hitrost, ki se giblje od 0,80 - 100 cm/sek. Če se meter ustavi, nas posebna naprava blokira na vrvi. Naprava lahko dviga 130-150 kg težke bremena. Z nekaj manjšimi spremembami jo lahko spremenimo v napravo za spuščanje. Hitrost spusta je konstantna in znaša 0,3 - 0,5 m/sek. Izpušna cev je najmanj 20 cm oddaljena od vrvi. Pri blokiraju sklopke drsi in prepreči poškodbo vrvi.

Mobilette so uspešno uporabili pri reševalnih akcijah. Obstajajo pa še številni problemi (izpušni plini - CO_2 so odstranili z butanskim gorilnikom, mokre, blatne vrvi, tujki, ki bi padli v škripčevje) vendar pravijo, da bo kmalu postala nenadomestljivi del jamarske opreme.

Verjetno bo kmalu nastal spor: jamarstvo po starem ali človek - stroj. Pri nas še vedno nismo razčistili pojmov glede uporabe vrvi, kmalu bo nov problem. Prav gotovo bo človek nekega dne zaupal svojo usodo strojem.

Malečkar Franc

po SPELEOLOGIA EMILIANA, L.13, št.2

THE FLINT MAMMOTH CAVE SYSTEM, KENTUCKY, U.S.A.

Raziskovalci CAVE RESEARCH FOUNDATION (Ustanova za raziskovanje jam) so 9. septembra 1972 odkrili in raziskali zvezo med FLINT RIDGE CAVE SYSTEM (dolg 139,286 km) in MAMMOTH CAVE (dolgo 93,2 km). Najdaljša jama na svetu je FLINT MAMMOTH CAVE SYSTEM - dolg 232,5 km - ob odkritju povezave. Nove raziskave so do 1. avgusta 1973 podaljšale ta sistem na 252,5 km. Geološke razmere kažejo, da bi bil sistem lahko daljši od 500 km. Francoski speleolog E.-A. MARTEL je 1912 leta na podlagi geoloških razmer sklepal, da sta FLINT RIDGE CAVE in MAMMOTH CAVE povezani, in da je sistem daljši od 240 km. Zadnja velika odkritja v MAMMOTH CAVE so bila 1. 1938 (PETEHANSON in LEO HUNT). Moderne raziskave v FLINT RIDGE SYSTEM so se začele 1. 1948 pod vodstvom JAMES W. DYER-ja. Leta 1954 je ekspedicija NATIONAL SPELEOLOGICAL SOCIETY v FLOYD COLLINS`CRYSTAL CAVE odprla obdobje intenzivnega organiziranega raziskovanja stotin jamarjev, katerega rezultat je povezava štirih velikih FLINT RIDGE jam - FLOYD COLLINS`CRYSTAL, UNKNOWN, COLASSAL in SALTS - in končno - zveza med FLINT RIDGE CAVE SYSTEM z MAMMOTH CAVE.

Osnovni problem je bil prodreti iz rovov FLINT RIDGE pod miljo široko kraško dolino - HOCUMINS WALLEY do pasaž v MAMMOTH CAVE RIDGE. Vsaka planota (RIDGE) se dviga do višine cca 244 m in dno doline leži na višini 183 m. Piezometrični nivo je na višini 130 m določen z GREEN RIVER - edina reka na površini, ki ne presahne. Leta 1962 so našli rov dovolj nizko, da bi lahko prišli pod kraško dolino v Mammoth cave. Vijugast, okrog 0,5 m širok in večkrat manj kot 0,46 m visok rov, z vodo in blatom zatrpan rov je vodil raziskovalce proti MAMMOTH CAVE. Leta 1965 so raziskovalci prešli povsem pod kraško dolino do mesta cca 90 m znotraj

MAMMOTH CAVE RIDGE. Tu jih je ustavil končni podor skal iz peščenjaka, ki so vzdržale številne vztrajne poizkuške prodiranja.

Leta 1972 je JOHN P. WILCOX združil tehniko, znanje in izkušnje pridobljene v raziskavah od leta 1948. Za šest raziskovalnih ekskursij (vsaka je trajala 24^h) je združil ekipe najmočnejših (in mršavih) jamarjev v Ameriki - za to skrajno težko delo. Možna pot povezave je bila 11,505 km dolga in začetna točka raziskav je bila več kot 8 km (5 ur) oddaljena od vhoda FLINT RIDGE. To je bila najtežja in najbolj naporna ekspedicija v ta sistem. WILCOX je preštudiral jamo tako podrobno, da ko je prilezel skozi zadnjo zvezno pasažo - voda je bila 1,2 m visoka in je zalivala rov do 15 cm pod stropom - je prišel v CASCADE HALL v MAMMOTH CAVE, na mestu, ki ga je v začetku raziskav predvidel.

Kljub temu, da je "EVEREST" svetovne speleologije dosežen, obstojajo velike možnosti za nova odkritja v KENTUCKY -skem krasu. Južno od MAMMOTH CAVE RIDGE, na drugi strani velike kraške doline leži JOPPA RIDGE, ki je bil le malo raziskan, saj so z raziskavami začeli šele 1. 1967. Geološke razmere kažejo nato, da je verjetno pod tem grebenom okoli 80 km dolga jama. Sedaj je JOPPA RIDGE CAVE SYSTEM okrog 16 km dolg, vendar bodo nedvomno nekega dne raziskovalci našli zvezo z FLINT MAMMOTH SYSTEM-om.

Jame Osrednjega Kentuckyskega kraša ležijo v relativno vodoravnih skladih karbonske starosti. Povprečen naklon je 0,5° proti NW. Odtok vode je skoraj povsem podzemski in pride na dan v izvirih rek GREEN in BARREN RIVER. Jame so razvite v 3-5 glavnih etažah povezanih med sabo s več kot 9 m širokimi in okrog 46 m globokimi zveznimi brezni, po katerih teče voda iz višjih - obdobje aktivnih v aktivne etaže. Po eni od teh spodnjih etaž so raziskovalci našli zvezo med FLINT RIDGE in MAMMOTH CAVE.

Z A RAZVEDR ILO Z A RAZVEDR ILO Z A RAZVEDR ILO

Izmed vseh, ki nam bodo poslali pravilne rešitve križanke ali rebusov bomo izbrali tri, ki bodo dobili za nagrado najnovejšo značko JZS in tri, ki bodo prejeli razglednice jame, ki je rešitev enega izmed rebusov.

Rešitve pošljajte na naslov: Jamarska zveza Slovenije, Aškerčeva 12.

Rešitve in nagrajenci bodo objavljeni v prihodnji številki.

K R I Ž A N K A

1	2	3	4	5	6	7	8	9
10				X	11	42		
13				X	14			
X	45			X	16	X	17	
18			X	X	19	20		
21			22			X	23	24
26				X	27			25

VODORAVNO: 1. rdeča zemlja, 7. lokev, 10. plinska zmes atmosfere, 11. suha stebla poljščin brez plodov in semena, 13. natrijev karbonat, 14. zlato, 15. švedski slikar (Anders), 17. Naslov Ibsnove drame, 18. kovinska tovarna iz Postojne, 19. britanska letalska družba, 21. sestavni deli batnih pogonskih in delovnih strojev za spremištanje premočrtnega gibanja v vrtenje, 23. glavno mesto Italije, 26. desni pritok Mozele, 27. akumulacija ekskrementov živali v jami.

NAVPIČNO: 1. Jamarska zveza Slovenije, 2. delovanje vode na zemeljsko površino, 3. reka, ki teče skozi Vintgar pri Bledu, 4. Dedalov sin, 5. v fiziki znak za nevron, 6. ameriška enota občutljivosti fotografskega materiala, 7. barva pri francoskih igralnih kartah, 8. reka v Aziji, 9. južnoameriška - Andi - žival, 12. Zemljin naravni satelit, 16. ameriška telefizijska družba, 18. rod iz družine jelenov, 20. elektroencefalogram, 22. iridij, 24. plus, 25. molibden.

Z a p i s n i k

seje IO jamarske zveze Slovenije, dne 13. 6. 1977

Udeleženci: M. Puc, T. Vedenik, S. Kvas, F. Osole, B. Sket, I. Gams,
F. Šušteršič in D. Novak.

Opravičil se je T. Praprotnik.

Odsotni: F. Leben, P. Krivic.

Predlagani dnevni red: Čitanje zapisnika zadnje seje,

Izmenjava podatkov z IZRK

Novi prostori JZS

Razno.

1. Čitanje zapisnika zadnje seje.

Obisk iz Košic povežimo z jamarji na Bledu pa jih naj vodijo v Triglavsko brezno.

Problem članarine je še vedno odprt. Ugotoviti je treba število članov po enotah.

S tem je povezana tudi politika Naših jam, njih sprememba, ki naj bo dostopnejša jamarjem. Uredniški odbor, kljub priporočilom še vedno ne deluje tako, kot bi moral.

2. Razpravljalci smo o Predlogu Dogovora, ki smo ga prejeli od IZRK.

Zedinili smo se za ime: Kataster kraških jam Jamarske zveze Slovenije.

Pomanjkljivo so tudi izdelani kriteriji za oblikovanje in izdelavo ter oddajanje zapisnikov v katastre.

Obema partnerjema morata biti oba katastra dostopna, to naj doseže ustrezna formulacija v dogovoru.

Sporen je tudi člen 8. Vztrajati je treba na formulaciji, ki je bila predlagana z naše strani.

Jasno je, da je nosilec avtorske pravice jamarsko društvo ali jamarski klub, ki je pod njegovim imenom raziskava objekta tekla.

Razpravljalci smo še o drugih točkah.

3. V stavbi Zveze organizacij za tehnično kulturo na Lepem potu 6 smo dobili v najem sobo v katero bi lahko preselili del materiala in s tem omogočili katastru manj moteno delo. Tja bi lahko šla knjižnica, uprava Naših jam, tehnična oprema itd. Za kataster je čimprej treba nabaviti železne omare.

4. Gradivo Zveze organizacij za telesno kulturo je prevzel delegat F. Šušteršič v študij.

Prejeli smo pismo JD Sežana v zvezi z raziskavami v območju PIC. Po razgovoru je bilo sklenjeno, da bomo, tako kot doslej, vsa raziskovalna dela v to območje usmerjali s sodelovanjem JD Sežana.

JK Črni galeb bo v septembru pripravil orientacijsko tekmovanje. V pripravi je osnutek pravilnika, ki bo izšel čez kak mesec dni.

Razpravljalci smo tudi o bodočem zborovanju, kraju in tematiki.

Predavanja za brigadirje o jamarstvu bi lahko pripravili Habe, Planina in Krivic.

Glede na obsežnost problematike, ki se javlja je treba na bodoče seje vabiti člana odbora za SLO tov. I. Trčka.

Kataster ima odslej uradne ure v sredo in petek ob 16 - 18. ure.

Jamarski klub

"Črni galeb"

P R E B O L D

Dne, 14.6.1977

JAMARSKA ZVEZA SLOVENIJE

Zadeva: Razpis za I.republiško tekmovanje v jamarski orientaciji

V okviru dogovora na seji IO JZS, ki je bila 13.6.1977 vam pošiljamo Razpis za I. republiško tekmovanje v jamarski orientaciji, ki ga bo organiziral naš klub skupno z JZS 17. in 18. septembra 1977 v Preboldu. Dokončen razpis pošlje vsem klubom in društvom JZS, skupaj z pravilnikom o pogojih tekmovanja. Najmanjše število prijavljenih ekip v posameznih kategorijah mora biti "tri", da se lahko takšno tekmovanje izvede. Kot je bilo že na eni izmed prejšnjih sej IO JZS dogovorjeno je pokrovitelj tega tekmovanja JZS, ki je zato tudi že namenila določena sredstva. Končni rok za prijavo je 5. september 1977 direktno na JK "Črni galeb" Prebold, ki bo o številu prijavljenih ekip obveščal JZS. O vseh ostalih podrobnostih v zvezi z organizacijo tekmovanja se bomo pravočasno obveščali.

S tovariškim pozdravom,

za klub Tone Vedenik

Nekaj o delu jamarske reševalne skupine

Doslej je bilo sklenjeno:

- v organizaciji reševalnih skupin bomo stremeli k regionalni razdelitvi. Skupine za reševanje naj nastajajo tam, kjer jamarji hodijo v jame

- v vseh enotah JZS naj se določi "odgovorni za varnost" , ki bo skrbel za učinkovito sodelovanje s komisijo za jamarsko reševanje in za organizacijo regionalnih reševalnih skupin
- v okviru IO JZS se osnuje Komisija za jamarsko reševanje, ki bo pripravila vse potrebno za oživitev te potrebne službe. Komisijo začasno sestavlja: Jože Pirnat, Rado Smerdu, Zvone Korenčan, Tomaž Planina, Davorin Preisinger in Anton Praprotnik.
- Komisija bo o svoji dejavnosti in problemih jamarsko javnost sproti obveščala.
- zaenkrat je kadrovsko in materialno še najbolje usposobljena reševalna skupina DZRJL, ki je storila nekatere korake n.pr. sestavila seznam potrebnih ukrepov pri nesreči v jamaх, seznam potrebne jamarske opreme, seznam jamarjev-reševalcev itd.

Op.ur.: Komisija naj pristopi tudi k analizi jamarskih nezgod in nesreč v zadnjih letih.

Jamarska društva in klubi , ki žele organizirati za svoje člane jamarsko šolo prve stopnje naj sporočе svoje načrte tajništvu JZS in to.: kdaj in kje žele imeti šolo in katere teme naj obravnavajo predavatelji , ki jih bo oskrbela Strokovna komisija .

JAMARSKA ZVEZA SLOVENIJE

NOVICE

September 1977

Vsebina :

Iz dejavnosti Jamarske reševalne službe

Zapisnik seje IO JZS z dne 13.9.1977

DOGOVOR o registraciji jam in izmenjavi podatkov med katastrom kraških pojavov Slovenije /IZRK/ in katastrom jam JZS
Predlog v zvezi z italijansko-jugoslovansko industrijsko cono
Potapljači

Brezno presenečenj osvojeno !

Lojze Fočkaj : Škocjanske jame

7. mednarodni speleološki kongres v Sheffieldu

Seznam knjig v knjižnici JZS,A - L

Prispevki v katalog

Jamarske zveze Slovenije
61000 Ljubljana
Stari trg 21
Komisija za jamsko reševanje

Z a p i s n i k 1. seje komisije JZS za JR, dne 20.5.1977

Udeleženci: Korenčan, Pirmat, Planina, Smerdu
(odsotna Praprotnik, Preisinger)

Obravnavali smo:

- organizacijo reševalnih skupin v okviru JZS
- organizacijo ljubljanske skupine
- problematiko reševalnega kadra
- tehniko reševanja
- problematiko medicinske in laične pomoči
- obveščanje v primeru nesreče

Organizacijske probleme reševalnih skupin v okviru JZS smo obravnavali že na seminarju za vodje jamarjev decembra 1977. Komisija meni, da zaradi materialnih in kadrovskih problemov zaenkrat še ne bomo mogli razvijati posameznih regionalnih skupin. Vse delo bo usmerjeno na ljubljansko skupino, ki naj kasneje služi kot model organiziranja reševalnih skupin.

Ljubljansko skupino naj bi sestavliali jamarji obeh ljubljanskih in kranjskega društva. Vodi jo tov. Smerdu. DZRJL ima sestavljen seznam jamarjev, ki lahko pomagajo pri nesrečah. Obveščanje je osebno. Obstaja tudi formular, ki služi gospoderju za seznam izposojenega materiala, obenem pa morajo jamarji napisati kdo, kam in kako gredo. Komisija meni, da bi bilo priporočljivo, da bi vsi klubi uvedli takšno enotno evidenco eksukrzi, saj se nemalokrat zgodi, da sploh ne vemo kdo je odšel v jame, kam je šel, kakšno opremo ima ipd.

Materialna baza ljubljanske skupine je neustrezna. Imamo sicer nosila za reševanje v jamaх, Gramingerjev sedež, reševalni vitel in osnovno medicinsko opremo, manjka pa nam cela vrsta drugih stvari. Za zdaj si v sili pomagamo z društveno raziskovalno opremo. Seznam opreme, ki jo potrebuje reševalna skupina je že narejen, vemo tudi kje bi jo lahko kupili, le donarja ni.

Problematika reševalnega kadra je eden ključnih problemov vsake reševalne organizacije. O reševalcih ne moremo govoriti niti v okviru ljubljanske skupine. Izdelana je sicer že shema tečajev in

izpitov za reševalce ter evidenčni kartoni zanje. Naniča pa nam je Priročnik, v katerem bi bila opisana tehnika reševanja in osnovna prva pomagica. Najprej bomo evidencirali kandidate z a reševalce v ljubljanski skupini, jeseni bomo organizirali tečaj in izpite (brez Priročnika, če ga ne bo). O formirane reševalskem kadru pa bomo lahko govorili šele po končanem letu, ko bo za nami že nekaj težjih reševalnih vaj.

Tehnika jamskega reševanja je povsem neizdelana. Žato je osnovna naloga komisije izdelava dobre reševalne tehnik, ki lahko edina zagotovi resno delo reševalnih skupin in zavrtovi kotimeto dela, kljub zamenjavi ljudi. S problemi reševalne tehnik se največ ukvarja tov. Korenčen, ki je na sejo prinesel zajeten kup skic in teksta o najbolj pomembnih stvareh pri reševanju. Pri izdelavi tehniki jamskega reševanja smo se precej spirali na tehniko reševanja v gorah. Zavedamo se, da je gorska tehniko reševanja bistveno različna od jamske tehnik, vendar pa so principi reševanja isti. V prihodnje se bomo največ ukvarjali prav s problemi tehnik in opreme za jamsko reševanje.

Zaradi odsotnosti našega zdravnika smo problem medicinske in laične prve pomoči načeli le načelno. Zdravnikov-jamskih reševalcev nam primanjkuje. Ni mamo izdelanega koncepta kaj bi morali janarji-reševalci znati o prvi pomoči in kakšno pomoč naj bi lahko nudili. Tov. Smerdu se je obvezal, da bo obiskal zdravnika in se z njim pogovoril kako in kaj. Izdelati bo potrebno koncept prve pomoči, tečajev in izpitov in seznam osnovne medicinske opreme reševalne skupine.

Obveščanje v primeru nesreče je bistveno za okspeditivnost reševanja. Zenkrat bomo izdelali interno shemo obveščanja, pomoč pri LM bomo iskali šele takrat, ko bo ljubljanska skupina res formirana, saj drugače izpademo neresni.

Ljubljana, 28. 06. 1977

Zapisal Jože Pirnat

Najdaljše in najgloblje jame v Avstraliji (po Insideearth, št.3)

Najdaljše jame:

1. Exit cave - Tasmanija	17,0 km
2. Mullamulang cave - Zah. Avstral.	11,3 km
3. Carra - Lynn Cave - Juž. Avstral.	5,6 km

Najgloblje jame:

1. Khazad - Dum Tasmanija	322 m
2. Cauldron Pot, Tasmanija	264 m
3. Posy Pot, Tasmanija	231 m

Jamarska zveza Slovenije
61000 Ljubljana
stari trg 21
Komisija za jamsko reševanje

Z a p i s n i k 2.seje komisije JZS za JR, dne 9.5.1977

Udeleženci: Korenčan, Firnat, Planina, Smerd
(odsotna praprotnik, Freisinger)

Obravnavali smo:
-nosila za jamsko reševanje
-tehnika vertikalnega transporta
-način navezave nosil in reševalcev

Nosila, ki jih uporablja reševalna skupina so nespremenjen tip ameriških vojaških nosil za reševanje s helikopterji. Dobili smo jih pred nekaj leti od skupine belgijskih jamarnjev. Uporabljajo jih reševalne skupine v večini zapadnih dežel. Nosila so za jamsko reševanje naravnost idealna, saj so lahka, majhnih dimenzij in uporabna za transport. Največ problemov pa predstavlja vertikalni transport, pri katerem ponesrečenec drsi iz nosil, česni jermen pa otežkočajo dihanje. Francoski reševalci so skušali rešiti ta problem z adaptacijo nosil (sedežni in prsnii jermen v nosilih), ki pa se ni kdo ve kako obnesla. Obstajajo tudi druge nosila za jamsko reševanje npr. tip "retzl", a kaj več kot sice nosil ne poznamo. Kaj uporabljajo še kje drugje ne vemo. Komisija je mnenja, da so nosila, kakršna imamo še najprimernejša za naše potrebe.

Ob tehniki vertikalnega transporta smo obravnavali le nekatere stvari. Zagovarjamo stalno spremeljanje onesrečenca, tudi pri vertikalnem transportu. Onesrečenca moramo dvigovati iz brezna hkrati z reševalcem, ki lahko edini v zadostni meri pomaga pri manevriranju z nosili. Drugod dvigujejo onesrečenca posebej, spremišča pa ga (ali ra tudi ne) reševalci na lestvicih ali na drugi vrvi, kar vse preveč zapleta manevriranje z nosili. Tako način reševanja uporablja tudi naša gorska reševalna služba.

Tov. Planina in tov. Korenčan sta izdelala skico, kako naj bi navezovali nosila in reševalca na glavno vrv oz. želenico. Ta način naj bi tudi omogočal reševalcu, da premika nosila iz horizontalnega v vertikalni položaj in obratno. Transport v brezni naj bi bil povsod, kjer je le mogoče, v horizontalni položaju nosil, le v očinah naj bi bil položaj nosil vertikalni.

Sistem smo tudi praktično preizkusili na orehu za ciljo tov. Firnata. Izkazalo se je, da je sistem navezovanja nosil in reševalca upravičil naša pričakovanja. Ob sicer navidez veliki zmesnjavi vrvi, vozlov in vponk je manevrska sposobnost naveze zelo velika in uporabna za jamsko reševanje. Cimprej pa zomo morali vse skupaj preizkusiti tudi na terenu. Komisija predлага tudi izdelavo fiksnega sistema navezovanja iz nosilnih pajlonskih trakov, vrvi različnih barv (za lažje prepoznavanje) in ustreznega števila vponk.

Nosila bo treba prizrediti za potrebe reševanja. Manjka nam čelada (z varovalnim steklom za obraz, štitnikom za čečnosti) ki bi varovala ponesrečenca pred skalnim drožnjenjem, ki leti s stojišč in stene. Za ponesrečenca moramo načariti puhsasto obleko, ki bi ga v zadostni meri ščitila pred urazom. Potrebno bi bilo izdelati posebne razstavljljive ščitnike za nosila, ki bi ponesrečenega ščitila pred bočnimi udarci v steno. Komisija bo te probleme še proučila in predlagala rešitve.

Preizkusili smo tudi način dvigovanja z improviziranimi sredstvi (vrvjo, škripčki, žimarji). Ti sistemi zahtevajo sicer več moči, so pa zelo uporabni za dvigovanje do 15, 20 m višine, saj jih zelo hitro namestimo. Ker je v jamah veliko prav takih majhnih brezen je komisija mnenja, da takšen način dvigovanja uvedemo v prakso jamskega reševanja.

Preizkusili smo tudi način transporta na težjih mestih. Izkazalo se je, da je najuporabnejši način ob napeti jekleni vrvi. Za to pa nam manjka precej materiala in pa tudi izkušenj in bo v prihodnje potrebno preizkusiti, proučiti in uvežbati prav ta način transporta.

Komisija se je obvezala, da se bo pred počitnicami še enkrat sestala, proučila sejanje delo in naredila načrte za jesensko delo.

Ljubljana, 28.6. 1977

zapisal Jože Pirnat

=====

P O S E B N O O B V E S T I L O ; P O S E B N O O B V E S T I L O
Prosimo vse T A J N I K E , P R E D S E D N I K E oz. tiste člane društev, ki prejemajo NOVICE JZS, da obvestijo vse člane, da se lahko naročijo na NOVICE JZS. Celotna naročnina (4 redne številke) znaša predvidoma 80 din. Naročniki bodo prejeli NOVICE JZS na dom, po pošti.

Hvala!

IO JZS

JAMARJI POMEMBNI ZA SLO - JAMARJI POMEMBNI ZA SLO - JAMARJI POM

Jamarska zveza Slovenije
61000 Ljubljana
Stari trg 11
Komisija za jamsko reševanje

Poročilo o tehnični vaji komisije JZS za JR,
dne 25.in 26.6.1977 v Škocjanskih jasah

Udeleženci : Korenčan, Pirnat, Planina, Preisičer, Smrdl
(člani komisije) in Bitenc, Rojšek, Sabolek, Smolič (člani DZRJL)

Preizkusili smo:

- tehniko vertikalnega transporta s tehničnimi sredstvi
- tehniko vertikalnega transporta z improviziranimi sredstvi
- transport na težjih mestih

Na zadnjem sestanku komisije smo sklenili, da izvedemo tehnične vaje, kjer naj bi preizkusili predvsem tehniko vertikalnega transporta ponesrečenca in reševalca. Zaradi organizacijskih problemov smo vajo izvedli v Škocjanskih jasah, kar je odšlo več jamarjev DZRJL, ki so tudi sodelovali pri vaji.

Vajo smo izvedli na stari poti v Smilovi dvorani, v navpični okoli 20 m visoki steni. Stojilice vitla in reševalcev so bila v steni. Najprej smo vadili postavljanje vitla na težjih mestih, in stojilica reševalcev. Dvakrat smo izvedli dvig in spust reševalca in ponesrečenca. Preizkusili smo tudi način dvigovanja in spuščanja reševalca oziroma reševalca in ponesrečenca z improviziranimi sredstvi. Nazadnje smo preizkusili način transporta na težjih mestih (v navpičnih stenah, kjer ni stojilč in prostora za enostaven transport).

Za vertikalnen transport imamo ista tehnična sredstva kot GRS. (komplet reševalnega vitla Tyrolen). Zato je komisija mnenja, da prevzamemo tehniko gorskih reševalcev, ki je že izdelana, obdelana v priročnikih in jo člani komisije-vorski reševalci dobro obvladajo. Ostane nam le veliko vaje in uveljavljanja reševalnih ekip.

Navezava nosil, ki smo jo že deloma preizkusili, se je tudi v težjih okoliščinah izkazala kot zelo uporabna.

Na koncu smo tudi preizkusili v kakšnem položaju nosil se ponesrečenec najbolje počuti. Tov. Smerdu se je restovočno javil za daljše visenje v nosilih. Ne brez preizkušanja vemo, da je najboljši horizontalen položaj, vendar pa je triporočljivo, da so nosila dvignjena s sprednjim, zglavnim delom. Tovarem vertikalnem položajem nosil (če so nosila privezana na zgorajo nosilno zanku) je zelo slab, ker nosila zasuka naprej in ponesrečenec visi naprej, s težo na prsnem košu, kar zelo otežka dikanje. Triporočljiv je nasib nazaj (okoli 10-20°), ki ga z načinom navezovalanja nosil lahko dosežemo. Položaj je za ponecročenca udobnejši, in tudi manevrska sposobnosti naveze so zadovoljive tudi v navpičnih ožjih breznih.

Korisija je predlagala, da ob konceptu medicinske in laične oskrbe ponesrečenca izdelamo tudi podrobnejše opise za način fiksiranja ponesrečenca v način nosila in način transporta.

Udeleženci so bili mnjenja, da čimprej preizkusimo ta način navezovalanja nosil in reševalca na terenu, hkrati z daljšim in zahtevnejšim dvigom s pomočjo tehnične reševalne opreme (vitli, škripcii itd.). Vajo naj bi izvedli v sodelovanju s Ljubljanskimi jamarji, 25. in 26. junija na Jelovici.

Ljubljana, 1.6. 1977

zapisal: Jože Firnat

Kdor hoče biti raziskovalec, mora računati s tem, da mora premagovati težave. Tega sem se navadil - zadoščenje in veselje nad premaganimi ovirami sta mi bila plačilo.

Norbert Castaret (iz knjige Moje življenje pod zemljo)

Skrivnost raziskovalcev je, da se nam nič ne zdi nemogoče.

Gustav Bon

Nič ni bolj čudovitega, kakor skrivnost. Iz nje izvira vsa resnična znanost.

A. Einstein

SPELEOPRINTER - SPELEOPRINTER - SPELEOPRINTER - SPELEOPRINTER -

BULLETIN OF SOUTH AFRICAN SPEL.ASSOC., 1975 - Opis in načrti večjih jam, med katerimi so najdaljše jame v Transvaalu - Apocalipse pothole, dolga 10,8 km

BOLETIN DE LA SOCIEDAD VENEZOLANA DE SPELEOLOGIA, 1977 - o nekih psevdokraških pojavih v južni Afriki; grafične aplikacije računalniških programov v speleologiji; predhodni rezultati raziskav jam na platoju Sarisarinama.

Z a p i s n i k

seje Izvršnega odbora Jamarske zveze Slovenije,dne 13.9.1977.

Pričetni : Puc, Osole, Krašovec, Vedenik, Kvas, Smerdu, Sket, Trček, Šušteršič, Malečkar, Plenina, Novak.

Opravičili se : Gams, Gospodarič

1. Orientacijski pohod v organizaciji JK Črni galeb. Prijavljenih je 12. ekip. Osnutek pravilnika je bil poslan vsem enotam v razpravo. Na podlagi pripomb ga bo sprejel UO, dotej pa je to začasni pravilnik, ki so ga potrdili člani IO JZS. Po njem se bo odvijalo tudi tekmovanje.

Tekmovanje se bo pričelo 18.9. ob 9.00 pri jami Fekel. V ocenjevalni komisiji bosta dva člana JK Črni galeb /organizatorja/ in član Strokovne komisije.

Na predlog je bilo sklenjeno, da pokale kupimo na stroške IO JZS.

2. Glede obiska D.J.Smitha v Križni jami je bil IO obveščen, da sta dva spremjevalca na voljo. IO je mnenja, da ne moremo pokriti stroškov zanju, ne bomo pa mu zaračunali vstopnine.

Priporočati je, da se člani jamarske reševalne službe dobe z Smithom na strokovnen razgovor.

V zvezi z obiskom sovjetskih speleologov bi bilo zaželjeno, da bi se z njimi dobili na razgovor tudi zastopniki JZS n.pr. v logaški jamarski koči, kjer bi jim priredili n.pr. večerjo. Treba je razviti stike z njimi in zamenjavo članov.

3. DZRJL in DZRJKranj pripravlja odpravo v Triglavsko brezno, kjer bo posnet tudi film. IO je za film zelo za interesiran ter bo pokril del stroškov naknadno, na podlagi končnega obračuna.

4. Prejeli smo končni tekst Dogovora z IZRK za zamenjavo podatkov. Tekst bo objavljen v Novicah in s tem dan v javno razpravo. Člane UO na to posebej opozarjam.

5. Na RSS vložena naloga o razvoju katastra JZS bo verjetno dobila zelo skrčena sredstva. Temu bo treba prilagoditi tudi predvideni program.

6. V pripravi je nova,dopolnjena izdaja Navodil za izpolnjevanje katastra. Za njihovo razmnoževanje bo potrebno najti sredstva,kajti priložen bo tudi dodatek Dopolnila k seznamu jam.

Vsaka enota bo dobila po i/en/ izvod gratis,ostale bo treba plačati.

V pripravi je tudi priročnik Potapljanje v jama. Tudi zanj bo treba najti založnika,žal je zelo majhno bralno območje.

Izpopolnjen je strojšek za vrtanje. Odobreno je bilo plačilo neknadnih stroškov na podlagi obračuna. Zastopnik ~~teh~~/ tehnične komisije naj se pozanima o možnostih za patentiranje. Za jamarške tečaje je na voljo okoli 12 tem. Napraviti bo treba skripta. Za kritje tako nastalih stroškov bo treba osnovati poseben sklad in najti sredstva.

7.V razpravi je sodeloval I.Trček, član komisije za SLO in podal nekaj misli,ki jih podajamo v izvlečku.

Enote je treba opozoriti,da se izteka rok za dopolnitev statutov z amandmajami,ki zajemajo ljudsko obrambo in samoobrambo.

Pri izobrazbi jamarjev je treba posvetiti posebno pozornost varnosti posameznika; pomenu jamarških organizacij na področju ljudske obrambe; zaščiti tajnosti podatkov,ki naj bodo vestno urejeni,opremljeni z oznako Zaupno ter dostopni le članom organizacije. Glede ugotavljanja važnosti objektov se je treba pogezati z občinskimi organi in krajevnimi skupnostmi.

Poglobiti je treba stike s štabi teritorialne obrambe in paziti je treba na tim. "črne jamarje" neorganizirajo jamarške enote in skupine.

8.V nadaljni razpravi so padle nekatere kritične pripombe na delo uredniškega odbora NJ. Po prvem sestanku se uredniški odbor ni več sestal,NJ pa so pred izidom,Io ne ve kakšna bo njihova vsebina.

Kako je bil realiziran sklep,da se morajo vsi doslej odklonjeni članki vrniti avtorjem ? Io ima občutek,da urednik uredniškega odbora ne upošteva kot bi bilo treba in ne upošteva sklepov sej Io in UO JZS.

Na predlog IO je bil na občnem zboru v Preboščdu izvoljen naslednji uredniški odbor : dr.J.Bole, dr. I.Gams,dr.V. Bohinec, dr. F.Habe,dr. F.Leben, zastopnik strokovne komisije, zastopnik referata za varnost, S.Stražar in D.Naraglav. S tem sestavom je bil seznanjen tudi UO dne 28.6.1976.Predsednik JZS je član po svoji funkciji.

9. Za jamarsko šolanje potrebujemo serije tematskih diapositivov.Fotografe je treba usmeriti v njih izdelavo.

Teze za razne stopnje jamarskega šolanja je znova objaviti v Novicah.

Knjižnico bo treba izpopolniti z novimi knjigami iz domovine in tujine. Naj se napravi predračun.

Razgovor o morebitnem novem glavnem uredniku NJ.

Zaključek seje ob 18.30

Zapisal : D.Novak

SPELEOPRINTER SPELEOPRINTER SPELEOPRINTER

NSS NEWS, februar 1977 -Plato Pierre Saint Martin - opis, geologija,zgodovina raziskav,tehnika.- SUPERACK - "spuščalo" za globoka brezna,ki ima nekaj prednosti pred podobnimi stvermi. NSS NEWS, januar 1977 - Altamira zaprta za obiskovalce.Tehnika - spuščanje s karabini,ki jih sestavimo v rapple rack.

NSS NEWS, november 1976 - Rezultati poljsko-venezuelske odprave na plato Sarisarinama v južni Venezuela - brezna s premerom do 350 m, vertikale do 300 m. O restavriranju jam, kako n.pr. izbrisati napise.

NSS NEWS, oktober,1976 - vabilo na lov na nove jame - neke vrste jamarska "jage".

NSSNEWS, avgust 1977, kako varne je uporabljati gibbse;Radio - Aktivnost v nekaterih jamah v ZDA.

DOGOVOR

O REGISTRACIJI JAM IN IZMENJAVI PODATKOV NFD
 KATASTRON KRAŠKIH POJAVOV SLOVENIJE (IZRK) in
 KATASTRON JAM JZS

Dogovor sklepata:

Jamarska zveza Slovenije (JZS), ki jo zastora predsednik
 dr. Feris Šket

in

Inštitut za raziskovanje krasa SAZU (IZRK), ki ga zastopa
 upravnik dr. Peter Habič

Uvodno pojasnilo

JZS vodi kataster jam JZS, IZRK pa kataster kraških pojavov Slovenije. Oba katastra sestavljajo zapisniki ekskurzij, načrti kraških votlin in druga dokumentacija, ki so jo izdelali člani JZS, IZRK in drugi.

Pred leti je bil jamarski kataster Društva za raziskovanje jam Slovenije v Ljutljani podlaga za izdelavo Katastra kraških pojavov Slovenije v okviru IZRK. Od tedaj vodi IZRK registracijo votlin za obo katastra, ki naj bi praviloma izmenjala tudi drugo dokumentacijo o preiskanih jama. Ažurnost uporabe, kot izhodišče za terensko delo, varnostni razlogi in druge potrebe narekujejo hranjenje katastrskega gradiva o jama v dvojniku. Ker so doslej pri urejanju, izmenjavi in uporabi podatkov obeh katalogov nastajale določene težave, sklepata obo nosilca ta dogovor z namenom, da zagotovita nemoteno poslovanje obeh katalogov in s tem prispevata k pospešenemu odkrivanju in raziskovanju slovenskega kraškega podzemlja.

Člen 1

Oba podpisnika se zavezujejo, da bosta o svojih obiskih in raziskavah kraških votlin izdelovala zapisnike in načrte po kriterijih, podanih v Navodilih za vodenje kataстра (JZS, 1975). V smislu zgornjih kriterijev so zajeti v ta dogovor zapisniki "A", "B" in "E". Ti dokumenti so osnovno gradivo obeh katalogov

in pogoj za registracijo kraških votlin.

Člen 2

Oba podpisnika se zavezujeta, da bosta skrbela za redno izdelovanje in izmenjavo vseh novih zapisnikov (A,B,E), ki jih prejemata za kataster od svojih članov in sodelavcev.

Člen 3

Vse probleme v zvezi z registracijo rešujejo vodji obeh katastrov na skupnih sestankih. Tedaj razsojata tudi o tem, ali so posamezne kraške votline že registrirane ali novoraziskane. Novoraziskane kraške votline registrira IZRK tako, da jim določi katastrsko številko in vpiše v Knjigo novoregistriranih objektov. To številko, kot eventualne korekture številk že registriranih votlin, sproti sporoča Katastru jam JZS.

Člen 4

Osnovni kriterij za registracijo je za človeka prehodna vsaj 10 m dolga ali globoka kraška votlina. V posebnih razmerah je ta dimenzija lahko tudi krajša. V primeru jamskih sistemov imajo lahko v posebnih primerih lastne številke tudi med seboj povezani deli, če imajo lastne vhode. Ne more pa imeti ene številke več med seboj ločenih votlin.

Dokumentacijski minimum je kombinacija podatkov, ki omogoča nedvomno identifikacijo in je bila terensko preverjena.

Člen 5

JZS in IZRK skrbita za izpopolnjevanje obstoječih katastrov. Vsak podpisnik je dolžan sam poskrbeti za dvojnice, ki mu manjkajo, a so v drugem katastru. Vodja katastra pa je dolžan dati na razpolago sopodpisniku svoje gradivo.

Člen 6

Zapisniki A,B, E in druga dokumentacija so avtorska dela (zakon o avtorskih pravicah, Uradni list SPRJ, 30, 27.7.). Zgoščen povzetek predstavljajo v smislu tega zakona osnovni katastrski

podatki, kot so:

- katastrske številke (A,B,C,VG)
- ime objekta,
- lega vhoda (koordinate X,Y in Z z natančnostjo +/-10 m)
- osnovni tip votline
- osnovne dimenzijs votline (dolžina, globina, globina brezen, višine kamnov, dolžine in globine sifonov)
- težavnostno stopnja
- datumi, tipi in udeleženci posameznih ekskurzij
- datumi, avtorji (organizacije) in odgovorne osebe za dokumentacijo
- svetovne raziskave
- potrebna oprema
- historiat
- slovstvo

Člen 7

Posamezni dokumenti postanejo last katastra, ki jih hrani. Njihova vsebina je sopodpisno dostopna na vpogled, druga uporaba pa je določena z Zakonom o avtorskih pravicah.

Člen 8

Za objavo ali prepustitev avtorskih pravic je potrebna namena odobritev nosilca avtorske pravice.

Člen 9

Pri vsaki objavi ali posredovanju zgoščenih podatkov je treba navesti vse datume ekskurzije, udeležence in nosilce avtorske pravice dokumentov, po katerih so povzeti podatki.

Člen 10

IZRK namenja del svojih finančnih sredstev raziskavam ter izdelovanju načrtov in zapisnikov ter druge dokumentacije o kraških pojavih. Ti sredstva poverja IO JZS, osiroma Katastru jam JZS za namenske raziskave, raziskovalno opremo ali vzdrževanje katastra. Višino teh sredstev določi kolektiv IZRK glede

na okoliščine, za vsako leto posebej. JAMarsko poslovno leto traja od 1.04. do 31.03. prihodnjega leta.

Člen 11

Dogovor velja za dva leti in se avtomatično podaljšuje, če v tem obdobju ni zahtev po spremembji. Te zahteve morajo biti pismene in naslovljene na vodstvo obeh podpisnic. Sporazumne spremembe ali dopolnitve se priključijo dogovoru kot dodatek.

Člen 12

Dogovor stopi v veljavo, ko ga podpišeta obe pogodbni stranki.

Člen 13

Sopodpisnici izjavljata, da dogovor ni v nasprotju z internimi pravilniki, ki zadevajo gornjo vsebino.

Člen 14

Vse spore, nastale s tem dogovorom, rešuje skupno razsodišče, v naslednji stopnji pa pristojno sodišče v Ljubljani.

Člen 15

Dogovor je podpisan v štirih izvodih, od katerih prejmeta po dva izvoda obe pogodbni stranki.

Ljubljana,
Postojna, dne

Predsednik JZS:

prof.dr. Boris Sket

Upravnik IZRK:

dr. Peter Habič

PREDLOG V ZVEZI Z ITALIJANSKO-JUGOSLOVANSKO INDUSTRIJSKO CONO
NA KRASU

Delegacija Mednarodne speleološke zveze /U.I.S./ je 2. in 3. julija 1977 na vabilo Comitato Triestino per la Protezione dell' Ambiente /Tržaški komite za zaščito okolja/ na kraju samem preštudi rala probleme, ki izhajajo iz 1.člena Protokola o predvideni italijansko-jugoslovanski industrijski coni po osimskem sporazumu.

Delegacija je morala ugotoviti, da bi ta industrijska cona, predvidena v trikotniku med Sežano - Opčinami in Bazovico, mogla uničiti pomemben in značilen del Krasa in obenem povzročila še neocenjeno onesnaženost okolja. Delegacija je ugotovila, da že obstajajo številni dokumenti in dela, ki poudarjajo znanstveno pomembnost tega klasičnega področja za študij kraških pojavov. Biro Mednarodne speleološke zveze je sklenil predložiti to vprašanje mednarodnega interesa generalni skupščini Mednarodne speleološke zveze.

Predvsem je treba upoštevati :

- ekonomski pomen nenačomestljivih virov, ki jih podzemeljski kraški sistemi predstavljajo in so osnovnega pomena za oskrbo z vodo celotnega območja;
- znanstveni pomen kraških pojavov in njihov vpliv na okolje v področju, ki je še skoraj nedotaknjeno;
- vrednost in zgodovinski pomen tega področja, ki predstavlja za svet zibelko speleologije;
- potrebno je upoštevati tudi ekološko ravnotežje med naravnimi dejavniki in človekovovo dejavnostjo.

Na osnovi teh ugotovitev prosi biro mednarodne speleološke zveze generalno skupščino U.I.S., da sprejme resolucijo, ki je bila predlagana od gospodov : A.A.Cigne, predsednika Mednarodne speleološke zveze, H.Trimmela, generalnega sekretarja Mednarodne speleološke zveze, M.Audetata, sekretarja U.I.S. in F.Habeta, predsednika Komisije za zaščito jam in krasa U.I.S. :

Generalna skupščina U.I.S. sprejema na znanje znanstveno dokumentacijo in gospodarski, znanstveni ter zgodovinski pomen obravnavanega ozemlja. Skupščina prosi italijansko in jugoslovansko

vlado in mednarodne organizacije, ki se ukvarjajo z zaščito okolja, naj sprejmejo vse potrebne mere za ohranitev ekološkega ravnotežja tega območja in še posebej na stike med zainteresiranimi državama,

ki naj bi spremenile predvideno lokacijo za skupno industrijsko cono.

NOVE DIMNICE (iz pisma prijatelja Janka Brajnika)

Ponedeljek, 11. 04. 1977

Gimnazija Koper, zemljepis

"aradi dečja smo bili v soboto namenjeni v Dimnice, a ker je zjutraj preveč deževalo, sem bil sam. V jami sem se lotil slikarit. Jama je bila vsa mokra: ob 9 uri je voda v potoku segala do roba struge (dokljer segajo prodniki), ob 16 uri pa se je že znižala za 20 cm. Ko sem prišel v Peletno dvorano, sem se lotil brskanja med skalami v zgornjem delu dvorane. Spustil sem se do konca rovčka, ki se z gornjega roba strmo spušča kakih petnajst metrov. Tla so pokrita s podornimi skalami, rov pa je zaprt z ilovico, ki je delno zasigana. Pri pregledovanju zamaška rova sem na drugi strani zaslišal sumljivo kapljanje. Brez filozofiranja sem prijal za nek oster kamen in začel z njim tolči po prepreki. Že po nekaj udarcih se je v prepreki pokazala majhna odprtina, iz katere je zapihljal hladen zrak.

Frepreka je na najtanjšem mestu široka 5 - 15 cm, 7cm je debela tam, kjer sem po eni uri strastnega razbijanja prebil, po svoji meri, prehod.

Na drugi strani se tla strmo spuščajo. Tla so tu na začetku zasigana z manjšimi ponvicami in kapniki, ki so belo prosojni, in veliki do 1,5 m. Na koncu spusta so na tleh skale, v začetku prekrite s sigom nato pa z ilovico. Tu je najnižja točka dvorane. Velika je 40 x 15 x 20 m. Vse skupaj ni veliko v primerjavi z Dimnicami, vendar bi se še splačalo pogledati dno (med podornimi skalami) in robove dvorane.

Ko sem prišel ven, me je v Šaletni dvorani čakala vajica.
To soboto grem na gimnazijski pohod.

skica novega dela Dimnic

ŽELITE IZVEDETI KAJ VEČ DOSEŽKIH NAŠIH IN TUJIH J MARJEV? NOVOSTI IZ JAMSKO TEHNIKE? - NAROČITE IN BERITE NOVICE J Z S !!

POTALJAKI: OPROM, NOVI ČRNI, PREDSTOVNIKI JZS

V letošnjem letu smo veliko skrbi podvajili oponi. Pratili smo jeklenke, zamenjali cevi v ustnih reul turijih, za kosar gor smo dokupili elektromotor, opravili baterije itd. Opono smo preizkušili v Divjem jezeru pri Idriji.

Na razpis za jamski potapljaški tečaj, ki je bil pri društvu za raziskovanje morja iz Ljubljane, se je prijavilo 5 jamarjev. Stirje so opravili izbit za mlajšega morskega potapljača. Sedaj opravljajo obvezne stažne potope. Spomladti bodo začeli s potapljanjem v jamaх, po programu P3 JZS.

Sestavljamo pravilnik o jamskem potapljanju. Pišemo knjižico "POTAPLJANJE V JAMAH", ki bo seznanila mlade potapljače z tehniko potapljaških raziskav v jamaх.

6 članov naše sekcije se je udeležilo jamsko potapljaške ekspedicije. Na njem smo preizkušali opono, se pripravljali na potapljanje v sifonih in na iznite za pridobitev druge potapljaške kategorije. V oktobru bodo stirje naši člani ta izpit opravljali. En član se je udeležil svetovnega spelcološkega kontraua v Angliji.

Letos smo raziskave usmerili na porečje Ljubljanice. Do konca septembra smo opravili 52 jamskih potopov na 27 raziskovalnih in 6 pripravljalnih akcijah. Na treh ekokurzijah smo urili mlade potapljače. Večje uspehe smo dosegli v Tkalcici jami in Velikem okencu, kjer smo opravili največ potopov. V Velikem okencu smo izmarnili 300 metrov v sifonu. Za 130 m dolgim in 26 m globokim sifonom v Tkalcici jami smo razskuli 1 km dolg rov. Našli smo stranski rov, ki se dvigne za 30 m nad vodo in se končuje blizu površja. To nam daje upanje, da bomo prišli v rove za sifonom s površja.

Marko Kraševč

BREZNO PRESENEČENJ OSVOJENO

Ko smo se preteklo leto odpravljali v Brezno presenečenj na Dobrovljah, smo upali, da je to poslednja akcija v brezno. Pa smo se kljub dobrim pripravam in celi gori opreme prevarali. Prodrali smo le do globine -338 m, kjer nam je zmanjkalo opreme. Po akciji je bil sprejet sklep, da se v brezno ponovno odpravimo v letu 1977 in takrat res poslednjič. Datum akcije je bil določen za 1. do 4. julij in priprave za akcijo so potekale vse od začetka leta 1977.

Načrt je bil naslednji: teden dni pred glavno akcijo spravi transportna ekipa glavni del raziskovalne opreme in napelje telefonsko linijo do predvidenega bivaka na globini -280 m. Glavna odprava bo stopila v brezno 1. julija ob 9 ur dopoldne in nesla s seboj še vso ostalo opremo ni hrano.

Glavno odpravo je sestavljalo 8 jamarjev, katerih naloga je bila dokončno raziskati brezno, ga izrisati in izmeriti. Po prihodu do bivaka smo se odločili, da bomo najprej 6 ur počivali v spalnih vrečah in potem nadaljevali pot v globino. Večina se je prebudila že prej in po izdatni malici smo se odpravili v neznano globino.

Po dveh urah prodiranja po že znanih rovih smo prispeli na mesto, kjer se je končala naša pretekla akcija. Pred nami se je odpiralo 25 m globoko brezno, v katerega je dostop izredno težaven. Potrebno se je bilo najprej povzpeti 10 m višje po razpoki, katere stene so bile vse oblite s tanko plastjo ilovice in zato izredno nevarne. V brezno se je 10 m nižje z močnim bučanjem zlival potoček. Čakala nas je mokra ploha, ki se ji ni dalo nikjer izogniti. Pomagal ni niti nepremočljiv kombinezon. Ko se je vsa skupina zbrala pod slapom, smo bili vsi premočeni do kože in smo trepetali od mraza. Odpravili smo se naprej po vijugastem meandru in gazili vodo, katere se nismo več izogibali, saj smo bili že tako ali tako premočeni do kože. Po kakšnih 50 metrih meandra se je pred nami pojavilo novo brezno s slapom. Tokrat je bilo globoko le 10 m. Spust na dno brezna s slapom je zopet

botrovala mokra prha. Sledil je več ali manj ozek rov. Tla rova so bila izvotljena in s kotanjami, polnimi vode. Z malo smole smo se zopet skopali v teh kotanjah, globokih tudi do enega metra. Rov ostro zavije in se zelo zoži. Slišimo bučanje slapa. Za očino vidimo zopet lepo brezno, globoko okrog 10 m in še lepši slap. Sedaj nam je že vseeno in se ne prepiramo, kdo bo šel prvi, ker smo že tako vsi premočeni. Pod tem slapom se je rov razširil na 3 m širine. Odločili smo se za malico, predvsem pa topli čaj z limono in rumom ter veliko sladkorja. Čaj in malica sta nas res malo pogrela, saj smo bili od mrazu že čisto trdi. Temperatura je bila okrog 6°C . Pod mestom, kjer smo malicali, sta nas že čakali dve brezni, takoj eden za drugim, globoki po 10 in 5 m. Komaj smo se za silo ogreli, zopet mrzel tuš. Že smo prekoračili mejo - 400 m! Meandri so postajali vedno ožji in tudi brezna so si sledila skoraj eno za drugim, kot bi šel po ogromnih stopnicah. Tudi vode je bilo vedno več in je drla z vedno večjo silo. Merilca sta nam javila, da se bližamo meji - 540 m. Pred nami je zopet manjši slap, okrog 8 m globok, v katerega vznožju se je rov razširil na več metrov širine in nato izginjal v zelo ozkem, precej strmem meandru, ki je izgledal že skoraj neprehoden. Torej konec - pomislimo!. Ne, pravita Darko in Silvo in se zrineta v dokaj nevarne zижajočo razpcko. Hitro izgineta v njej. Precej časa ni slišati ničesar drugega, kakor šumenje vode ... Potem se zasveti iz meandra luč, Darko se vrne in zahteva lestvice in vrvi. Pove, da se meander strmo spušča in je presneto ozek. Darko izgine nazaj v razpoki in zopet čakamo in se tresemo od mraza. Kljub mrazu nas zdeluje spaneč, nekateri se naslonijo na steno in že spijo. Drugi se pogovarjam in prestopamo ter drgnemo, da bi se vsaj malo ogreli. Po polurnem čakanju zaslišimo preklinjanje in vesele vzklike. Prikaže se Darko in nato še Silvo. Brez daha čakamo in obenem ju zasujemo z vprašanji: Je konec? Kako globoko sta bila?...

Oba se nam utrujeno, toda srečno nasmejita. Torej konec! Na dnu okrog 20 m globokega brezna se rov pod ravnim kotočem obrne in zoži v neprehodno ožino, v kateri si komaj voda najde dovolj prostora za pretok. Prehod je za človeka nemogoč in tudi z miniranjem bi bolj malo opravili. Torej je Brezno presenečenj, ki si svoje ime res zasluži, kapituliralo in nam odkrilo skoraj vse svoje skrivnosti. Nahajamo se -471 m pod zemljico. Za vseh 8 članov glavnega odprave je to velik dogodek in uspeh. Raziskali smo brezno, ki se po globini uvršča na drugo mesto v jamarski globinski lestvici v Sloveniji, po težavnosti pa verjetno na prvo. Ekipa, ki je prodrla do dna Brezna presenečenj, so sestavljali: Darko Naraglav, Darko Koželjnik, Franci Zupanc, Karli Kolar, Silvo Ramšak, Rajko Stoprter, Agi Kazazi in vodnja Tone Vedenik.

Ko se prvo navdušenje poleže, najprej malicamo, saj potrebujemo še veliko moči za povratek na površje. Čaka nas naporno spravilo opreme do bivaka, od koder jo bo ven prinesla transportna ekipa. Čaka nas še celo vrsta hladnih tušev pri prehodu preko slapov, kje je še toplo sonce in prelepa dnevna svetloba!

Pri tridesetih urah bivanja pod zemljo, skoraj na smrt utrujeni in zaspani, mokri in blatni, splezamo še zadnjih 10 m po lestvicah v prekrasen poletni sončen dan. Ostra dnevna svetloba nas skoraj oslepi in potrebujemo nekaj časa, da se ji privadimo, nato se odpravimo v tabor, ki je v bližini. Tam že čaka transportna ekipa, ki se odpravlja v brezno po opremo. Vsesplošno veselje in čestitanje.

Nekdo bi se vprašal, če vsi ti naporji, izpostavljanje nevarnosti, zavestno preziranje smrti, izplačajo, samo zato, da si videl in odkril nekaj novega! Mislim, da bi mu vsak jamar odgovoril takole: Ozplača se!

V tej akciji so sodelovali v transportni ekipi in pri ostalih delih še naslednji jamarji našega Jamarskega kluba "Črni galeb"

iz Prebolda: Marjan Zupanc, Jože Mastnak, Zdravko Goršek, Zoran Ramšak, Slavko Leskovar, Štefan Šalamun, Boris Videc, Rajko Vinkšel, Dani Prevoršek, Srečko Kvas in Zvone Cencen.

Tone Vedenik

SPELEOPRINTER...SPELEOPRINTER...SPELEOPRINTER...SPELEOPRINTER

GROTTE, A.XII, n.38 - novi instrumenti za merjenje jam - nakanomer NECLI, merilec razdalj TELETOP in njih uporaba, ELEKTRIČNA SONDA - kako na enostaven način ugotoviti globino brezna.

SPELEO QUEBEC, jul.1975 - Opis kraških področij v Quebecu z geološkimi kartami.

BOLETIN INFORMATIVO TRIMESTRAL, No 8, 1976 (Ureja ga slovencki izseljenec Peter Slavec), kataster brazilskej jam po zveznih državah, članek o bioloških in psiholoških vplivih jam na jamarje in hypertermiji (ko telo prizvede manj toplotne, kot jo porabi).

GRUPPO SPELEOLOGICO BOLZANETTO, No 2, 1976 - vse o vretenastih vrvnih zavorah (descendeur).

SPELUNCA, No 1, 1976. Opis Ressau Jean Bernard - druga najgloblja jama na svetu, študija o jamskih biserih.

SPELEOLOGIA VERONESE, No 8, 1976, preizkus trdnosti nekaterih materialov.

NOTIZIARIO DEL SPELEOLOGICO ROMANO, No 1, 1976 - o jamarstvu na Portugalskem.

SUBTEREA, n.66, 1976. Dokumentacija krasa v Alžiriji.

CAVERNS, N2, 1976 - študija o diaklazah in njih pomenu za speleogenezo.

STALACTITE, n.2, 1975 - študija o nastanku jamskega mleka.

SPELEOLOGIE "E.RACOVITZA" XIV, 1975, o nastanku aragonita in ekscentričnih oblik sige, topoklimatska klasifikacija jam.

SPELUNCA, n.2, 1976 - abtožba gibbsov - nepraktični, nevarni.

PROTEUS, L.39, št.7, A.Kranjc: Najstarejši objavljeni načrt kraške jame. To je načrt Jame Pen Park Hole, severno od Bristolja, ki je bila prvič dokumentirano obiskana 1669, ponovno 1682, ko je Captain Collins izdelal tloris in profil jame v M 1:565, ki je bil objavljen leta 1683, t.j. šest let pred Valvasorjevim načrtom Podpeške jame. Malečkar F.: Novice iz jamarskega sveta, Najgloblje in najdaljše jame na svetu.

PLANINSKI VESTNIK, št. 6, 1977, D.Naraglav: Beg iz teme - opis obiska in fotografiranja v jami Pekel.

ISTRAŽICAČ, GVIII, št.51 - o delu Speleološke grupe pri valjevskem društву ustraživača s poudarkom na OIA "Timok 77".

ZUM REPORTER, št.576, Tajna Titove pećine - pri Drvarju - opis dogodkov med NOB in jame - dolga je 119 m in se končuje s sifonskim jezerom 37,5 m pod nivojem reke Unac. Za njim je možno odkritje večjega sistema.

PLANINSKI VESTNIK, št.3, 1977, Kranjc A.: Jama v Strašilu, raziskave ene izmed večjih kraških jam v Bohinju. Dolga je 245 m, globoka 68 m, z zanimivimi sedimenti.

PLANINSKI VESTNIK, št.4, 1977, Kunaver J.: Planinstvo in kras, Kaj naj bi vedeli planinci o krasu.

SPELEOLOG, 1974-1975, Vitel SO PD "Železničar" iz Zagreba, Kako oceniti vrednost svetilke za speleološke potrebe, Tehnika: tehnični pas, alu folije, shunt.

LOJZE POČKAJ: ŠKOCJANSKE JAME
(nadaljevanje in konec)

Če bi nas kdo gledal kje od zgoraj, bi gotovo menil, da kot jamarji še nismo shodili, ledu bi od daleč najbrž ne videl. Šel sem do odprtine v mostu. Tu sem se za hip nazrl v vodo spodaj. Poskušal sem si zamisliti zopet čisto, zeleno-modro prosojno vodo. Vsa moja domišljija ni premogla prevare. Še naprej je tekla črno-rjava gmota, nezdrava voda, ki se ob vsakem premetavanju spenii. Šel sem preko. Tu sem našel razpadajočega kragulja. Še bolj se me je polastilo mračno vzdušje uničenja, ki mi ga je že vzbujala zamazana voda. Ko smo se zbrali tostran mostu, smo poživili plamen karbidk. Sli smo v temo. Oči so se nam kmelu privadile teme. Mohorčičeve jamo je povsem zanimivo preiti v temi, sedaj pa je ponekod ograja pretrgana in povita in je bolj varno imeti vsaj nekaj luči. Pogled nazaj proti vhodu, od koder smo prišli, je tako impresiven, da smo vsi obstali, zopet smo slikali. Med dolgo ekspozicijo sem se naslonil na ograjo. Rja je že globoko nagrizla železje. Vem, kako se ograje v jami barvajo in menim, da če smo jamarji v svojem prostem času lahko prebarvali vse ograje v Dimnici iz gole ljubezni do jame, bi bilo tako delo v Škocjanu, ki ima za to plačane ljudi, opravljeno v rednih presledkih. Da je ceneje barvati kot delati novo pa mislim, da ne vedo samo tisti, ki nočejo to vedeti. Opravičilo, da je tako zato, ker je ta del jame sedaj zaprt, pa vnaprej spodbijam, obenem trdim, da bo vsak dinar dragocen tudi takrat, ko se bomo odločili jamo spoštovati v taki meri, kot ji pripada in nam bodo za to denar ponudili "od zgoraj". Pustimo to, sprehodimo se rajši do kraja jam. V lepo povitem rovu, v vsej svoji dolžini veličastnem, se počutimo majhni, pred naravo nebolegjeni, vendar pa ganjeni, vznemirjeni ob vsem, kar smo videli, kar vidimo in radovedni za vse, kar nam oko ne dosega. Če vsej ganjenosti se nam nenadoma razjasni pogled na izhod. Zelenkasta svetloba oblije ves obok, pa svod dvorane, pa kamin, ki sega prav med domačije v Škocjanu in tisto vodo, ki smo jo toliko črnili,

sfantazira sama narava v nekaj zelenega. Postali smo in še enkrat razkoračili stojala aparatorv, preden smo se poslovili. Konec jame. Povzpelj smo se na hrbet, ki se zajeda v vhodno odprtino. Mogoče poskuša zajeziti odpadke, produkte te NAŠE civilizacije. Ko bi le kdo uspel! Vsi smo se še ozirali nazaj, ko smo odhajali višje proti vasi. Občutil sem, da je vsak v mislih ponavljal "Nasvidenje!"

Nagibalo se je k večeru. Čas je bil, da se odpravimo domov. Še požirek soka mlajšim, sebi pa, ki sem okužen skupno z našimi jamami, sem privoščil kar tri šilca žganja. Prileglo se je! Na poti domov smo si ogledali dolinice, raztresene vse naokoli. Ko smo se dovolj dvignili proti Kozini, je bil čudovit pogled nazaj. Zasneženi Nanos, Vremščica in dalje Snežnik, so kar najlepše dopolnjevali panoramo Vremške doline, v ospredju pa je oko še vedno sledilo udorom okoli Škocjanca in Matavuna. Po poti domov sem se spraševal, koga neki bi lahko tožili malomarnega odnosa do vsega, kar nas obdaja. Jaz zagotovo nimam pri tem krivde, sem sam sebi oporekal, ko sem hotel uporabiti frazo: "Vsi mi smo tega krivi! Kdo je česa gospodar, kadar je nekaj NAŠE???"

SPELEOPRINTER...SPELEOPRINTER...SPELEOPRINTER...SPELEOPRINTER

Sottoterra, 44 anno XV, 1966, nove jame v sadri, Buca del Monte Pelato.

Inside Earth, št. 3 - članek o LASTNOSTIH IN VZDRŽEVANJU NAY-LONSKIH VRVI IN PASOV, o jamah na Okinawi, otoku grobov in njihovi uporabi med drugo svetovno vojno in danes.

GROTTE, A19, n.61. - uporaba svedrovcev (spit), koristni napotki, opis reševanja v breznu Cappa z globine 540 metrov (sodelovalo 50 jamarjev, meandri - nemogoča uporaba nosil, 180 m globoka vertikala s slapom, dež, veter, megla, sneg,...)

GROTTE, A19, n.61. - fotografija v jami - toplota luči, drenibeni badén - kako preživeti vpliv mokrih, mrzlih tal na jamarje na počivališčih.

7. internacionalni speleološki kongres v Sheffieldu

V času od 10. do 16. 9.1977 je bil v Sheffieldu v Angliji 7. mednarodni speleološki kongres, katerega se je udeležilo okrog 500 udeležencev iz 26 držav, med temi 316 delegatov, ostali pa so bili pridruženi člani. Najštevilnejše so bili zastopani domačini iz Anglije (50), takoj za njimi pa je bila Jugoslavija, ki je poslala na kongres kar 33 speleologov (12 iz Slovenije, 14 iz Hrvatske, 1 iz Bosne in Hercegovine, 3 iz Črne Gore, 3 iz Srbije). Sledila je Francija s 30 udeleženci, ZDA z 31, Belgija in Italija s po 23, Zvezna republika Nemčija s 17, Švica in Kanada s po 14 in Avstrija s 13 udeleženci. Vse druge dežele so poslale manj kot 10 zastopnikov. Prvič so se s po enim zastopnikom udeležile kongresa Botswana, Jamaika, Gabon in Libija. Sovjetska zveza je poslala na kongres edinega zastopnika, predsednika Speleološke zveze akad. dr. Vi. Iljuhina, ki je izjavil, da tudi SZ pristopa kot reden član v Unijo. Doslej so se Sovjeti udeleževali kongresov le kot opazovalci.

Vsi udeleženci, razen redkih posameznikov, so stanovali in se hranili v univerzitetnem študentskem naselju Ranmoor House in bili v glavnem zadovoljni z vsem, razen s kruhom, ki ga zaradi stavke pekov ni bilo.

Delo na kongresu se je odvijalo z referati v posameznih sekcijah, kot je običajno na vseh speleoloških kongresih. Med referati s strani jugoslovanskih udeležencev bi predvsem omenili Z. Krulca (Geophysik in der Karst-Hydrologie), M. Garašića (New methods in the use of speleo ropes), B. Vrbeka (A special method of descending into caves), M. Čurčić (Certaines criteres d'identification des raports de parente entre genres de la famille des Niobisiidae), Z. Pepeonik (Plitvice lakes as a karst phenomenon and as a tourist spot), R. Gospodarič (Collapsing of speleothems in Postojna Cave system), S. Božičević (The morphology of the water channels of the source of the Rjecina River), M. A. Fljakić (Certains caractéristiques de la distribution des Oniscoïdes inferieurs dans les grottes de Yougoslavie), I. Čams (Towards the terminology of the Polje), Gavrilović D. (Genetic types of caves in the Sahara).

Po priročniku na kongresu je bilo prijavljenih 204 predavanj, vendar pa jih je od teh nekaj odpadlo.

Zelo agilne so bile tudi številne komisije, ki so večinoma zasedale popoldne. Med njimi je omeniti komisije: za bibliografijo, za najdaljše in najgloblje jame, za speleokronologijo, za statut, za jamsko potapljanje, za kraško denudacijo, za konvencionalne

znake, za opremo in zaščito jam ter turistične jame. V vseh teh komisijah so predsedniki unijskih komisij podali svoja poročila o štiriletnem delu komisije in postavili program za bodoče delo, ki bo izšel v Biltenu Unije.

Vmes so prireditelji priredili več zanimivih izletov v bližnjo okolico in v posamezne jame. Teh ekskurzij so se udeležili številni delegati, predvsem pa pridruženi člani.

V zaključni seji kongresa je podpisani skupaj s predsednikom tržaškega jamarskega društva, CAIjo ^{podal resolucijo} mujni potrebi ekološke zaščite bodoče tržaške proste cone, nakar je bil izglasovan sklep, da se pošlje v tem smislu posebna resolucija na italijansko in jugoslovansko vlado.

Na kraju plenarne kongresne seje bilo določeno, da bo naslednji kongres v ZDA, v Kentucky-ju v neposredni bližini Mamutske jame.leta 1980 pa naj bi se za evropske mlajše speleologe vršil regionalni kongres za Evropo v Bolgariji.

Delegati 25 držav so izvolili nova telesa Unije za nadaljnje 4 leta. Za predsednika Unije je bil ponovno izvoljen prof. Arrigo Cigna iz Rima, za podpredsednika Maurice Audetat iz Švice in G. Nicholas iz ZDA, generalni sekretar je dr. Hubert Trimmel iz Dunaja, pomožnih sekretarjev pa je bilo po spremenjenem statutu izvoljenih 6 in to : V. Panoš iz ČSSR, L. Dinev iz Bolgarije, G. Propos iz Francije, D. Ford iz Canade, A. R. Eraso iz Spanije in F. Habe iz Jugoslavije.

Prejšnje komisije, ki jih je bilo od Olomouca dalje 18, so bile razdeljene v 4 departmaje in to :

1. departma za zaščito kraškega sveta in podzemlja (vodja F. Habe) s subkomisijo za značljivo proučevanje zaščite jam (V. Caumartin);
2. Departma za fizično-kemične procese in hidrogeologijo krasa(Eraso) s komisijami : za kraško denudacijo (I. Gams), za paleokras in speleokronologijo (Haargrove-ZDA), za speleoterapijo (Spannagel).
3. Departma za inštrukcijo & komisijami : za reševanje (De Martinoff) za material in tehniko (I. Evis , V. Britanija), za potapljanje (Piškula iz ČSSR).
4. Departma za dokumentacijo s komisijami : za bibliografijo (Bernasconi, Švica), topografijo in kartografijsko (Pribil, ČSSR), za velike jame (Chabert, Francija), za dokumentacijo filma(Priseau, Franc.)
5. Departma za šolanje kadrov (Audetat, Švica).

Po kongresne ekskurzije so se vršile v času od 17. do 20. 9., istočasno pa so na raznih krajih delovali seminarji za razne spel.probleme.

OBVESTILO VSEM ČLANOM JAMARSKO ZVEZE SLOVENIJE

Izvršni odbor JZS uvaja kartoteko članstva. Prosimo vse društva in klube, člane JZS, da dostavijo tajništvu seznam članov in njihovih osnovnih podatkov : ime in priimek, poklic, speleološka usposobljenost, naslov in od kdaj je član društva. Seznam članstva bo treba po občasnih obvestilih stalno izpopolnjevati.

+ + + + +

Ker se jamarska društva in klubi zanimajo za predavatelje v okviru jamarskega izobraževanja, katerega program je bil v Novicah že objavljen, prosimo, da vse, ki žele izvesti jamarsko šolo, to pismeno sporoče tajništvu. V pismu naj sporoče čas in predmet predavanja, ki ga žele izvesti.

+ + + + +

Jamarska zveza Slovenije je kot specialistično društvo član Zveze organizacij za tehnično kulturo, sprejeta pa je tudi v članstvo Zveze telesnokulturnih organizacij Slovenije. Predlagamo vsem članom, da se na občinskem nivoju povežejo s osnovnimi organizacijami LT in TTKO, Ljudske tehnike in temeljnimi telesnokulturnimi organizacijami.

ZA RAZVEDRILO...ZA RAZVEDRILO...ZA RAZVEDRILO...ZA RAZVEDRILO

Izmed vseh, ki bodo poslali pravilno rešitev križanke, bomo izbrali tri, ki bodo dobili knjižno nagrado - z jamarsko vsebino.

Rešitve pošljite na naslov Jamarska zveza Slovenije, Aškerčeva 12, 61000 Ljubljana, do konca oktobra.

1	2	3	4	5	6
7		X	8		
9		10			
11	X	12		X	13
14	15			X	16

VODORAVNO: 1. navpična ali strma votlina, bolj globoka kot široka, 7. dva samoglasnika, 8. desni pritok Drine, 9. odseka rova, kjer sega skalni strop v vodo, 11. šesta črka v slovenski abecedi, 12. srebro, 13. na receptih - vzemi, 14. v starejši literaturi termin za požiralnik, 16. okrajšava za ar - površinska mera.

NAVPIČNO: 1. Pizolit, 2. italijanska televizija, 3. tretji ton (stopnja) C - durove lestvice, 4. dela besede, 5. mesto v Dalmaciji, 6. del pohištva, 10. jugoslovanska tovarna avtobusov in tovornjakov, 15. uran.

Seznam knjig v knjižnici JZS

A

- Abel,G., Im Reich der Böhlen, Lux-Lesebogen, München
 Abel,O. et alt., 1931, Die Drachenhöhle bei Mixnitz,Wien
 Abel,O. et alt., 1931, Die Drachenhöhle bei Mixnitz,Wien,Bd.VII.
 Abel,O. et alt., 1931, Die Drachenhöhle bei Mixnitz,Wien,Bd.XI.
 Absolen, K., 1912, Der Mährische Karst, Brünn
 Absolen, K., 1916, Kras Moravski, Praga
 Abcolen, K., Kseneman, M., 1932, Über eine neue hölenbewohnende
 Oncocephala
 art (Collembola) aus den dinarischen Karstgebiet
 nebst einer Übersicht der bisher bekannten Onco-
 cephalaarten, Brünn
 Absolen, K., 1935, Ostravice, eine neue, grosse palaeolitische
 Station in Mähren mit Quarzit - Aurignacien, Brünn
 Absolen, K., Ksenemann, M., 1942, Troglopedetini, Brünn
 Xe anniversaire, 1953.1963, Federation speleologique de Bel-
 gique, Bruxelles
 Antipa, G., Racovita, E.,G., 1927, Speleogia, Cluj
 Arruda, L.,M., 1972, Contribuição para o estudo espeleológico
 da Ilha do Pico (Acores), Lisboa, Portugal

B

- Bar, F., Foto posnetki 1947-1950
 Bauer, E.W., 1971, Höhlen-Welt ohne Sohne, Wien, Esslingen,
 Stuttgart
 Baur., O., et alt., 1962,70 Jahre Laichinger Tiefenhöhle,
 Laichingen
 Beier, M., 1938, Vorläufige Mitteilung über neue Höhlen-
 pseudoscorpione der Balkanhalbinsel, Brünn
 Beier, M., 1939, Die Höhlen-scorpione der Balkanhalbinsel, Brünn
 Beltram, K., 1952, Reproduktivna grafička umetnost, Beograd
 Berič, P., 1966, Geologija ležišča boksita Crne Gore, Geol.
 glas.kn., Sarajevo
 Bertarelli, L., V., Boegan, E., 1926, Due mille grotte, Milano
 Binder, H., et alt., 1969, Die Nebenhöhle (Schwabische Alp),
 München

- Boegan, E., 1930, Grotte della Venezia Giulia, (catasto delle grotte Italiane), Trieste
- Boegan, E., 1938, Il Timavo, Trieste
- Bohinec, V., et alt., 1952, Slovensko Primorje v luči turizma, Ljubljana
- Božičevič, S., et alt., 1961, Osnovna znanja iz speleologije, s prilogami, Zagreb
- Bögli, A., W., H., 1958, Lockende Hölenwelt, Zürich, Köln
- Bögli, A., 1963, Das Höolloch, Das Naturwunder in den Schwyzer Alpen, Schwyz
- Bögli, A., et alt., 1967, 15-Jahre Höhlenforschung in Tirol, Wörgl
- Bögli, A., 1969, Das Höolloch im Muotatal (Zentralschweitz), Schwyz
- Bögli, A., 1970, Le Höolloch et son karst, Neuchatel
- Bögli, A., 1972, Im Banne der grossen Höhle, Stuttgart
- Brill, E., J., 1957, Books and Periodical - fond catalogue, Leiden
- Bruckner, R., and Burns, D., 1966, The Flint Ridge Cave System, Washington
- Brunelli F., Scammacca B., 1975, Grotte vulcaniche di Sicilia (notizie catastali), Catania
- Burčak - Abramovič, 1972, Fauna peščerbi sagbardžile v zapadnoj Gruziji, Tbilisi

C

- Cadrobi, M., 1938, Esplorazione scientifica delle grotte dei Dintorni di Rovereto, Rovereto
- Cansell, A., 1968, The Upper Wharfedale fell rescue assosiation, Skipton
- Caves of the Nullarbor, Sydney university speleological society, Sydney, 1967
- Chevalier, P., 1975, Subterranean climbers, Teaneck
- Coleman, J., C., 1965, The Caves of Ireland, Tralee and Dublin
- Comelli, F., 1887, Relazione sul provvedimento d' acqua per la citta di Gorizia, Gorizia
- "Commissione speciale", 1882, Provvedimento d' acqua per la citta di Trieste, Trieste
- Cubinašvili, N., 1961, Uplis ciže, Tbilisi
- Cvijič, J., 1895, Karst, Beograd

Czižek, K., 1931, Die mährischen Arten der Dipterenfamilien
Limonidae und Cylindromidae, Brünn

Ozoernig - Cternhausen, W., 1926, Die Höhled Salzburgs, Salzburg

Č

Čanadija, S., Pavletič. Vodič kroz zoološki muzej, Zagreb

Čelebič, M., 1967, Geološki sastav i tettonski sklop terena paleozoika i mezozoika između Konjica i Prozora sa naročitim osvrtom na ležište Fe, Mn rude, Geol.glas.kn.X,
Sarajevo

Čuseinov, M., 1966, Jeraltbi aleme sejačat, Baku

Č

D

Davison and Bishop. 1971, Wilderness resources in Mammoth Cave National Park, Columbus, Ohio

Di Batista, M., 1970, Fredlog ureditve poti v jami Pekel pri Šempetru, Ljubljana

Divacco, G., Novelli G., Torinni M., 1974, Grotte di Isoverde, Bolzaneto

Dolžan, F., 1930, Mineralogija in geologija za višje razrede srednjih šol, Ljubljana

Droppa, A., 1959, Belanska jaskyna a jej kras, Bratislava

Droppa, A., 1959, Demänovske jaskyne a zaujimavosti krasu v okoli, Bratislava

Droppa, A., 1960, Dobšinska Ladeva jaskyna, Bratislava

D

Derkovič. B., M., 1971, Geološki i hidrogeološki odnosi područja srednje Bosne, Geol.glas,kn.XI, pos.izd.Sarajevo

E

The Edwards Underground Reservoir.. San Antonio, Texas

Eisentraut, M., 1957, Aus dem Leben der Flädermause und Flughunde, Jena

Erläuterungen zu der geologischen Schulkarte von Südwestdeutschland, M 1:1 000 000, Freiburg und Stuttgart, 1951

Esplorazione scientifica delle grotte dei dintorni dei Rovereto,
 LVIIIa, Museo civico in Rovereto, Rovereto, 1931
 Esplorazini scientifica delle grotte dei dintorni di Rovereto,
 LXa, Museo civico in Rovereto, Rovereto, 1934

F

Faber, A., 1936, Vegetationskundliche Karte Reutlingen Alb und
 Arlvorland, 1:25 000, Tübingen

Frank, H., Kleiner Führer durch die Tiefenhöhle, Leichingen

Franke, H., W., 1956, Wildnis unter der Erde, Wiesbaden

Franke, H., W., 1974, Geheimnisvolle Höhlenwelt, Stuttgart

Fritz, A., 1970, Die pleistozäne Pflanzenwelt Kärntens, Klagenfurt

G

Gams, I., et alt. 1964, Jamarski priročnik, MK Ljubljana

Gams, I., etc., 1973, Slovenska kraška terminologija, Ljubljana

Geze, B., 1957, Les cristallisations excentriques de la grotte
 de Moulis, Paris

Geze, B., 1973, Lexigue des termes français de Speleologie physique
 et de karstologie Annales de speleologie

"Gora" - zbornik ob 20-letnici planinskega društva Železničar,
 Ljubljana, Ljubljana, 1969

Grahmann, R., 1952, Urgeschichte der Menschheit, Stuttgart

Grinfeljv, O., D., 1963, Alpinizm, Moskva

Le Grotte Bolognesi, Gruppo Speleologico della Sezione di Bologna
 del CAI, Bologna, 1934

Gyula, K., 1958, Ismerjük meg a barlangokat, Miskolc.

H

Hartl, H., 1970, Südliche Einstrahlungen in die Pflanzenwelt
 Kärntens, Klagenfurt

Hofer, H., 1954, Die Dürntaler Tropfsteinhöhlen bei Weiz (Stein-
 mark), Wien

Hofmann - Montanus, H., Petritsch, E., 1952, Die Welt ohne Licht,
 Regensburg

Hohenwart, F., 1830, Adelsberger und Kronprinz Ferdinands Grotte
 bei Adelsberg in Krain, Wien

Hrovat, A., 1953, Kraška ilovica, njene značilnosti in vpliv
 na zgradbe, Ljubljana

Hundert Jahre Albwasserversorgung 1870-1970, Stuttgart, 1970

I

J

Jenko, F., 1959, Hidrogeologija in vodno gospodarstvo Krasa,
DZS Ljubljana

K

Kačja jama, Gruppo speleologico San Giusto, 1971

Karkabi, S., 1972, Jeita - Arscitecture des Temps, Beyrouth

Die Karstaufforstung in Krain nach dem Stande mit Edne des
Jahres 1906, Wien, 1907

Katalog knjižicah a mapovich ustred. Ustavu Geologickeho, 1971,
Praha

Kindaze, T., 1967, Propasti arabiki, Zapiski speleologa, Tbilici

Knuchel, F., 1970, 25 Jahre neuere Beatuschöhforschung, Neuchatel

Knuchel, F., 1972, Färbung des Untrirdichen Abflusses der Schra-
tenfluh (LU), Interlaken

Kolomiei, A., M., 1960, Turistikie maršruti Kubani, Krasno-dar.

Kowalski, K., 1965, Jaskinie Polskie, Warszawa.

"900 let Kranja", spominski zbornik, Kranj, 1960

Kratochvíl, J., 1935, Ein neuer Vertreter der Gruppe Rhodeae,
Brünn

Kunaver, P., 1957, Kraški svet in njegovi pojavi, Ljubljana

Kyrle, G., 1950, Die Höhlen der Insel Capri, Wien

L

Lahner, G., 1948, Die Dachsteinhöhlen im oberösterreichischen
Salzkammergut, Linz

Lapajne, S., 1907, Aus der Chronik der Adelsberg Grotte, Ljubljana

Lawatsch, G., et alt. 1953, Die Lurgrotte, Graz

Lawrnce, J., Bruckner, R., W., 1975, The Caves Beyond, The
story of the Floyd Collins Crystal cave exploration,
Teaneck

Lopez, A., Costa., A., C., 1966, Observaciones sobre el macizo
karstico del Malbore, (Pirineo de Huesca - Espana),
Madrid.

J A M A R S K A Z V E Z A S L O V E N I J E

N O V I C E

December 1977

Vsebina

Zapisnik se je Izvršnega odbora, 15.12.1977
Zapisnik I.republiške jamarske orientacije
Delovni načrt in finančni program za leto 1978
Osnutek Pravilnika o poslovanju knjižnice JZS
Osnutek Pravilnika katastra jam JZS
Iz arhiva Izvršnega odbora

Jamarska zveza Slovenije,Ljubljana, Aškerčeva 12

Uredila F.Malečkar in D.Novak

Št. Žiro račune:LB5elec-678-••461•3

Za članke odgovarja je avtorji

Z a p i s n i k

se je Izvršnega odbora Jamarske zveze Slovenije, dne 15.12.1977
v prostorih katastra.

Udeleženci: Sket, Osole, Puc, Malečkar, Kvas, Naraglav, Vedenik, Planina,
Lajovic, Habe, Pirnat, Počkaj, Gams, Novak

Opravičili se: Leben, Praprotnik, Aljančič, Šušteršič

Predlagani dnevni red je bil izpopolnjen s čitanjem zadnjega zapisnika.

1. JS PD "Železničar" ob sodelovanju referenta za SLO organizira demonstracijo jamarske tehnika v Rakovem Škocjanu.

Zbiranje tematskih diapositivov za predavanja itd. bo organiziral J.Pirnat. Prihodnjič bodo objavljene že pripravljene teme.

Knjižnica je v glavnem urejena, v prostoru na Lepem potu. Dežurja služba je vsako sredo od 10 - 12 in od 16-17 ure. Na pripombo dr. Osoleta smo sprejeli sugestijo, da bo treba urediti odnose med bazično knjižnico DZRJ in knjižnico JZS. Priporočeno je bilo, da naj se različne antikvitete ne poscajojo iz hiše.

2. Prečitali smo program in predračun, pripravljen za leto 1978. Treba bo primerjati realizirani program in žanskega leta in finančni promet v zvezi s tem. Sedanji saldo v blagajni JZS je okoli 9 milj.S. din.

Priporočeno je bilo naj se sestavi koledar manifestacij doma in v tujini ter, da se udeležba, predvsem na tehničnih sestankih, podpre. Publicistika JZS naj reproducira več novosti iz tujega tiska.

Speleološki savez Jugoslavije bo priredil simpozij o fotodokumentaciji in festival jamarskih filmov.

3. Za sprejem v JZS sta zaprosila JK Kamnik in JK Speleos Velenje. Povezati se je treba z jamarsko sekциjo PD Medvode. JD Netopir iz Ilirske Bistrice se na vabilo ni odzval, očividno si sodelovanja z JZS ne želi.

Predloge bo predložiti Upravnemu odboru.

4. Predloženi so bili stroški I.orientacijskega pohoda. Po sklepu ene od prejšnjih sej je bilo odobreno, da JZS izplača stroške pokrov v višini 1556,50 dinarjev.
- Na podlagi obračuna akcij v Triglavsko brezno / DZRJ Kranj,DZRJL, JK Dimnice/ je bilo odobreno povračilo stroškov v višini 3000.- din.
- Priporočeno je bilo, da se napravi poročilo za Naše Jane.
- JK Crni galeb je napovedal poročilo in obračun akcije v Brezno presenečenj, z kar je že bilo prej odobrenih 2000.- dinarjev.
5. Odprave v inozemstvo. JK Crni galeb organizira odpravo v Argentino. I.Gams poroča o stikih s tropskimi deželami. Dopisi niso prinesli nobenega odziva.
- Stiki s Turčijo so bili pozitivni.
- JZS je mnenja, da podpre moralno eno odpravo na leto, če naj bodo dobro pripravljene.
- Saje tudi JK Rakek pripravlja skupno s foljaki odpravo na Lajsko.
- C stikih s kitajsko poroča tudi S.Sket, vendar je to dolgoročni program.
- Irihodnje leto bo zopet javarski tabor v SZ. Nanj se moramo pripraviti in se vanj vključiti.
6. Pokazali so se problemi zaradi odgovedi urednika M.J.R. Gospodariča. Zaradi zakasnitve v izhajjanju je potrebno novi letnik čimprej pripraviti za tisk. Uprava naj skliče sejo uredniškega odbora za 27.12. ob 16.00 . Zaprositi je dosedanjega urednika, da naj iz arhiva predvsej doslej prispele in neobjavljene ter nevrnjene članke.
- Kot novi urednik je pristal M.Aljančič, kateremu bo moral uredniški odbor precej bolj priskočiti na pomoč kot dosedanjemu.
7. Seja Upravnega odbora naj bi bila v soboto 14. januarja. Dopoldne naj bodo organizacijske formalnosti, popoldne pa sestanek s poudarkom na strokovnosti, sestanek z vodji enot, poročilo o tehničnih novostih, razprava o še neraziskanih območjih v Sloveniji, poročilo s poti po Kitajski itd.
8. novice bodo prinesle material za sejo upravnega odbora, mogoče na to sejo, nekatere nove rubrike ter novice. M.Malečkar je predlagal razširitev kroga sodelavcev.

Glede na predloženi program Novic je IO mnenja, da naj zaradi koordinacije z novim programom Naših jam tov. malečkar b.
kooptiran v uredniški odbor Naših jam.

8. Material, ki je bil prinešen iz Anglije in kupljen za izkupiček iz prodaje Naših jam, naj se preda reševalni skupini.
IO naj stopi v stik s Slovenija-športom zaradi nabave jamarške opreme v tujini /Malečkar,Vogrič,Novak// Marko Vogrič,Celovška 143,558736/.
9. A.Počkaj je poročal o sestanku italijanskih jamarjev v Gorici. Sodelovala sta Bögli in Trimmel.

Za potrebe knjižnice je bil odobren nakup kaloriferja,nabiralnika in arhivskih fasciklov. Nabavi se naj tudi žig za knjižnico.

Dopis JK Idrija, v katerem žele organizirati jamarško zborovanje, se odstopi v obravnavo Upravnemu odboru s sugestijo,da b. v ta namen v Idriji organizirali slavnostno sejo Upravenga odbora.

Občni zbor in zborovanje jamarjev 1978 naj bo v Črnomlju.

Zastopnik JS PDŽ poroča, da ima skupina namen obiskati Metohijo in Črno goro.

Urediti je treba status Potapljaške sekciije in njene povezave z potapljači,ki čakajo, da bi se lahko včlanili.Temu naj bi bil posvečen poseben sestanek.

Zaključek ob 19,30

Zapisal D.Novak

Izvršni odbor Jamarške zveze Slovenije se zahvaljuje vsem organizacijam in posameznikom za novoletne čestitke. Obenem želi ohilo sreče in plodnega dela v letu 1978 vsem jamarjem in njihovim družinam.

Za IO
dr. Boris Sket
predsednik

Z A P I S N I K

I. republiške jamarske orientacije v Preboldu

JK Črni galeb je v okviru Jamarske zveze Slovenije dne 18.9.1977 organiziral I. republiško jamarsko orientacijo. Na to orientacijo so se prijavile naslednje jamarske ekipe:

Člani: 1. DZRJ Ljubljana

2. JD Kočevje

3. DZRJ Luka Čeč

4. JD Sežana

5. JK Železničar

6. JK Črni galeb

Mladinske ekipe: 1. DZRJ Ribnica

2. DZRJ Ljubljana

3. JK Črni galeb

4. JD Dirmnice

I. republiška jamarska orientacija se je izvršila na ponikvanski planoti s startom in ciljem pri jami Pekel v Savinjski dolini. Start prve ekipe je bil ob 9³⁰, zadnja ekipa pa je startala ob 11¹⁵.

Tekmovanje se je vršilo po pravilniku za RJO.

Kljub slabemu vremenu je tekmovanje uspelo in se končalo z naslednjim rezultatom:

Pri članih je zmagala ekipa DZRJ Luka Čeč iz Postojne z 897 točkami.

2. JK Črni galeb z 870 točkami

3. JD Sežana 833 "

4. DZRJ Ljubljana 823 "

5. JK Železničar 795 "

6. JD Kočevje

Pri mladincih pa je bil sledeči vrstni red:

1. JK Črni galeb Prebold z 986 točk

2. DZRJ Ribnica 806 "

3. JD Dirmnice 690 "

4. DZRJ Ljubljana 585 "

Obe prveuvržjeni ekipi sta prejeli pokal v trajno last in prehodni pokal Jamarske zveze Slovenije.

To tekmovanje je bilo prvo in amatersko pripravljeno, zato upamo, da bo naslednje boljše ob morda popravljenem pravilniku za RJO, ki ga je priredil za tekmovanje JK Črni galeb iz Prebolda. Želeli bi, da bi se takšna tekmovanja zvrstila vsako leto v drugem društву ali klubu.

Organizacijska komisija je bila sestavljena iz naslednjih članov:

Tone Vedenik

Darko Naraglav

Franc Zupanc

Srečko Kvas

Ocenjevalno komisijo pa so sestavljali:

Franci Zupanc

Srečko Kvas in

dipl.ing. Franc Šušteršič

Prebold, 20.9.1977

JK Črni galeb

Srečko Kvas

Delovni načrt in finančni program za leto 1978

Jamarska zveza Slovenije združuje sedaj 29 jamskih društev in klubov po vsej Sloveniji. S tem je kraško ozemlje dodata prekrito. Jamska društva in klubi vključujejo okoli 800 članov.

Poleg specjaliziranih skupin kot so potapljaška sekcija, tehnična komisija, komisija za zaščito jas in jamski turizem itd., ki delujejo kot organi izvršnega odbora deluje tudi knjižnica ter katalog dokumentacije. Posebej je treba omeniti komisijo za jamsko raziskovanje, ki jo pričela z delom v preteklem letu.

Počasne note si v svojem občinskem okvirju iščejo sredstva za delo glede na posamezne možnosti in okolištine. Izvršni odbor zbirajo sredstva za podporo večjih raziskovalnih akcij, za razvoj svojih specjaliziranih skupin, za izobraževanje, za tisk zvezinega glasila Načr, jame ter za svojo administracijo.

Č članarino obremenil proračun svojih članov, to j.č. še ni konkretno razpravljal o uvedbi članarine, ki naj bi jo prispevali vse v zvezo vključeni člani.

Zalovni program zajema naslednje bistvene naloge:

Urejanje in izpopolnjevanje jamskega katastra, ki je glavni dokumentacijski center in arhiv JZS. Le-ta zajema podatke od preko 5000 kraških objektov. Shranjuje vse zapisnike ekokurzij in terenskih ogledov, načrte, opise jas in druga operacija. Dodatekajoči podatki, ki jih prispevajo člani zahtevajo sprotno urejanje, načrtujemo pa tudi pripravo materiala za računalniško obdelavo.

Izpresti želimo večje raziskovalne akcije posameznih društev in organizirati večje skupne raziskovalne tabore.

Ve tradicionalna akcija je vsakoletni memorialni Podriantov pohod, tradicionalno bo postalo jamsko orientacijsko tekmovanje, v letu 1977 pa bo tudi že 9. zborovanje jamarjev in raziskovalcev krasa Slovenije. V načrtu je tudi udeležba naših članov na jamskih manifestacijah v tujini.

Doma moramo nadaljevati z raziskovanji globokih objektov v Bohinjskih gorah, ki zahtevajo dobro pripravljene velike akcije.

Strokovna komisija je pripravila program za tečaje in javarske šole na različnih stopnjah. V preteklem decembru je bil prvi seminar za vodje javarskih enot, javarska šola najnižje stopnje pa aktivno deluje skoraj že po vseh enotah. To izobraževanje bo treba izpopolniti z javarsko šolo višje stopnje ter zanj pripraviti tudi potrebne materiale.

Ob tem ne bo zanesljivosti tudi javnih predavanj s katerimi bi seznanjali družbo z našim delovanjem.

Javarsko reševalno službo, ki je zaživelala v preteklem letu je treba izpopolniti in izpopolnjevati, opremiti s potrebno javarsko in reševalno opremo ter poskrbeti za redno vadbo.

Izdati bo potrebno redni letnik Naših jam in vsaj štiri številke informativnega biltena Novice. Založiti in izdati bo potrebno tudi skripta za nekaterе teme javarskega tečaja in pripravljati novo izdajo Javarske tehnike in Javarskega priročnika. Za Naše Jane pričakujemo podporo sklada za založništvo RSS v višini okoli 30 000.-dinarjev. Fred leti smo za znižanje stroškov že ukinili avtorske honorarje. Iz naročnin predvidevamo dohodek okoli 20 000.- din.

V letu 1978 predvidevamo naslednje stroške:

Tisk Naše Jane, informativnega biltena Novice in skript za javarsko šolo	60 000.-
Stroški katastra dokumentacije, nabava tiskovin	20 000.-
Javarska reševalna služba, izobraževalni tečaji in nabava opreme	50 000.-
Knjižnica, nakup literature, ki je ne dobivamo v zanesljavo	10 000.-
Potapljaška sekcija, redno kondicijsko delo	7 000.-
Večje raziskovalne akcije, Modrijanov pohod, orientacijsko tekmovanje	10 000.+

Priprava priročnika Jamskega transverzala	10 000.-
Zberovanje Jamarjev in raziskovalcev kraen	12000.-
Priprava razstave fotografij na zborovanju	5 000.-
Priprava nove predelane izdaje Jamskega priročnika in Jamske tehnike	12 500.-
Režijski stroški, nagrada za vodenje finančno- materialnega poslovanja, splošni materialni stroški , itd	25 000.-
S k u p a j	221 500.-

Predviđeni dohodki v letu 1978 :

Dotacija za Naše Jane	30 000.-
Naročnine	20 000.-
Namenske dotacije, za kataster	20 000.-
S k u p a j	70 000.-

Ljubljana, 30.9.1977

Tajnik:
mgr. Dušan Novak

Predsednik :
prof.dr. Boris Sket

OSNUTEK PRAVILNIKA O POSLOVANJU KNJIŽNICE JZS

Čl.1. Knjižnica se razvija na osnovah materiala, ki ga je dobila od nekdanjega Društva za raziskovanje jam in katerega naslednik je sedaj Društvo za raziskovanje jam Ljubljana. Začasno vključuje tudi njegove knjige in materiale.

Čl.2. Knjižnica JZS ima prostor v Ljubljani, Lepi pot 6.

Čl.3. Knjižnica JZS zbira in izposoja knjige, revije in drugi material /odrezke člankov iz časopisov,kataloge opreme itd/ z jamarško in speleološko vsebinou.

Čl.4. Knjige,separate,revije in drugo dobiva v zameno za revijo NAŠE JAME in informativni bilten NOVICE,kot darila avtorjev in drugih oseb ter ustanov ali jih kupuje iz sredstev IO JZS.
Slednji tudi pokriva stroške poslovanja knjižnice.

Čl.5. Namen knjižnice je,da omogoča izobraževanje in seznanjanje članov JZS z razvojem jamarstva in speleologije doma in po svetu. Svoj namen dosega z zbiranjem in izposojanjem zgoraj navedenega materiala ter objavljanjem v Novicah.

Čl.6. Knjižnica JZS posluje v uradnih urah in po dogovoru s knjižničarjem. Spremembe uradnih ure se objavljajo v Novicah.

Čl.7. Dostop do materiala v knjižnici imajo le knjižničarji in le oni lahko izposojajo.

Čl.8. Člani JZS si lahko izposojajo material zastonj. Nečlani plačajo za vsak kos 1 dinar na teden.

Čl.9. Člani JZS si lahko izposojajo material tudi po pošti.V tem primeru plačajo poštne stroške pošiljanja.

Čl.10. Antikvite iz starejšega materiala se ne izposojajo.

Čl.11. Rok izposojanja je po dogovoru s knjižničarjem. Praviloma sledi 14 dni po dogovorenem roku 1 opomin in 5 dinarjev zamudnine; teden dni kasneje sledi 2.opomin in lo dni zamudnine, mesec dni po dogovorenem roku pa sledi 3 opomin in 20 din zamudnine. O nadaljnjih ukrepih odloča IO JZS. Zamudnina je enaka za člane in nečlane.

Čl.12. Poškodbo ali izgubo izposojenega materiala plača izposojalec. Višina zneska je odvisna od vrste poškodbe in dragocenosti poškodovanega ali izgubljenega materiala.

čl.13. Knjižničar ima nalog, da o novo prejetem materialu obvešča v Kovicah ali v Naših jamah.

čl.14. Knjižničarja voli občni zbor, njegovega pomočnika določi IO. Te osebe so kot funkcionarji IO-ja moralno in materialno odgovorni za poslovanje knjižnice.

čl.15. Pravilnik sprejema in spreminja upravni odbor JZS.

čl.16. Ta pravilnik je bil sprejet na seji upravnega odbora JZS dne

+ + + + + +

Madžarsko speleološko društvo sklicuje v septembru 1978
mednarodni simpozij o kraški hidrologiji.

Po simpoziju bosta dve ekskurziji, v Transdonáško območje in
v kraško območje severne Madžarske.

Informacije daje :

Hungarian Speleological Society,
Committee on IKK&I,
H - 1055 Kossuth Lajos ter 6-8
B u d a p e s t
Hungary

+ + + + + +

Naslov katastra jam Jamarske zveze Slovenije :

Ljubljana, Aškerčeva 12, soba 018

Vodja : Matjaž Puc

Namestnik : France Šušteršič

Uradne ure : sreda in petek od 16⁰⁰ do 18⁰⁰ ure.

čl. 1.

Ena izmed osnovnih dejavnosti jamarskih skupin /članov JZS/ je raziskovanje jam. Dokumentacija tega delovanja po shemi, ki jo določajo podani obrazci in po sistemu, ki ga določa čl. 5. tega pravilnika, se imenuje kataster jam.

čl. 2.

Jamarske skupine, člani JZS, so dolžne voditi svoj kataster jam. Ti katastri so osnovna dokumentacija delovanja jamarske skupine in osnova za kataster jam JZS.

čl. 3.

Shema ureditve katastra jam JZS je v načelu enaka shemii katastrova posameznih jamarskih skupin.

čl. 4.

Kataster jam JZS sestavlja:

- a. Splošni zapisniki za vsako jamo /A/, ki v skladu z obstoječimi obrazci omogočajo takojšnjo identifikacijo jame. Osnovnemu zapisniku mora biti priložen načrt jame in skica z lego;
- b. Dopolnilni zapisnik za vsako jamo /B/, izpolnjen glede na obrazec in dopolnilno terensko delo v posamezni jami;
- c. Dodatna dokumentacija, ki sodi v zapisnike /fotografije, separati, izpiski iz literature itd/;
- č. Knjiga s splošnimi podatki /osnovni podatki/ o jama;
- d. Kartoteke / po abecednem seznamu jam, po legah itd/;
- e. Različni zemljevidi;
- f. Matrice načrtov;
- g. Dvojniki in različno zgodovinsko gradivo, ki niso vneseni v mape jam;
- h. Različna literatura o jama in katastru;
- i. Fototeka;
- j. Drugi material.

čl. 5.

Kataster jam JZS je urejen po področjih. Ozemlje SR Slovenije je razdeljeno na navpične 5 km široke pasove po Gauss-Krügerjevih koordinatah. Vsak pas /kolona/ ima svojo številko, ki se vrste od zahoda proti vzhodu od 1 do 38. Vsaka kolona ima eno

ali več map, v katerih so razvrščeni zapisniki in drugi podatki o jamah prav tako po Gauss-Krügerjevih Y koordinatah od juga proti severu in od leve proti desni, če imajo jame slučajno iste Y koordinate.

Čl.6.

Vsi dokumenti, ki so v katastru JZS, so avtorsko zaščiteni v smislu zakona o avtorskih pravicah /Uradni list SFRJ, 30/68/. V smislu 10. člena tega zakona so imetniki avtorskih pravic jamarske enote JZS, ki so vložile v kataster svoje podatke. Te pravice so neprenosljive.

Čl.7.

JZS vodi svoj kataster predvsem zaradi pregleda nad delovanjem svojih jamarskih enot in zaradi koordinacije njihovega delovanja. Vanj enote pošiljajo svoje zapisnike v dne izvodih. Vodja katastra lahko vanj vлага po svoji presoji tudi drug katasterski material, ki so ga prispevale fizične ali pravne osebe, ki niso člani JZS.

Čl.8.

Kataster JZS služi predvsem posameznim enotam, članicam JZS. Pravico do vpogleda vanj imajo s pismenim dovoljenjem enote, ki kataster upravlja, tudi vsi državljeni SFRJ in druge pravne osebe. Brez pismenega dovoljenja jamarske enote, ki je avtorica zapisnika ali načrta, se tega materiala ne sme prepisovati, kopirati ali fotografirati. Te omejitve veljajo tudi za ostale članice JZS, v kolikor ne gre za osnovne podatke. Osnovne podatke o jamah lahko upravnik kataстра da vsem enotam, članom JZS, brez dovoljenja avtorja.

Čl.9.

Osnovni podatki o jamah so:

- katastarska številka;
- ime ;
- lega;
- dolžina in globina ;
- tip ;
- potrebna oprema ;
- stopnja raziskanosti in potrebne raziskave;
- ime raziskovalcev in jamarske enote, avtorja.

Osnovni podatki so v bistvu prva in četrta stran A zapisnika.

Čl. lo.

Kataster jan JZS zbira zapisnike posameznih enot, jih registrira in vpaga po sistemu iz čl.5. Začadi interesov JZS in interesov družbe sodeluje s katastrom kraških povezov IZBK /Instituta za raziskovanje krasa SAZU/ na osnovi dogovora,ki ga sprejme in potrdi upravni odbor JZS. Sodelovanje zadeva predvsem skupno registracijo in vzajemno izpolnjevanje katastrov. Jamam dajeta nove številke in spremnjata stare upravnika katastrov JZS in IZRK na skupnih sestankih.

Čl. 11

O zadevah tekočega poslovanja odloča njegov vodja, oziroma namestnik, Vodja katastra je član Izvšnega odbora JZS in na sejah redno poroča o delu. Odgovoren je upravnemu odboru, volijo ga pa na občnem zboru.

Čl.12.

Upravnik katastra JZS mora biti član jalarske enote, ki ji je poverjena uprava kataстра.

Čl.13.

Podatake o poslanih zapisnikih,ki so merilo za opravljeno delo, Jamarska zveza Slovenije redno objavlja v Novicah.

Čl.14.

Kataster jan je splošnega družbenega pomena.Poleg drugih je izredno pomemben za splošni ljudski odpor in se zato tretira kot Juradna tajnost - Interno.Do vseh osnovnih podatkov zainteresirane osebe lahko pridejo le ob prisotnosti upravnika ali njegovega namestnika. Vse obiske in izposojanje se vpisuje v posebno knjigo . Kataster mora biti v zaklenjenih železnih omarah in v zaklenjenem prostoru,do katerega imajo dostop samo poklicani.

Čl.15.

V primeru prenehanja JZS pripadajo dvojniki zapisnikov spet enotam - avtorjem,ostali material,ki je last JZS pa se da Arhivu SR Slovenije.

Čl.16.

Ta pravilnik je bil sprejet na seji Upravnega odbora dne

Izjave o združevanju v Jamarsko zvezo Slovenije so poslali naslednji jamarski klubi in društva :

Jamarski klub "Črni galeb", Frebold

Jamarski klub "Kraški krti", Slovensko planinsko društvo, Gorica-Gorizia

Jamarsko društvo Sežana, Sežana

Jamarski klub Zagorje ob Savi, Zagorje ob Savi,
Jlica talcev

Jamarski klub "Podlasica", Topolšica

Društvo za raziskovanje jan Ribnica, Ribnica na Dol.

Društvo za raziskovanje jan Kočevje, Kočevje, p.p.

Društvo za raziskovanje jan Kranj, 64000 Kranj,

Selekranjski jamarski klub, Črnomelj, Kolodvorska 50

Jamarski klub Rakek, Rakek

Društvo za raziskovanje jan Ljubljana, 61000 Ljubljana,
Stari trg 21

Jamarski klub Celje, 63000 Celje,

Jamarski klub Idrija, Idrija, Ljubljanska

Društvo za raziskovanje jan "Simon Robič", Domžale

Jamarsko društvo Logatec, Dolenji Logatec

Jamarsko društvo "Dimnice", Kozina

Jamarski klub Slovenj Gradec, Slovenj Gradec, p.p.

Klub jamarjev, Kostanjevica na Krki

Jamarski klub Kamnik, Kadomlje, Volčji potok

Jamarski klub "Speleos", Velenje

Jamarsko zvezo sestavlja torej 20 članov. Sodelujemo pa še z
Jamarsko sekcijo Planinskega društva železničar, Ljubljana,

Prijedaje jeva 39

Jamarsko sekcijo "Hubelj", Planinsko društvo Ajdovščina
Jamarsko sekcijo Planinskega društva v Tolminu

+ + + + ,+

Delegate in člane obveščamo, da so objavljeni materiali, ki
naj služijo za razpravo na sestanku Upravnega odbora :

Novice, marec 1977:

Poročilo o delu potapljaške sekcije za leto 1976

Predračun stroškov za leto 1977

Novice, junij 1977:

Osnutek pravilnika o delu disciplinskega sodišča in
razsodišča

Osnutek predloga pravilnika o častnih znakih in drugih
priznanjih

Novice, september 1977:

Iz dejavnosti jamarske reševalne skupine

Dogovor o registraciji jam in izmenjavi podatkov med katastrom
kraških jama Slovenije /IZRK/ in katastrom jam JZS

Jo sebe j so društva prejela Osnutek pravilnika o orientacijskem
pohodu.

Prosimo delegate, da jih preuče in sporočte pripombe ali pa jih
prinesejo na sejo.

V tej številki novic prinašamo Osnutek pravilnika o poslovanju
knjižnice in Osnutek pravilnika o katastru jam JZS. Tudi
ta dva pravilnika bo moral sprejeti JU na svoji seji.

VISOKO PRIZNANJE JAMARSKEMU DRUŠTVU SEŽANA

Skupščina občine Sežana je ob svojem občinskem prazniku dne 28. avgusta 1977 podelila agilnemu Jamarskemu društvu Sežana priznanje za uspešno raziskovanje kraških jam s sledečo utemeljitvijo :

"Odbor za nagrade "28.avgust" podeljuje nagrado "28.avgust" Jamarskemu društvu za dosežene uspehe na področju raziskovanja in odkrivanja jam.

Jamarsko društvo je pričelo s svojim delom leta 1955 najprej kot sekcijs Planinskega društva, nato pa samostojno kot Jamarsko društvo.

V teh letih so ujeni člani z delavnostjo, požrtvovalnostjo in samoodrekanjem, resničnega entuziazma napravili ogromno delo, saj so odkrili, raziskali in izmerili preko 100 jam in napravili katalog jam iz svojega delovnega območja.

Med najpomembnejša dela, čeprav je pri vsem tem težko opredeliti najpomembnejše, pa jim vsekakor lahko štejemo odkritje vodne jame pri Brestovici, kar bo za naše območje po vsej verjetnosti še velikega pomena z vidika oskrbe z vodo in ureditev jame Vilenice, v katero so vložili preko 5.000 prostovoljnih delovnih ur. Danes so rezultati njihovega dela v jami in izven nje lepo vidni, jama ima urejene in zaščitene poti, razsvetljuje pa jo generator, ki je dobil svoje mesto v prav tako prostovoljno zgrajenem objektu. Njihovo delo, odkritja in stvaritve bi lahko še dolgo naštevali. Prav pa je omeniti še to, da pri vsem tem skrbijo tudi za zaščito jam pred onesnaževanjem, pred brezčutnimi odnašalci kapnikov, prav tako pa so prvi, ki nudijo pomoč pri eventuelnih nesrečah v jamah in pomagajo organom javne varnosti, kadar gre za probleme vezane z jama.

Iz vsega navedenega vidimo, da delo tega društva ni samo užitek za skupino entuziastov, ampak je družbeno priznano delo, ki doprinaša k boljšemu poznavanju našega podzemlja, kar prinaša brezmejne koristi, tako gospodarstvu, turizmu, vodooskrbi, kot tudi konceptu SLO. Na vse to lahko Jamarskemu društvu zaželimo samo še veliko sreče in uspehov pri prizadetem delu, za vse te uspehe pa se mu podeli nagrada občine Sežana "28.avgust".

Sežana, 28.8.1977

Predsednik:

Boris Bernetič

OPREMA, TEHNIKA, VARNOST - OPREMA, TEHNIKA, VARNOST - OPREMA, TEHNI

V tej številki NOVIC začenjamo z novo stalno rubriko - OPREMA, TEHNIKA, VARNOST. V njej bodo člani referata za tehniko in varnost ter reševanje pri strokovni komisiji JZS obveščali bralce NOVIC o novostih iz jamarške tehnike, dejali nasvete nor. kako izdelati opremo, kje jo nabaviti, kako vzdrževati, kako uporabljati novosti iz tehnike, rezultate testov opreme in drugo. To rubriko naj bi usmerjali predvsem bralci NOVIC z vprašanji, mnenji, izkušnjami, itd., ki jih pošiljajte na naslov: Jamska zveza Slovenije, Aškerčeva 12, 61 000 Ljubljana. Odgovori bodo objavljeni v eni prihodnjih številk NOVIC.

V tej številki: Seminar o jamarški opremi in tehniki, Rezultati testov varnostnih vponk (karabinov), napotki za uporabo gibbsov, Naslovi jamarjev DZRJL za pomoč pri nezgodah, formulir ki ga izpolnite gospodar in vodja kataстра, počraščeni jamerji, odgovori na vprašanja.

SEMINAR O JAMARŠKI OPREMI IN TEHNIKI

Komisija za jamarstvo pri Planinski zvezi Jugoslavije je organizirala od 11. - 13. 11. 1977 l. seminar o jamarški opremi in tehniki v motelu pri Cerovačkih večinah pri Gračcu v Liki. Največ udeležencev je bilo iz Hrvatske, bili pa so tudi predstavniki iz Srbije in Bosne in Hercegovine. Slovenske jamarje je zustopalo pet članov JK PD "Železničar" iz Ljubljane. Na sporednu so bila sledenje predavanja: jamarška oprema - splošno, razsvetljava v jamah, tehnični posovi, vrvi za jamarje, premagovanje vodnih ovir. F. Valeškar je seznanil udeležence z navori strokovne komisije JZS glede nabavljanja opreme, o možnostih nakupov pri Speleomarketu in drugih dejavnostih ŠK JZS. Hrvaški jamarji so pripravili razstavo opreme. Pred Zgornjo Cerovačko večino je bil urikaz tehnike - plezanje po vrvi z gibbsi in plezalnimi prižemami ter spuščanje z vretenastim vrvnatim zavoro. Jamarji Ž Reke so pokazali svoj vitel. Zvečer je bilo predavanje z diapositivi o akciji v Ponor na Bunovcu - 534m. Vsi udeleženci so si ogledali turistično urejene Zgornje in Spodnje Cerovačke večine.

KATARZA: Ne samo raziskovalni uspehi, ampak tudi ta seminar kaže na to, da se jamarstvo na Hrvaškem in drugih republikah hitro in "zdravo" razvija. Predavanja so pokazala, da sledijo najmodernejši jamarški tehniki in da jo tudi uporabljajo. Poleg tega tudi razmišljajo, kako bi opremo in tehniko izboljšali in pravilno ovrednotili (nor. karbidke). Z besedo "zdravo" sem želel povdariti, da **sem opazil predvsem prizadevanje za čim večje raziskova lme uspeha, te je za sanovno jamarško dejavnost.**

Slovenski jamarji se bomo morali prej ali slej otresti samozadovljivštva, pravstarih predsednikov in tabujev - ter začeti hoditi po jamah, če nočemo, da nas jamarji iz drugih republik prehitijo! MF

Ob zadnjih dveh "nesrečah" slovenskih jamarjev (v Križni in Najdeni jami)⁺ je lahko marsikdo ugotovil, da pri pripravi ekskurzij še vedno delamo osnovne napake. Kljub različnim predpisom tehnične komisije, varnostnim normam, Jamarški tehniki ipd. pozabljamo na varnost. V prepričanju, da se nam ne bo nič zgodilo pa pozabljamo tudi na tiste, ki bi nas utegnili pogrešati. Enostavno jim pustimo premalo podatkov o naši ekskurziji. Moj namen ni analizirati in kritizirati prej omenjenih ekskurzij, temveč opozoriti na napake, ki jih delamo vsi in ki so se lepo (ter grdo) pokazale ob zadnjih "nesrečah".

Najprej nekaj o opremi. Medtem ko še kolikor toliko poskrbimo za skupno opremo in za tehniko raziskovanja, imamo zelo malomaren odnos do osebne opreme. Obvezamo se preveč "izkušeno" in ne mislimo (ali pa se zanašamo na druge) na tako osnovne reči kot so : primerna obleka in obutev, karbidovka (ob tem, koliko se kateri član muči s svojo ležčerbo pri vstopu v jamo se mi zdi, da bi bilo potrebno napisati priročnik o tem, kako skrbati in ravati s karbidovko), čelada, rezervna luč (skoraj polovica jamarjev hodi brez nje - ob dvomljivi kvaliteti svojih karbidovk), pomolna vrvice, osebna prva pomoč (prvi povoj, obližji, sponke), pribor za živanje, pribor za popravilo luči in seznam članov, ki jih lahko pokličemo v primeru nezgode. Kakšna naj bo osebna oprema preberite na straneh 7-17 v Jamarški tehniki!

Ko odidemo na ekskurzijo, navadno ne obvestimo članov in domačih o jami, namenu raziskovanja in predvidenem času vrnitve. Povemo le, v katero jamo smo namenjeni. Potem se zgodi, da iz različnih vzrokov ne pridemo pravočasno nazaj. Starši navadno pokličejo milico, ki pa ne ve kje leži jama in koga naj obvestijo za reševanje. Zgodi se tudi, da prične z obveščanjem nek član, ki vsakemu naroči naj čim prej odhiti k določeni jami. In efekt je ta, da v jamo

⁺ ekskurziji sta bili sicer običajni, kot že mnoge prej, brez vsakih nezgod ; le člani se niso vrnili pravočasno domov.

oddirja več reševalnih ekip (seveda v različnem času) z vso mogočo opremo, ki niti ne vedo kam so pogrešani člani šli in kaj so imeli s seboj.

Zmedji in neorganiziranemu reševanju se da izogniti na več načinov. Ob prevzemu opreme naj bi v društvu ostal seznam udeležencev ekskurzije z njihovimi naslovi, podatki o jami, namenu dela v njej in seznam opreme, ki so jo člani vzeli s seboj. Ti navidez birokratski podatki so bili v zadnjih primerih "reševanja" zelo pomembni za hitro ukrepanje reševalcev. Doma naj bi člani pustili seznam z naslovi jamarjev, ki znajo ukrepati v primeru nesreče in domače seznanili o seznamu ter o obveščanju. Seznam naj bi vsak član nosil s seboj tudi na ekskurzije. V primeru nezgode ali pa zamude bi eden od udeležencev ekskurzije obvestil nekoga iz seznama, ta pa naprej domače in ostale člane. Na ta način bi pogrešani omogočil hitro in ustrezno ukrepanje, oziroma bi pre-
~~jim prihranil~~ prečil tovarišem skrb ter/pot do jame, medtem ko bi sam drnohal na kakšnem seniku. Tisti pa, ki bi dobil obvestilo o nezgodi, bi moral takoj obvestiti do-
ločeno število članov in organizirati reševanje. Tudi tisti, ki bi odšli na pomoč, bi morali pustiti v društvu čim več informacij, kar bi preprečilo vpo-
redno delovanje več reševalnih ekip. Tisti, ki bi odšli na reševanje kasneje, bi tako točno vedeli kaj naj odnesajo s seboj na reševanje.

Zopet vidimo kako je neka zelo preprosta in navidez nepomembna stvar, kot je seznam članov, zelo koristna, če jo jealjemo s seboj na ekskurzije. S seznamom aktivnih članov DZRJL je seznanjena tudi UJV v Ljubljani. UJV se bo po obvestilu o nezgodi ali pogrešanju jamarjev (in "normalnih" ljudi) obrnila na nekoga iz seznama, ki bo moral ukrepati naprej. Društvo in klubom JZS pripo-
ročam, da si omislijo podobne sezname in jih objavijo v Novicah ter internih glasilih, da pa v primeru hujše nesreče obveste nekoga od članov DZRJL. Ta bo poiskal tiste, ki znajo uporabljati posebno reševalno opremo (reševalni vitel, nosila, Grammingerjev sedež), nuditi zdravniško pomoč in ponesrečenca spraviti na primeren način iz jame.

Še en nasvet iz lastnih izkušenj. Pri nezgodah ali pogrešanju članov ne dajte izjav novinarjem, ki v želji po bombastičnih člankih naredijo še hujše

zmedo. Posebno še, če vam ne verjamejo, da so pogrešani jamarji zamudili vlak, in sami prijavijo na UJV jamsko nesrečo !

To bi bilo nekaj mojih misli o preprečevanju zmede, ki navedno nastane, če nekoga ni domov z jamarije v nedeljo zvečer. Žal je tako, da se pokaže naš odnos do osnovnih obveznosti jamarjev žele na ekskurzijah, na katerih nekaj začkriplje. Namenoma se nisem spuščal v organizacijo jamarske reševalne skupine in tudi nisem govoril o reševalcih. Vse kar sem zapisal bi morala biti osnova jamskih ekskurzij in dolžnost vseh jamarjev.

PRIČOVI : - seznam članov DZRJL za pomoč pri nezgodah ;

- formulari, ki ga izpolnite gospodar in vodja ekskurzije ;

Rado Smerdu

Društvo za raziskovanje jam Ljubljana

V reviji Alpinismus 12/ 1969 je krenet za vrnost tri nemških slovenskih društva objavil rezultate testov zmetnine trdnosti v sonk. Številke diven oklepajo vomenijo nosilnost v Po, ki jo navajajo tovrne, številke v oklepajih pa so rezultati testov.

PRIPOROČNI: 1. močni nad 2500 kp: Bonaiti Stahl 1800, (2910 - 3120), Stubai Alu 2200 (2740 - 3010), Allain Alu 2800 (2800 - 3010), Asmūtshl 3400 (2360 - 3110)

2. povprečni nad 2500 kp: Bonaiti Stahl 1300 (1800 - 2250), Bonaiti Alu 1800 (2050 - 2370), Stubai Alu 1800 (2250 - 2550), Pamet Fiz Alu 2000 (2240 - 2490), Telewa Alu 2100 (2250 - 2640), Bonaiti Alu 2200 (2200 - 2950)

ODSVETOVANI, ne dosežejo navedene trdnosti: Borzkopf II Alu 2000 (1580 - 1760), Allain Alu 1600 (1490 - 1740), Marine Use 2000 (1920 - 2460)

Tomaž Planina

Obrotništvo OGORELEC Marija, Tomniška 13, Ljubljana, tel. št. 346 - 778 izdeluje po naročilu na hrbtnike, transportne vreče, kombinezone, tehnične pasove in drugo opremo. Predno se odločite za naročilo vam svetujemo, da se sledi materiala, modela in drugega poslovorodite z vodjo referata za tehniko in vrnost pri SK JZI prof. Tomažem Planinom, Kozlarjeva 10, 61 210 Sentvid pri Ljubljani, tel. št. 51510.

JAMARSKA ZVEZA SLOVENIJE
DRUŠTVO ZA RAZISKOVANJE JAM LJUBLJANA

Naslovi jamarjev DZRJL za pomoč pri nezgodah :

ime in priimek	naslov	telefon		ima avto	potapljač
		doma	v službi		
Jurij Andjelič	Zvezda 1	51123	327954	-	da
Andrej Baragaž ZDRAVNIK	V Murglah 60	66516	314266/ 32-35	da	-
Mitja Bernard	Novosadska 10	-	-	-	-
Anton Broncelj	Ižanska 90 a	-	-	-	-
Jurij Jakofčič	Šmarje 27, SEŽANA	-	-	-	-
Denilo Jelinčič	Študentovska 3	322113	-	-	-
Jožko Jurečič, Marko J.	Gallusovo nabrežje 39 24049	-	-	-	-
Zvone Korenčan	Vidmarjeva 3, KRAJN	23005	064-22221	-	-
Marko Krašovec	Cesta VI/4, Polje	-	341977	da	da
(Primož Krivic	Večna pot 35	20803	327954	da	da)
Matjaž Kunaver	Grintovška 24	342234	-	da	-
Vojko Mahorčič	Vojkova 22	310522	064-50150	da	-
Franc Malečkar	Potrčeva 16/30	323649	-	-	da
Janez Modrijan	Ljubljanska 103, DOMŽALE	72883	72722	da	-
Staško Otorepec	Gallusovo nabrežje 39 24049	-	-	-	-
Jožko Pirnat	Saveljska 150	-	344600	-	-
Tomaž Planina	Kozlarjeva 10	51510	064-22221	da	-
Anton Praprotnik ZDRAVNIK	Pod topoli 38	63651	314266/ 21-70	da	da
Davo Preisinger	Kajuhova 34, KRAJN	22462	23160	da	-
Matjaž Puc	Aškerčeva 15	20636	321655	-	-
Danihel Rojšek	Kržlčeva 4	325426	-	-	-
Janez Sabolek	Vižmarska pot 16	-	-	-	-
Nace Sivec	Dvorakova 12	312077	22121	-	-
Boris Sket	Česnikova 6	559916	22121	da	da
Rado Smerdu	Aškerčeva 26	22341	22039	da	-
Borut Smoliš	Žibrtova 1	323375	-	da	-
France Velkovrh	Hubadova 26	-	22121	da	-
(Rene Verbovšek	Gallusovo nabrežje 39 24049	327954	-	da)	

ime in priimek	naslov	telefon	ima	pota-
		doma v službi	avto	pljač
Marko Vogrič	Celovška 143	58736 320835	da	da
Milutin Željezov	Jamova 8	62650 -	-	da
Polona, Vida Bitenc	Podgorska 34	51646 -	-	-
Igor Tekavčič ZDRAVNIK	Ob sotočju 14	44367 314266/ 21-68	da	-
Alenka Terlep	Matjanova pot 21	53224 -	-	-

Naslov predsednika DZRJL :

Franc Osore	Dolenjska 64	24578	22121	-	-
-------------	--------------	-------	-------	---	---

Opomba : ključe od društvenega prostora in od prostora z jamarsko opremo (Stari trg 21) ter od prostora z opremo za reševanje (Aškerčeva 12) lahko dvignejo člani DZRJL ob vsakem česu le v primeru nesreče v jami pri vratarju Filozofske fakultete (Aškerčeva 12). Ob prevzemu ključev se mora vsak jamar legitimirati.

Ukrepi udeležencev pri nesreči v jami

1. Vsi člani ekskurzije, posebno pa vodja, njegov namestnik in člani najbližji mestu nesreče, morajo poskrbeti za varnost vseh članov ekskurzije.
2. Ponesrečencu morajo takoj nuditi prvo pomoč in ga spraviti na najbližje ustrezno mesto v jami.
3. Če je ponesrečenec tako poškodovan, da sam ali s pomočjo soudeležencev ne more priti do zdravniške pomoči, morajo člani ekskurzije poklicati Jamarsko reševalno skupino (JRS).
4. Vodja ekskurzije, njegov namestnik ali vodja raziskovalne skupine določi kateri jamarji ostanejo pri ponesrečencu in kateri obvestijo JRS oziroma najbližjo postajo milice ali GRS, ter reševalce vodijo do mesta nesreče.
5. Obvestilo o nesreči naj vsebuje (pismeni) opis nesreče :
 - a) število poškodovancev in njihova imena,
 - b) vrste poškodb,
 - c) mesto nesreče : - ime jame,
- lega, najbližji dostop ali kje čaka vodič,
- tehnična težavnost in potrebna oprema reševalcev,
 - d) število in imena udeležencev ekskurzije.
6. Za pravilno in hitro ukrepanje ob nesreči v jami ter pri samem reševanju je vsak jamar moralno in kazensko odgovoren.

Ljubljana, 28.10.1977
Sestavil : Rado Smerdu

Datum: vrsta ekskursije:

Vodja, naslov:

Udeleženci; naslov: 1.

2.

4.

6.

3.

5.

7.

JAMA, PODROČJE:

DELO V JAMI, NA PODROČJU:

ODHOD (ura, datum) PRIHOD (ura, datum)

Opombe:

Oprema prevzeta-datum:
podpis prevzemalca:

Oprema vrnjena-datum
podpis:

POGOJI UPORABE:

POŠKODBE, IZGUBE, VZROKI:

OPOMBE:

Ko ne vrnes opreme, vpisi pod opombe, ko jo vrnes, vpisi pod opombe.
Za vrnjeno opremo obkroži številke.

OPREMA	KUN.	TEVILKA
1. vrvi		
2. pritrdilne jeklenice		
3. lestvice		
4. vponke (karabini)		
5. kladiva		
6. klini		
7. pomožne vrvice (prusiki)		
8. ročaj za svedrovce		
9. svedrovci, konusi		
10. vijaki, ploščice		
11. prva pomoč		
12. transportne vreče		
13. meter		
14. kompas		
15. naklonomer		
16. višinomer		
18. jumar Dressler		
19. plezalni jumar		
20. descendeur Petzl		
21. Škripček		
22. čolni, vesla		
23. telefon		
24. valki, talkie		
25. žica, vrsteno		
26. vitel, pom. oprema		
27. plezalni drog		
28. potapljaška oprema		
29. šotor		
30. čelade		
31. karbidovke		
32. kombinezoni		
33. škornji, gojzerji		
34. druga oprema		

UPOTREBA PENJALICA GIBBS

Posljednjih godina tehnika speleološkog istraživanja podnosi sve veće promjene i to tako brzo da je teško bez zaostajanja slijediti njen razvoj. Speleolozi u Hrvatskoj, a posebno u Zagrebu nastoje biti u toku događaja, prate novosti i promjene, a ono što je korisno i praktično, nakon provjeravanja primjenjuju. Glavnu ulogu na tom planu ima Zagrebačka speleološka škola, već 7 godina u organizaciji Planinarskog društva Sveučilišta "Velebit".

O primjeni novih pomagala u speleološkoj tehniци već je pisano u časopisu Planinarskog saveza Hrvatske "Naše planine" (Božić, V. (1972): Nova pomagala kod istraživanja jama. Naše planine br. 7-8, str. 191 Čepelak, M. (1975.): Novosti u upotrebi penjačkog užeta. Naše planine br. 1-2, str. 39 ; Garašić, M. (1976.): Speleološko uže "Mammuth". Naše planine br. 11-12, str. 264 ; Vrbek, B. (1976.): Istraživanje jama tehnikom dvostrukog užeta različitih konstrukcija. Naše planine, br. 11-12, str. 265), časopisu "Speleolog" Planinarskog društva "Željezničar" iz Zagreba (Čepelak, R. (1976.): Nova užeta za speleologe. Speleolog, str. 13 ; Garašić, M. (1976/77): Neke nove metode sa speleološkim užetima. Speleolog, str. 17 ; Vrbek, B. (1976.): Shunt - novo tehničko pomagalo pri spuštanju i penjanju po užetima. Speleolog, str. 14).

Za čitatelje "Novica" vjerojatno su najzanimljivija pomagala penjalice Gibbs (čita se gibs!), američke proizvodnje koje speleolozi u Hrvatskoj upotrebljavaju već punih 7 godina. Bogato iskustvo stećeno kroz to vrijeme govori u prilog upotrebe Gibbs penjalica. U ovom članku pokušat ću objasniti konstrukciju, način upotrebe, te prednosti i manetih naprava.

Prva vijest o tim penjalicama objavljena je u NNS News (II 1969. Vol.27, No.2). Kod nas su upotrebljene prvi puta 1970. (H. Malinar, PDS "Velebit"). Konstruktor je Charles Gibbs iz USA. Penjalice su jednostavnog oblika, a koriste se u paru (za svaku nogu po jedna). Među njima nema razlike u smislu lijeva i desna, jedino je različit način učvršćivanja na noge. Naprava se sastoji od posebno olikovanog legiranog aluminijskog lima koji služi kao nosač ostalih elemenata i kao vodilica za uže, poluge, odnosno klipa od lijevanog aluminija, osovine s nosačem i osiguračem koji su pričvršćeni za aluminijski lim (slika 1). Prilikom umetanja užeta u penjalicu klip se mora odvojiti od aluminijskog nosača. Kao neophodna oprema penjalice služe perlonske zamke ili trake pomoću kojih se montiraju na noge penjača (slika 2). Težina jednog para zajedno sa zamkama ne prelazi 500 grama. U prodaji dolaze bez zamki ili traka. Većina naših speleologa izradili su sami te penjalice. U Speleološkom

odsjeku PD "Željezničar" prodaju par Gibbs penjalica (domaća proizvodnja) po 400,00 din. U USA im je cijena oko 30 dolara.

Učvršćivanje penjalice na nogu je jednostavno: na nogu (cipelu) se navuče omča perlonske zamke, na kojoj je pričvršćen klip penjalice i viškom zamke veže oko noge u visini gležnja. U aluminijski nosač umetne se uže, a klip učvrsti osovom i osigura žičanim osiguračem. Za drugu nogu postupaj je sličan, s tom razlikom da je zamka izvedena tako da penjalica dolazi u visini koljena. Tu se dodatno fiksira i priteže prema gore s elastičnom gumenom trakom vezanom za pojasa. Obično se gornja penjalica stavlja na desnu nogu, no može i obratno.

Mogući su i neki drugi načini vezanja penjalica na noge, ali to ne mijenja princip upotrebe. Gibbs penjalice su stroga osobna oprema i jednom složene za jednog speleologa, neće odgovarati drugom (dužina traka, širina omči i sl.).

Za dobro održavanje ravnoteže kod penjanja treba gornji dio tijela pritegnuti uz uže. Zato se u prsnim navezima može ukopčati karabiner kroz koji prolazi uže, ali bolje je na to mjesto staviti još jednu penjalicu Gibbs ili univerzalnu stezaljku (bloquer "Petzl"). Ova ujedno služi za osiguranje. Najbolje je stezaljku ili penjalicu direktno vezati u prsnim navezima, a ne ukopčavati preko karabinera, da bi se tako smanjio razmak od prsa do užeta i time izbjegao suvišan slobodni hod kod pomicanja. Danas većina speleologa na ovom mjestu koristi tzv. "Quick Gibbs". On se od običnog razlikuje po tome što osovina klipa ima u sebi ugrađen osigurač koji onemogučava slučajno ispadanje. Za vađenje osovine (kod umetanja užeta) mora se u glavi osovine pritisnuti tipka koja oslobođa osigurač (u osovinama je ugrađena čelična opruga). ~~Ručnjak~~ Osovina je vezana lančićem za aluminijski nosač. Prednost Quick Gibbsa je u brzini rukovanja.

Penjanje je vrlo jednostavno - pomicanjem nogu prema gore napreduje se po užetu vrlo brzo, a ruke pri tome ostaju slobodne. Gornja penjalica uvijek dobro hvata uže, dok za donju treba primjeniti izvjestan "grif" zabacivanja noge u stranu. Taj problem ne postoji ako je uže pričvršćeno odozdo ili nategnuto od vlastite težine. S istim penjalicama moguće je i otopenjavati niz uže, premda malo sporije. Gibbs penjalice jednako dobro hvataju uže kada je mokro ili blatno. Test kojim su slovenski speleolozi ispitivali oštećivanja užeta s novim pomagalima za penjanje i spuštanje, pokazao je da penjalice takvog tipa minimalno oštećuju uže (Naše Jame br. 15, 1973.).

Prednost Gibbs penjalica je:

- mala težina i mali volumen
- upotreba jednog užeta (ili dvostrukog užeta)
- brzina penjanja (u USA održavaju natjecanja u penjanju po užetu gdje s ovim penjalicama postižu odlične rezultate).

- jednostavnost upotrebe

Nedostaci:

- Potrebna je pažnja kod rukovanja da ne dođe do kvara (najčešći kvar: trganje osigurača i oštećenje perlonske trake ili zamke na omči oko noge; postoji mogućnost da kod otvaranja penjalice ispadne aluminijski nosač, ali to se može rješiti dodatnim učvršćenjem nosača na ostale dijelove).
- Kod dužeg penjanja, uz veće vertikale, treba imati obuću sa tvrdim potplatom (gojzericu), jer inače omče stišću stopalo.
- Kada se iz vertikale prelazi u položenu stijenu, penjalice mogu smetati, osobito prsna (zato je dobro da ta bude Quick Gibbs, jer se jednostavnije može iskopčati).

Kod upotrebe Gibbs penjalica (a i drugih sličnih pomagala), vrlo je važno kako je postavljeno uže na rubu stijene. Penjanje uzrokuje kratke trzaje i pomake užeta, pa ako je rub oštar, može doći do znatnih oštećenja užeta, pa čak i do kidanja. Na tim mjestima treba zaštititi uže plastičnim bužirom, podložiti komad cerade, vunene deke, zaobliti rub kladivom i sl. Mnogo ovisi o tome kako se penje. Treba napredovati smirenno, ša što manje trzanja užetom.

Kod vertikala većih od 40 m koristili smo dvostruko uže. U prvo vrijeme samo dinamička užeta, zatim kombinaciju dinamičkog i statičkog, a nakon velikog istraživanja Ponora na Bunjevcu naša iskustva govore u prilog upotrebe isključivo statičkih užeta, osobito za velike skokove. Kod upotrebe dva užeta jedno se koristi za penjanje (ili spuštanje), a drugo za osiguranje (hvataljka Shunt "Petzl", bloq uer "Petzl" ili sl.).

Najbolje je da su užeta dovoljno dugačka, tj. koliko i vertikala. Kod upotrebe kraćih užeta nameće se pitanje prelaza preko čvora. U praksi je to uspješno rješeno upotrebom spuštalice "Petzl" (descendeur), stezaljke "Petzl" (shunt), penjalica Gibbs i stremena - kod spuštanja i penjalica Gibbs (3 kom) i stezaljke "Petzl" kod penjanja. Tehnika prelaska preko čvora nije teška, ali dobro je da ju svaki speleolog isprobava prije upotrebe u podzemlju, na nekom vježbalištu.

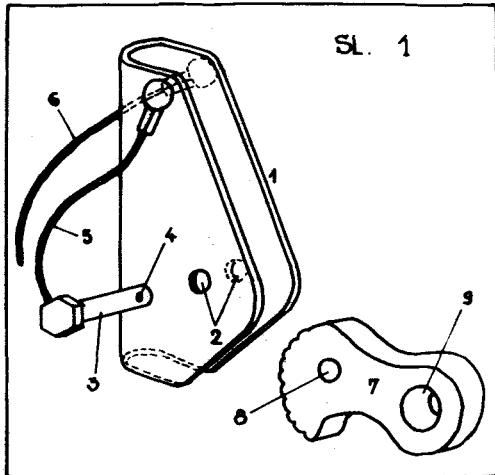
Gibbs penjalice mogu poslužiti i kao hvataljke u sistemu podizanja Sv. Bernard, kod dizanja tereta užetom i sl. Naša iskustva s Gibbs penjalicama odnose se na vertikale do 80 m (dvostruko uže) odnosno jame sa skokovima do 534 m dubine. Sa tako pojednostavljenom opremom duboke jame može istraživati znatno manji broj ljudi nego ranije (npr. jamu Puhaljku na Velebitu, - 317 m, 1962. godine na klasičan način istraživala je ekipa od oko 15 speleologa, 1970. s užetima i Gibbs penjalicama samo dvoje, 1974. na isti način u vrlo nepovoljnim uvjetima

samo četvorica). Očito je da Gibbs penjalice imaju mnogo dobrih osobina kao pomagala za penjanje po užetu, i zato ih preporučujemo kao osnov suvremene tehnike speleološkog istraživanja.

Opis slike

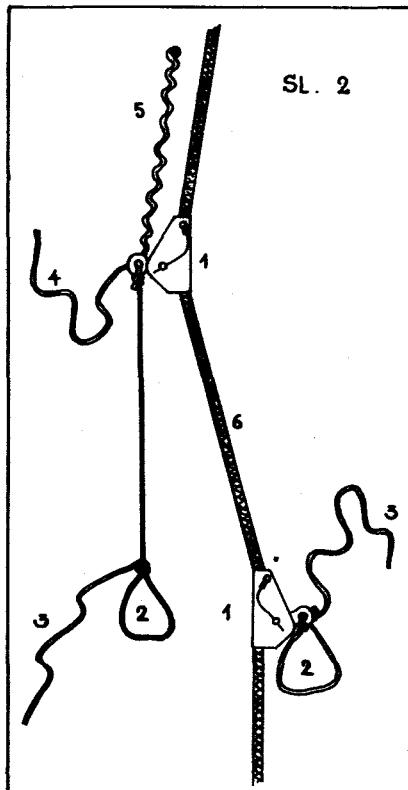
Slika 1:

- 1 nosač od legiranog aluminija
- 2 rupe za osovinu
- 3 željezna osovina Ø 8 mm
- 4 rupa za osigurač osovine
- 5 držać osovine (čelična pletena žica)
- 6 osigurač osovine (čelična pletena žica)
- 7 poluga (klip) od lijevanog aluminija
- 8 rupa za osovinu
- 9 rupa za karabiner, uže ili zamku

Slika 2:

- 1 Gibbs penjalice
- 2 omče za stopala (stremeni) od perlonske zamke ili trake
- 3 oko pola metra trake ili zamke za vezanje oko gležnja
- 4 kao i 3, za vezanje oko koljena
- 5 elastična traka za pritezanje prema pojusu
- 6 uže, od 9 do 12 mm promjera

AZVJESTAJ O AKTIVNOSTI SPELEOLOŠKOG ODSJEKA PLANINARSKOG
KLUBA "SPLIT" U 1977. GODINI

Speleološki odsjek planinarskog kluba "Split" imao je u 1977. godini izuzetno organiziranu aktivnost. Odsjek je nastavio sa radom na istraživanju područja Dalmatinske Zagore.

Održano je oko 30 radnih sastanaka odsjeka, u klubskim prostorijama. Odsjek je u 1977. godini brojio 37 članova, od toga 26 aktivnih. Pročelnik odsjeka je Goran Gabrić.

Jedna od značajnijih aktivnosti odsjeka je organiziranje IV splitske speleološke škole, koja je okupila oko 30 polaznika.

Odsjek je organizirao i Republički speleološki logor na Mosoru u mjesecu kolovozu 1977. god. sa oko 20 učesnika. Tom prilikom organizirani su i ispit za naziv Speleolog od strane komisije za speleologiju PSH, kojem su pristupila 4 naša kandidata i položili taj ispit.

U ovoj godini odsjek je istražio ~~nekoliko~~ i posjetio ukupno 32 speleološka objekta. Najdublji speleološki objekt je "Jama Velika Gajna"-Mosor /-170 m / i "Jama pod Mokrim Dočem"-Prapatnica-Prgomet /-141 m /. Najveća istražena špilja je "Gojakova jama"-Vrgorac /232 m /.

Članovi odsjeka sudjelovali su u svim značajnjim planinarskim akcijama na području Dalmatinske regije, kao što su: izleti, sletovi, orijentaciona takmičenja, obilasci tranzverzala, radne akcije, itd. Održano je i 28 predavanja za svoje članove i članove kluba sa tematikom o speleologiji.

Goran Gabrić

Speleološka sekcija Društva istraživača "Vladimir Mandić - Manda" iz Valjeva je organizirala krajem avgusta 1977 raziskovalnu akciju u okolini Drvarja. Akcija je bila posvećena jubilejem tov. Tita.

Stanko Breška, član JS PD Tolmin želi, da bi kratko povzeli in komentirali nekatere članke objavljene v Speleoprinterju, NOVICE, cent. 1977. V tej številki objavljamo povzetke iz revij Grotte n.61, Inside Earth n.3, NSS News, feb, jan., 1977. Na članke objavljene v Grotte, n.60,n.38, in speleologu 1974 - 75 bomo objavili v prihodnji številki, ko bomo pripravili tudi daljši prispevek o karbidu in karbikah. Povzetkov iz revij Stalactite, Spelunca, Gruppo speleologico Bolzanetto in Speleologia veronese ne moremo objaviti, ker teh revij ni v knjižnici JZB.

Najlepša hvala za sodelovanje, z željo, da bi bilo v bodoče še tesnejše!

Urednik

BARVNA TEMPERATURA SVETLOBE PRI FOTOGRAFIRANJU V JAMAH (Grotte,A19, n.61)

Barvna temperaturo svetlobe je posebno pomembna pri fotografiraju na barvni film. Različno negrete snovi oddajajo različno obarvanjo svetlobe s katero v jameh osvetljujemo objekte, katere fotografiрамo. Zato je treba uporabljati barvne filme, ki so korizirani za določeno barvno temperaturo svetlobe. Filmi za dnevno luč so korizirani za sončno svetobo barvne temperaturo 5500^oK. To je temperatura sončnega površja. Če fotografiramo objekte v senci, ki so osvetljeni v glavnem od modrega neba (z barvno temperaturo 12000 do 26000^oK) navedno dobimo preludajoče mořne tone.

Večerna ali jutranja sončna svetloba ima zaradi prehoda skozi zračne plasti nižjo barvno temperaturo (2000 - 4000^oK) in so posnetki rdečkasti. Isto se dogaja pri osvetljevanju v jameh z umetno svetobo, saj imajo omenjena svetila nižjo barvno temperaturo kot sončna svetloba: sveča 1930^oK, acetilenka 2000 - 2500^oK, električne žarnice z volframovo nitko 2500 - 2900^oK. Tem svetilom so prilagojeni posebni barvni filmi za umetno luč, ki jim je podana korigiranost v barvni temperaturi.

Barvni temperaturi sončne luči se zelo približa svetloba elektronskega flasha in modrih bliskovnih žarnic.

LASTNOSTI IN VZDRŽEVANJE NYLONSKIH VRVI IN PASOV (Inside Earth, št.3)

Najbolj škodljivo za nylon je pregretje, ker je sorazmerno malo odporen proti vročini. Obstojen je nekako do 82^oC, pri višji temperaturi se počasi razkraja, kar postane hitro pri temperaturi nad 115°. Pri zaviranju na vrveh z rokami, posebno pa pri spuščanju po vrveh s pomočjo raznih vrvnih zavor se vrv segreje tudi čez 150^oC, kar jo zelo poškoduje. Poleg zmanjšanja trdnosti vrv, nastopejo pri višjih temperaturah tudi zatalitve, ki zatrđijo vrv.

Nylonskih vrv ne smemo sušiti v pretoplem prostoru. Tudi svetloba razkraja nylon, zato shranujmo vrv v mračnih prostorih. Od kemikalij škodujejo: akumulatorska kislina (žveplena) iz svetilk,

peroksiidi iz pralnih sredstev, fenol iz impregnacij za les in mrvljica kislina od žuželk.

Vrvna zavora "superrack" je posebna primerna za velike vertikale (NSS News, feb. 77). Avtor navaja dobre lastnosti navedene in sličnih zavor. Ne omenja pa, da ti tipe zavor bolj obrabljajo vrvi, kot pri nas uporabljane vretenaste vrvne zavore. Vrvi so na jugoslovanskem tržišču predraze, da bi jih mogli zamenjevati z novimi.

O RESTAVRIRANJU JAM (NSS News, jan. 1977)

V jamah nas često motijo smeti, ostanki karbida in podpisi obiskovalcev. Smeti in ostanke karbida moramo odnesti iz jame, najlažje je sproti, vsak svoje. Za drugimi je delo težje in priporočajo uporabo metel, lopat in smetišnic. Odstranjevanje napisov je možno z žično ščetko in s pomočjo razredčene solne kisline (5 - 10%), pri čemer pa moramo uporabljati vrnostne norme za delo z jedkimi kemičnimi sredstvi. V tem primeru uporabljamo gumujaste rokavice in zaščitna očala. Za prvo pomoč moramo imati pri sebi raztopino vode in sode.

Vsi navedeni postopki stanje v jami le ~~delimo~~ izboljšajo, ker ostanejo odrgnine in izjede. Polomljenim kapnikom, razbitim skalam in pohojenim ilovici ne moremo vrniti prvotnega stanja. Tomaž Planina

PLANINSKI VESTNIK, L.XXVII, št.7, 1977: Dr. ing. S. Jurca: Prispevek k študiji varovanja v alpinistiki - poljudno in pregledno obravnavani členi varovalnega sistema (dovoljene obremenitve, obraba vrvi,...) in kolikšne so obremenitve, ki jih povzroči padec. Sklep: varovanje mora biti vedno dinamično. Na stojišču moramo imeti dva klini - sidrnega (za samovarovanje), čez drugega pa napeljemo vrv k vodji.

INFORMATIVNI BILTEN "NOVICE" JZS : N A R O Č I L N I C A

Ime in preimek

naslov

član enote nepreklicno naročam Informativni bilten JZS "Novice".

.....
(podpis)

Naročilnico pošljite na naslov: Jamarska Zveza Slovenije, Aškerčeva 12, 61 000 Ljubljana.

SPELEOPRINTER : SPELEOPRINTER : SPELEOPRINTER : SPELEOPRINTER :

- NGS News, avg. 77 - Začite jem z vrati - kakšna, kje, kako, z-knj, kakšna ne. Oprema in tehnika: testi vponk in škripcev

Teleks, št.17, 1977 - Temni slap pod Poco- Poročilo o raziskovih sodelavcev IZRK v Jamniškem Peklu.

NGS News, marec 1975 - Francosko - italijansko - ameriški ekspedicija v Gouffre Berger leta 1974 - zanimive primerjave ameriške in evropske tehnike, opreme.

Naše planine, št.11 - 12, 1976 - jemarske številke ob 20 obletnici dela komisije za jemarstvo pri PZH, trije članki o ekspediciji v Ponor na Bunovcu - globina 445 m - 5 dni v jami. O cifronu jame pod Gredom - začetki jemarstva pot vključitve na Prvaškem, o premapovanju ozkih in zaprtih prehodov v jami (!), speleološka trazverzala (!).

Planinski vestnik, št.11, 1977, F. Valečkar- Bržanija, svet med branom in avrinskim sričevjem - opis svete jame in drugih jem ob 1. slovenski planinski poti.

Tabor, št.9, 1977 - bivak v snoru, rešilna odeja (!)

BGRA Bulletin, apr.1976 - testi varnostnih vponk

Speleolog, XXIV - XV, prečled raziskav v jami Vaternica, Grgašova Špilja - nova turist. jama pri Lemboru, Ivo Lavrič - prvi hrvaški raziskovalec jame, o premapovanju vozlov pri spuščanju in vzpenjanju po vrvi, poročilo o raziskavah leta 1976 Ponora na Bunovcu in Puhaljke, Vesti - razmah jemarske dejavnosti v Hrvatski (šole, nova društva, ...).

Življenje in Tehnika, št.9, 1977 - ali obstaja biozveza o bajaništvu - sposobnost nekaterih ljudi, da s pomočjo antene odkrijejo kraške jame.

Atti e Memorie della CG "E. Boegan", vol XVI, 1976 - Poročilo o delu v letu 1976, krono stratigrafika in petrološka (starost in vrste kamnin) razčlenitev Labodnice, Opis jame Grotta Azzurra di Samotarza, študij o magnetizevi patini v jami in njenem pomenu za speleokronologijo, Epipaleolitska industrija v Cavernetta della Trianea v Trstu.

Mondo sotterraneo, 1976, opis brezna Abisso de Gasperi na hribu Robon na Kaninu, globokem 512 m, ki so ga poleti 1976 raziskali člani Cirkolo Speleologico ed Idrologico Friulano iz Udina, speleološka bibliografija Furlanije.

CAI, corpo nazionale Soccorso alpino, delegazione speleologica - N.5, seščnam reševalcev i nesreč leta 1975

Uredništvo najstarejše jugoslovanske jamarške revije "Speleolog" iz Zagreba, glasilo Speleološkega odseka PD "Železničar" želi, da bi se vsaj šest članov JZS naročilo na njihovo revijo. Naročila pošljite na naslov: Speleološki odsjek PD "Železničar", Trnjanska 5b, 41 000 Zagreb.

Leto 1976 je francoski jamski potapljač Bertrand Leger preplaval 915 metrov dolg sifon v Grotte de la Balme (Isere) in za njim raziskal 200 m dolg meander. To je drugi najdaljši preplavani sifon na svetu. Najdaljši je 930 m dolg sifon v švicarski jami Rinquelle, ki ga je preplaval Jochen Hesemann. Z stransimi rovi ima sifon v jami Grotte de Balme dolžino 1025m in je 24 m globok. Za premakovanje in povratak je Leger bil pod vodo 2,75 ur.

2.lo. 1977 je bil tradicionalni Modrijanov pohod. Letos je bil posvečen jama v bodoči cesti industrijski coni pri Šežani. Organiziran je bil ogled Lipiške jame in Vilenice.

Člani JD "Ročevje" so v soboto 19.11. 1977 v Jamarškem domu Ribnica razvili društven prapor. Društvo je z tem zaključilo praznovanje lo. obletnice obstoja in uspešnega raziskovanja kočevskega področja. Tov. Golob je prikazal razvoj društva od ustanovitve, žalstni govor ob razvitju pa je imel dr. F. Habe. Modelitvi priznanj je sledil ogled jame. Na koncu je bil tradicionalni zaključek letne sezone.

Konec novembra 1977 je italijanska TV snemala film v jami Vilenici pri Šežani

11. nov. 1977 je komite za zaščito kraja iz Trsta organiziral protestni shod pri postajališču tovornjakov pri Fernetičih - avtotorto. Ugotovljeno je bilo, da nesnažnosti, ki priteka iz avtotorata, onesnažuje Brezno Furlani, od koder teče v podzemni tok Notranjske Reke. Ugotovili so neurevnosti pri izdelavi čistilnih naprov - meča se dejavnica z odpadno vodo, ob viških ena načema voda in motorno olje odteka v vrtačo, odtok "očiščene" vode je v vrtačo vizija bodoče industrijske cone.

Na italijanski strani bodoče proste industrijske cone je dosedaj znanih 277 jam, kar je dvanajstina vseh jam v pokrajini Furlaniji Julijška krajina oz. polovica jam v Tržaški občini. Deželni kriterij je predlagal suomeniškemu varstvu začeti z 21 jam. Industrijska cone bo na italijanski strani zvez mrlja 13 km², kar je trinajstina Krasa.

Turistično j smo Grotta Gigante (Jama pri Briščikih) pri Trstu si je leta 1976 osledalo 60 399 obiskovalcev, kar je 80% oz. 12% manj kot leta 1975 oz. 7000 več kot leta 1974. Zaradi potresov so jemo 7. maja zaprli. Občuten je vredec obiska folkske mladine.

DZ DAJAVNOSTI CG "E.POEGAN" iz Trsta v letu 1976: Kljub številnim odkurzijam, niso dosegli pomembnejših uspehov. Na Krasu so odkrili 14 novih jam. Znali so v 4 jarnih, med katerimi tudi v Grotta Gigante.

Na Maninu so največ časa posvetili jami 1349 po (L 18), kjer so raziskali 800 m novih rorov, tako da je bila jama dolj 1345m in globok 184m. Tekmo jamarjev je v tej jami 15. sept. prenenetil potres. Višče ni bil poškodovan, opazili pa so več podorov. Izvedli so raziskavo o vplivih potresov na jame. Pokažala je, da tudi tako močni potresni punkti niso povzročili znatnejših sprememb.

Nadaljevali so z iskanjem novih jam na Maninu. Odkrili so nekaj brezen, ki kažejo nadaljevanje, in nadaljevali z raziskavami v nekaterih že prej znanih jarnih. In njihov član je sodeloval pri raziskavah brezna Abisso de Gasperi na hribu Robbon, kjer so dosegli globino 514m.

Dva člena sta, na vrabilo "ministrstva za okolje iz Irana, rekomendovala več nacionalnih terkov. Nista dosegli pomembnejših rezultatov.

V pokrajinskem katastru jam v Trstu so leta 1976 zabeleželi 39 novih jam v Furlaniji, 40 v Julijški krajini (Venezia Giulia).

V likovnem salonu v Kočevju je bila septembra 1977 razstava z naslovom "Lepote kočevskih kraških jam", posvečena 10. obletnici delovanja JD Kočevje. V tem obdobju so kočevski jamarji odkrili več kot 250 jam. Razstavili so fotografije, skice, načrte in opremeo za raziskovanje.

JK Planina je 19.11. praznoval v motelu Frazem - Belsko lo. obletnico obstoja in delovanja.

Nogometna reprezentanca, ki je 30. novembra v dramatični borbi, kljub pomeči gledalcev, izgubila s Španijo, naj ne bo žalestna. V Argentini se bodo pojavili v nogometnih dresih tudi Jugoslovani, ki bodo na vsak način hoteli pokazati kakšen je v resnici Jugoslovanski nogomet. Kako, se sprašujete ? Povsem prepresto. Takrat, eziroma nekaj več kot 17. ur kasneje, se bodo na argentinskih tleh namreč pojavili predstavljeni nogometarji iz Savinjske province Prebold, ki se v težkih kvalifikacijah izberili prvo mesto v malem nogometu in si tako v nasprotju od reprezentativcev, zagotovili pet v Argentine. Ni kaj. Če ne uspe enemu, mora drugemu. To je načelo, ki ga ne gre omaleovaževati. In preboldski jemarji ga niso. Zagrizeno so se berili in v težki borbi z nasprotniki iz Drešinje vasi slavili edlečilno zmago. Njihov trud, kot že rečeno, ni bil zmanj in tako bodo lahko pomerili svoje nogometne znanje z Argentinci. Sicer pa poglejmo kdo se v resnici ti neustrašni nogometarji, ki se bodo zoperstavili argentinskemu nogometu. Te se člani jemarskega kluba "Črni galeb" iz Prebolda, ki uspešno nastopajo tudi v občinski nogometni ligi za mali nogomet, ki sedi v okvir Mladinskih športnih iger občine Žalec. Te igre je letos organizirala OK ZSMS Žalec. Postali so prvaki občinske lige in ker re-vno prihodnje leto Jemarski klub organizira I. jugoslovanske jemarske odprave v Argentine, bodo imeli prilžnost tudi odigrati kakšne tekme z Argentinci. Seveda s tistimi, ki so približno načnaki revni. Ker pa seveda ni nemogoče, da tudi zmaga je bo vse skupaj imelo še večjo veljavo in da se pričkus tudi njihovi odpravi. Sicer pa je njihov namen jasen. Raziskovali bodo argentinski kras. Vsak podatek bo tako prispevek Jugoslovanov k svetovnemu kraš-soslovju. Tolike za pojasnilo k s šalo oboranem poročilu.

Darke Nereglav

NAGRADNA KRIŽANKE : N GRADNA KRIŽANKA : MAGRADNA KRIŽANKA : N GRADNA

Izmed vseh, ki bodo poslali pravilno rešitev križanke, bomo izbrali tri, ki bodo dobili knjižno nagrado - z jemarsko vsebino.
Rešitve pošljite do konca februarja 1978 na naslov: Jemarska zveza Slovenije, Ščeršev 12, 61 000 Ljubljana. Pravilno rešitev križanke objavljene v septembervski številki NOVIC je napisal Jože CORACI, Bozovišče 7/a, Sežana.

Rešitev križanke - NOVIC: JZ i, september 1977

VODNIK: 1. brezno, IA, Lim, sifone, E, AS, R, rupa, L.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11				X	42				
13	X	X	14		X	15			
16	17	18			19		X		
20		X	21				M	22	
23									

VODNARAVNO: 1. vodja komisije za varstvo jem pri JV JZ, li. glavno mesto kantona Aarau, Švica, 12. reka v Bosniji, 13. Jurikov Vasilijs, 14. Blane Louis, 15. 6. in 13. črka slovenske abecede, 16. žužkoslovec, 20. tenka tkenina za zastore, 21. desni pritok zahodne Morave, 23. mesto v državi Madhija pradeš, Indija, 24. slovenska reka.

NAPOMIČENO: 1. ovalna vdolbina v jamski steni, indikator smeri vodnega toka, 2. uravnano kraško površje, 3. 100 m, 4. atlantski pakt, 5. baker, 6. znak za električno poljsko jakost, 7. Grčija, 8. 1. in 2. črka slovenske abecede, 9. desna oz. leva stran reke, 10. grški bog vetra, 14. športne seni, 17. teritorialna ljudska obramba, 18. ime ameriške filmske igralke (Farrow), 19. zlato - italijansko, 22. okrajšava za sine anno.